

RISØR KOMMUNE

Årsberetning

2021

Innholdsfortegnelse

1	Kommunedirektørens innledning.....	3
2	Det politiske år	5
3	Risør kommune som arbeidsgiver	8
4	Det økonomiske år	15
5	Sektorenes årsmeldinger	60
6	Oppfølging politiske vedtak	68

1 Kommunedirektørens innledning

2021 har vært et år som i stor grad har vært preget av koronapandemien. Her er vi i selskap med resten av Norge og Verden. Ved utgangen av året er det en merkbar slitasje på organisasjonen vår, og det er mange ledere som rapporterer om slitne ansatte og tillitsvalgte som har tøydd strikken langt. Hjemmekontor og minimal tilstedeværelse på arbeidsteden sammen med andre kollegaer, har også gjort jobben for mange av våre ledere svært krevende. Ledelse handler bla. om å bygge og vedlikeholde relasjoner, og det er krevende å få til på en god måte når mennesker ikke treffes fysisk. Vi har imidlertid klart å holde hjulene godt i gang og levert gode og forsvarlige tjenester til våre innbyggere. Jeg har gitt mye ros til våre ansatte, ledere og tillitsvalgte for pågangsmotet, fleksibiliteten og utholdenheten som er utvist i denne perioden, og det gjør jeg gjerne en gang til!

Det er svært mye positivt og spennende på gang i Risør kommune som peker framover og oppover. Når det gjelder kommuneplanens hovedmål: Vi skal vokse gjennom attraktivitet og samarbeid, så har vi likevel ikke lyktes med dette dersom vi kun legger befolkningsutviklingen til grunn.

Pr. 31.12.21 er det registrert 6.735 innbyggere i Risør kommune. Dette er en nedgang siste år på 27 personer. Nedgangen året før var på 47 personer og året før det 39 personer. Dette er en negativ utvikling som utfordrer kommunen på mange måter.

Det er mange forhold som spiller inn når familier og enkeltpersoner skal ta stilling til om de vil flytte til / bli boende i Risør. Tilbud om arbeid er selvsagt grunnleggende, men betydning av hvor arbeidsplassen ligger, er etter hvert likevel noe mindre viktig. Kommuneplanens hovedmålsetting om vekst gjennom attraktivitet er derfor mer aktuelt enn noen gang. Koronapandemien har bla vist at mange ikke er avhengige av tilstedeværelse på et fysisk jobbkontor for å kunne gjøre jobben sin. Her kan det åpne seg muligheter for en kommune som Risør med så unike bokvaliteter. Dette blir viktig fokus bla. i arbeidet med ny kommuneplan.

Befolkningsutviklingen alene gir likevel ikke et helt riktig bilde av hvordan det egentlig ser ut i Risør kommune. Dersom vi tar med den store økningen som fritidsboligene og besøkende representerer, ser det adskillig mer positivt ut. Vi har ikke gode tall på dette, men det er hevet over tvil at her har det vært en markant økning de siste årene

Til tross for nedgang i folketallet de siste 4 årene på totalt 147, har antall innbyggere over 67 år økt med 178. Ser vi fram mot 2030 anslår SSB at denne aldersgruppen vil øke med ytterligere 320 personer, hvorav 273 av disse er over 80 år.

Ser vi tilsvarende på antall barn fra 0 til 15 år, er dette redusert med 77 de 4 siste årene, og prognosene fra SSB fram mot 2023 viser en ytterligere reduksjon på 167 barn.

Dette er grunnen til at vi i 2021 har hatt stort fokus på omstilling og endring innenfor oppvekstområdet og kunnskap og bevissthet rundt den såkalte "innsatstrappa". Arbeidet innenfor disse to områdene må forsterkes i årene som kommer. Innsatstrappa handler om å tilby rett form for tjeneste på rett tid, og gjennom det forebygge tunge, kostnadskrevede tiltak senere i livsløpet. Tanken bak innsatstrappa er også at dette skal bidra til at mennesker i større grad skal bli satt i stand til å leve gode, selvstendige og verdige liv.

2021 ble også et merkeår for det store infrastrukturtiltaket med ny E-18 fra Tvedestrand til Bamble og utbedring av Fv. 416. Reguleringsplanen for Fv 416 fram til Auslandsveien ble vedtatt og reguleringsplanen for E-18 var i siste fase. Utpå høsten i 2021, kom det imidlertid nye signaler fra Nye Veier der de ville ta en fot i bakken for å utrede et mer økonomisk og miljø- og klimamessig gunstig alternativ med større fokus på gjenbruk. Der står denne saken fortsatt, og det er knyttet stor spenning til hvordan dette veiprojektet blir tatt videre. Nye Veier forsikrer imidlertid om at beslutningen om å bygge veien ikke er endret eller nedprioritert.

Når det gjelder økonomi er det store avvik i alle retninger mellom budsjett og regnskap i 2021. A/S Norge hadde et svært godt år, noe som gjorde at mange av Norges kommuner har solide overskudd

når det gjelder skatteinntekter. Utgiftssiden er merket av koronasituasjonen, og flere enheter går med betydelige merforbruk i forhold til budsjett. Vi har heller ikke klart å iverksette alle innsparingstiltakene som budsjettet balanserer på. Dette skyldes bla. koronasituasjonen og at ressursene i stor grad har vært konsentrert om å holde hjulene i gang, men det skyldes også at det er svært krevende å får gjennomført disse tiltakene og få ut den budsjetterte effekten. Til tross for dette leverer vi et regnskap med et netto driftsresultat på ca. 18 millioner i pluss, mest takket være de økte skatteinntektene. Dette gjør at vi kan bygge videre opp disposisjonsfondet vårt. Situasjonen i Norge og Verden nå etter Russland gikk til krig mot Ukraina er preget av stor grad av usikkerhet, også på det økonomiske området. At vi har et solid disposisjonsfond i ryggen i året og årene som kommer er en stor trygghet.

Risør, 15.03.22

Trond Aslaksen
Kommunedirektør

2 Det politiske år

2.1 Generelt

Risør kommune er siden valget i 2019 organisert etter utvalgsmodellen etter kommunelovens § 5-7. Utvalgene innstiller til kommunestyret som fatter endelig vedtak. Utvalgene har i noen konkrete typer saker fått tildelt beslutningsmyndighet. Hvert enkelt utvalgs delegert beslutningsmyndighet framgår av Reglement for politiske organer i Risør kommune, vedtatt av kommunestyret 24.06.2021.

2.2 Politiske møter og saker

De politiske møtene i 2021 har vært en blanding av fysiske og digitale møter. Møtene er gjennomført digitalt via Teams når smittesituasjonen (Covid-19) ikke har tillatt fysiske møter.

Tabellen nedenfor viser de ulike politiske fora med antall gjennomførte møter og behandla saker.

Utvalg	Møter	Politiske saker
Kommunestyret	13	128
Formannskapet	10	83
Miljø- og teknisk utvalg	9	59
Kulturutvalget	9	36
Livsløpsutvalget	7	21
Klagenemnda	1	1
Valgstyret	0	0
Administrasjonsutvalget	2	3

Det henvises til oversikt over [oppfølging av politiske vedtak](#) på kommunens hjemmeside.

2.3 Politisk organisering

Den politiske organiseringen i 2021 kan fremstilles i et organisasjonskart som vist nedenfor.

2.4 Kommunestyrets sammensetning

Kommunestyret hadde ved utgangen av 2021 følgende representanter fra de ulike politiske partiene.

Ordfører: Per Kristian Lunden – Arbeiderpartiet

Varaordfører: Viktor Hauge – Senterpartiet

Arbeiderpartiet (9) Per Kristian Lunden Elen Regine Lauvhjell Ole Henrik Grønn Ragni Macqueen Leifson Tove Hansen Odd Eldrup Olsen Lene Gunsteinsen Silje Dagmar Ibsen Oddvar Mykland	Høyre (9) Kai Magne Strat Anette Lunner Dag O. Gjesteby Lars Ole Røed Kjell Macdonald Christian Axelsen Sverre Tobias Dukene Petter Emil B. Gundersen Line Granjord Paulsen	Venstre (3) Stian Lund Sara Sægrov Ruud Frode Ausland
Rødt (3) Knut Henning Thygesen Frida Fred Dørsdal Andrew Windtwood	Fremskrittspartiet (2) Magnus Stø Kittelsen Kristian Willy Thorsen	Kristelig folkeparti (1) Lill Jorunn Bredal Larsen
Senterpartiet (2) Viktor Hauge Thor Vebrand Hope		

2.5 Andre styrever og råd

Barnas kommunestyre

Barnas kommunestyre ble i 2021 utsatt på grunn av smittevern hensyn, og planlegges gjennomført våren 2022.

Kommunenes råd

Det har vært gjennomført følgende møter med tilhørende behandling av saker i følgende råd som inngår i den politiske organisasjonen.

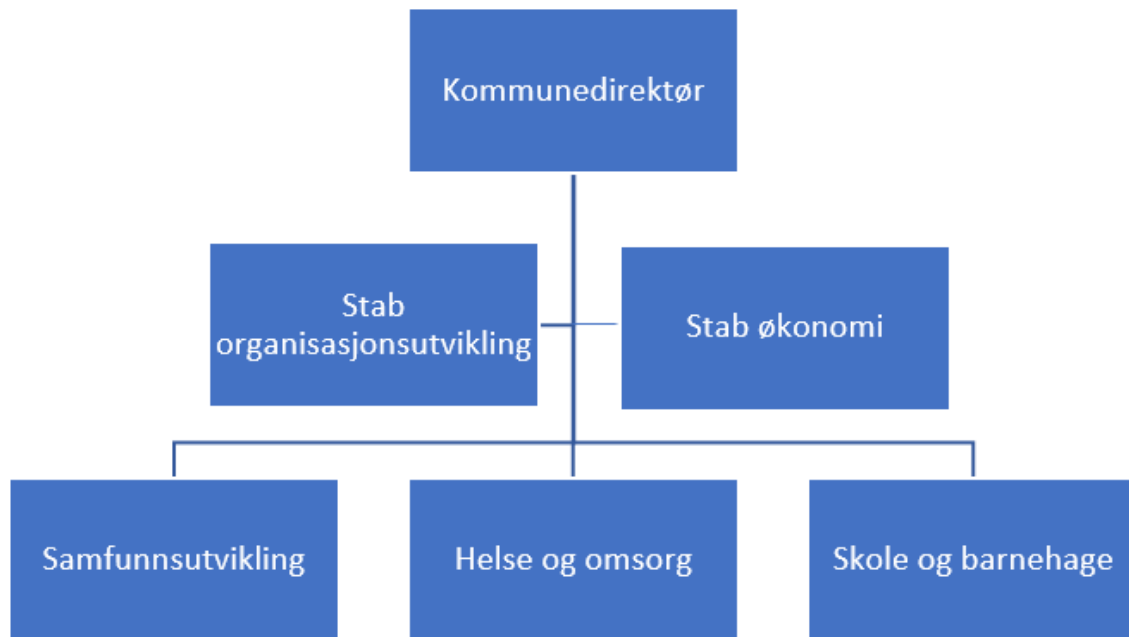
Råd	Møter	Politiske saker
Risør ungdomsråd	6	25
Råd for personer med nedsatt funksjonsevne	7	24
Eldrerådet	7	25

Henviser for øvrig til det enkelte råds årsmelding som er tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

3 Risør kommune som arbeidsgiver

3.1 Organisasjon og ansvarsfordeling i ledergruppen

Den administrative strukturen består av tre tjenesteområder og to stabsområder med kommunedirektøren som øverste leder. Sammen utgjør lederne for disse kommunedirektørens ledergruppe (KL).

Nivået under kommunalsjefene består av 17 enheter, hvor enhetslederne har fullt delegert ansvar for fag, økonomi og personal. Enkelte av enhetene er delt videre inn i avdelinger der det er vurdert som hensiktsmessig grunnet kontrollspenn, geografi etc.

3.2 Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

Risør kommunes arbeidsmiljøutvalg har hatt fire møter i løpet av 2021.

Det ble gjennomført valg til AMU i 2021. Utvalget består av fire medlemmer fra arbeidsgiversiden, tre fra arbeidstakersiden og hovedverneombud. I tillegg er bedriftshelsetjenesten fast medlem.

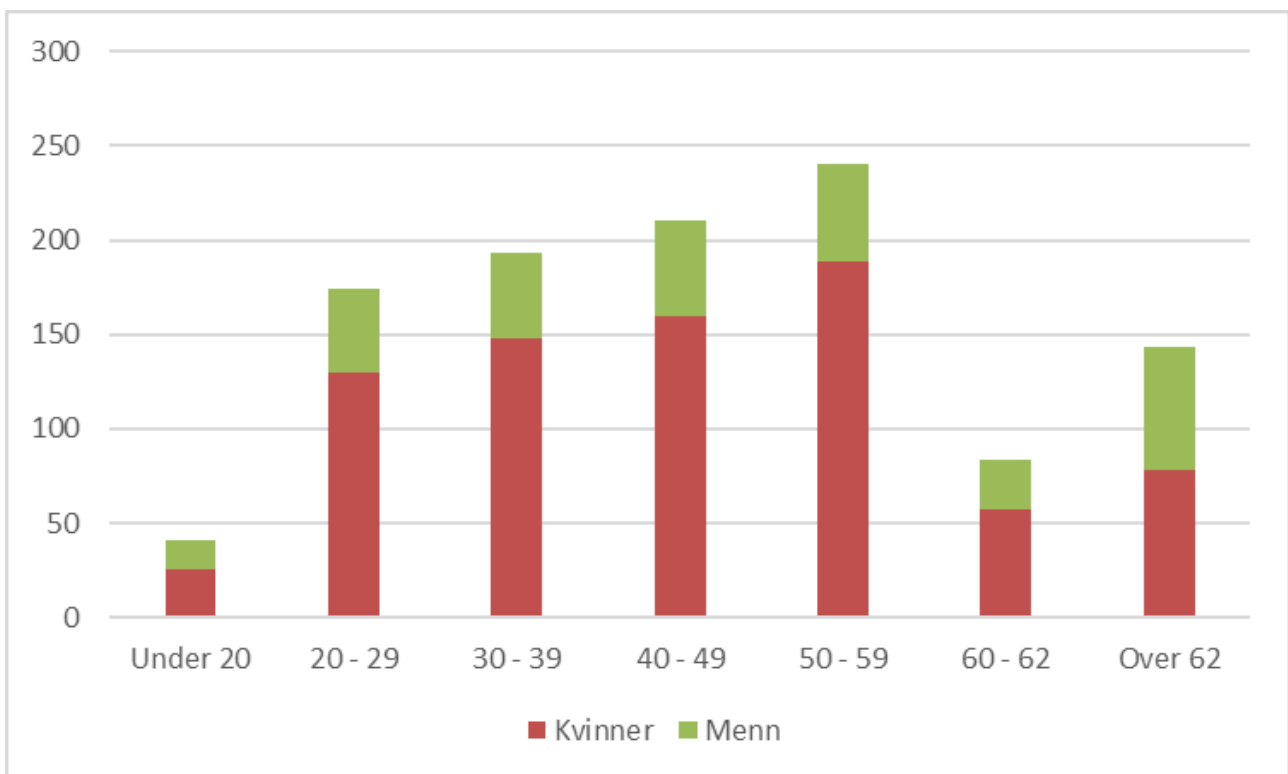
AMU skal alltid ha fokus på saker som omhandler arbeidsmiljøet i kommunen. Faste punkter på agendaen i alle møter er status på nærvær/fravær, meldte HMS-meldinger og status overtidsbruk. I tillegg har AMU behandlet saker som omhandler retningslinjer for håndtering av uønskede hendelser, den årlige vernerunden med tilhørende oppfølging, søknader knyttet til arbeidsmiljøtiltak etc.

3.3 Årsverksutviklingen

Per 31.12.2021 var 604 personer fast ansatt i Risør kommune. Dette utgjør 495 årsverk:

Organisasjon hierarki	Nivå	2021-12			
		Personer	Kvinner	Menn	Ansattandel
10 - Risør kommune	4	604	481	123	494,8
100 - Sektor kommunedirektør og stab	5	19	17	2	14,8
200 - Sektor samfunnsutvikling	5	91	53	38	76,8
300 - Sektor helse og omsorg	5	312	261	51	227,0
400 - Sektor skole og barnehage	5	192	160	32	176,2
Total		604	481	123	494,8

Alderssammensetningen i 2021 vises i diagrammet under:

Når en stilling blir ledig, er hovedregelen å vurdere om stillingsprosenten kan gis til deltidsansatte.

3.4 Sykefravær

Gjennomsnittlig sykefravær i Risør kommune var på 8,97% i 2021.

Nivå	Enhet aggregert	Sykefraværspersent 2021	Sykefraværspersent Total
5 Total		8,97%	8,97%
5	100 - Sektor kommunedirektør og stab	4,68%	4,68%
	200 - Sektor samfunnsutvikling	8,43%	8,43%
	300 - Sektor helse og omsorg	9,88%	9,88%
	400 - Sektor skole og barnehage	8,49%	8,49%

Gjennomsnittlig sykefravær fordelt på kjønn:

Nivå	Enhet aggregert	Kjønn	Sykefraværspersent 2021	Sykefraværspersent Total
4 Total			8,97%	8,97%
4	10 - Risør kommune	Kvinne	9,94%	9,94%
		Mann	5,54%	5,54%

Også i 2021 har koronapandemien påvirket sykefraværsbildet. Smitteverntiltak og karantenebestemmelser har ført til at medarbeidere har måttet holde seg hjemme ved symptomer og smitte. I den grad det er mulig å si noe om en trend i en pandemisituasjon, er den positiv; gjennomsnittlig sykefravær i kommunen har sunket fra 10,03% i 2020 til 8,97% i 2021.

3.5 Lærlinger

Risør kommune som arbeidsgiver er en stor lærlingebedrift. Kommunestyret har vedtatt et måltall på 25 lærlinger ansatt i kommunen.

Per desember 2021 var 19 lærlinger ansatt i kommunen. I løpet av året var totalt 26 personer registrert som lærlinger i kommunen i 2021.

Landstinget i KS anbefalte i 2016 minst 2 lærlinger per 1000 innbyggere. Gjennomsnittet i norske kommuner er 1,43 lærlinger per 1000 innbyggere.

Kommunen er engasjert i det KS-initierte prosjektet Menn i helse, hvor menn som ønsker omskolering til helsefagarbeider gjennomgår et komprimert skole- og praksisløp. I tillegg kan elever i voksenopplæringen gjennomføre praksis i helse- og omsorgstjenesten gjennom et eget løp. Kommunen legger også til rette og stimulerer til at ansatte tar fagbrev.

3.6 Kompetanseutvikling

Kommunal sektor gjennomgår store endringer i tiden fremover, hvor endringer i nasjonale føringer for kommuneøkonomi og store demografiutfordringer er de viktigste. Det stilles også stadig strengere krav til formalkompetanse og bemanningsnormer i kommunenes tjenesteleveranser. KS er tydelige på at kommunene ikke kan rekruttere seg ut fra bemanningsutfordringene vi står overfor; vi må i stor grad utvikle og vri kompetansen til ansatte som allerede jobber i organisasjonen.

Kompetanse defineres gjerne som en persons samlede kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger. Det er vesentlig å ta inn over seg dette i arbeidet med kompetanseutvikling; endrings- og omstillingskompetanse pekes ofte på som sentralt i arbeidet med å finne nye måter å oppfylle kommunens samfunnsoppdrag på. En slik definisjon av kompetanse synliggjør også behovet for arbeid med organisasjonskultur.

I 2021 har vi gjennomført opplæring for nye ledere i kommunen, i en kombinasjon av kurs i regi av KS og lokale temaer. Det var også anledning for ledere med lengre fartstid i kommunen å melde seg på, og totalt har rundt 25 ledere deltatt i programmet. Det gjenstår to samlinger i 2022. Det har også vært gjennomført jevnlig kurs og opplæring i de ulike enhetene. Vi har også gjennomført HMS-kurs ("40-timerskurs") for ledere, verneombud og medlemmer av AMU i 2021 i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

3.7 Heltidskultur

Andel heltidsansatte ved utgangen av 2021 var 48%, med en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 80%. Andel heltid var 61% for menn og 44% for kvinner. Tilsvarende tall for menn og kvinner i 2019 var hhv. 51% og 34,5%.*

Tabell 9a Heltid- og deltid i Risør kommune. Kvinner og menn.

Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2021. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger			Ansatte			
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling	Andel av ansatte i sektoren	Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	685		67%		80%	573	458
	Deltid	450	66%	49%	52%	61%	299	184
	Heltid	235	34%	100%	48%	100%	274	274
Administrasjon	Alle	33		69%		74%	31	23
	Deltid	16	48%	37%	42%	38%	13	5
	Heltid	17	52%	100%	58%	100%	18	18
Undervisning	Alle	175		74%		86%	150	129
	Deltid	92	53%	50%	39%	64%	58	37
	Heltid	83	47%	100%	61%	100%	92	92
Barnehager	Alle	47		64%		69%	43	30
	Deltid	35	74%	51%	65%	53%	28	15
	Heltid	12	26%	100%	35%	100%	15	15
Helse/pleie/omsorg	Alle	347		66%		71%	320	228
	Deltid	253	73%	53%	68%	58%	217	125
	Heltid	94	27%	100%	32%	100%	103	103
Samferdsel og teknikk	Alle	47		57%		75%	36	27
	Deltid	31	66%	35%	47%	46%	17	8
	Heltid	16	34%	100%	53%	100%	19	19
Annet	Alle	36		57%		65%	32	21
	Deltid	23	64%	33%	59%	40%	19	8
	Heltid	13	36%	100%	41%	100%	13	13

Dette viser en positiv utvikling i andel heltid i 2021. De største utfordringene med å tilrettelegge for

heltidsstillinger er innenfor helse og omsorg. Dette knyttes til organisering og turnusarbeidets natur. Risør kommune er med i Agder fylkeskommunes prosjekt Nytt blick på Agder, som gjennom samarbeid og læring jobber med å fremme heltidskultur i regionen. Enhetene arbeider aktivt med å øke ansattes stillingsstørrelser der hvor det er mulig.

Ser vi på tall fra 2018 til og med 2021, er det tydelig at antall ansatte i små stillingsstørrelser er redusert:

Tabell 10

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Risør kommune. Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2019		2020		2021	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	74	10,3	23	4,0	31	5,4
	Kvinner	53	9,4	16	3,6	22	4,8
	Menn	21	13,4	7	5,5	9	7,6
25 - 49,9%	Kvinner og menn	64	8,9	35	6,1	35	6,1
	Kvinner	49	8,7	24	5,4	28	6,2
	Menn	15	9,6	11	8,7	7	5,9
50 - 74,9%	Kvinner og menn	132	18,4	128	22,3	111	19,4
	Kvinner	112	19,9	102	22,8	92	20,3
	Menn	20	12,7	26	20,5	19	16,0
75 - 99,9%	Kvinner og menn	175	24,3	129	22,5	125	21,8
	Kvinner	154	27,4	113	25,3	111	24,4
	Menn	21	13,4	16	12,6	14	11,8
100%	Kvinner og menn	274	38,1	259	45,1	271	47,3
	Kvinner	194	34,5	192	43,0	201	44,3
	Menn	80	51,0	67	52,8	70	58,8

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

*Tall hentet fra KS PAI-register.

3.8 HMS og internkontroll

Risør kommune har felles avtale om bedriftshelsetjeneste med Falck helse, sammen med Tvedestrand, Åmli og Gjerstad.

Risør kommune benytter det nettbaserte kvalitetssystemet QM+ for tilgjengeliggjøring av internkontrollrutiner, håndbøker, instruksjoner og sentrale lovverk. QM+ benyttes også til rapportering av avvik innen HMS og tjenestekvalitet. Det jobbes kontinuerlig med forbedringstiltak innen HMS og tjenestekvalitet, deriblant dokumentasjon, rapportering og kompetanseheving i bruk av QM+.

Enhetslederne har det utøvende HMS-ansvaret for sine respektive enheter. Organisasjonssjef har det

generelle ansvaret for HMS-arbeidet i kommunen, og har blant annet månedlige møter med hovedverneombudet for å gjennomgå rapporteringen i kvalitets- og avvikssystemet.

Vernerunde ble gjennomført og fulgt opp høsten 2021. Spørsmål knyttet til det psykososiale arbeidsmiljøet er en del av forarbeidet til fysisk vernerunde.

Beredskap

Risør kommune deltar i et nettverk for Beredskapskoordinatorer i Østre Agder. Nettverket knytter kommunenes beredskapsarbeid sammen og det utveksles nyttige erfaringer som styrker den enkelte kommune. Stillingen som beredskapskoordinator i Risør kommune er ikke en egen stilling, men kombinert med stilling som avdelingsleder innenfor tekniske tjenester. Dette medfører at tiden til å drive aktivt og forebyggende beredskapsarbeid er begrenset.

Kommunen har likevel jevnlig beredskapsøvelser på krisesituasjoner som overvåkes av Statsforvalter og offentlige myndigheter. Øvelsene evalueres, og kommunedirektør og kriseledelse høster nyttige erfaringer knyttet til mange ledd og oppgaver i organisasjonen. Brannen i Risør sentrum i februar 2021 ble en uønsket, men nyttig test av kommunens beredskapsplaner og -kompetanse.

Beredskapsarbeidet har også vært svært aktuelt gjennom hele 2021, knyttet til håndteringen av koronapandemien. Kommunedirektøren har gjennomført faste møter i kriseledelsen gjennom store deler av året, og alle enheter har fått mye erfaring i endrings- og kriseledelse.

3.9 Etikk

Risør kommune har følgende kjerneverdier definert i verdidokumentet:

- Løsningsorientert
- Trygghet
- Åpenhet
- Likeverd

Verdidokumentet er utarbeidet i fellesskap av ansatte og ledere i Risør kommune, og kommunedirektøren oppfordrer ansatte til å bruke dokumentet i utvikling av organisasjonskulturen. Dokumentet brukes som utgangspunkt i arbeid med arbeidsmiljø og trivsel i organisasjonen. Dokumentet har også vært verdifullt som underlag i dialogmøter i krevende personalsituasjoner og i rekrutteringssammenheng. For at et slikt verdidokument skal oppleves som relevant, må det

Risør kommune har også etiske retningslinjer for ansatte som ble vedtatt i Administrasjonsutvalget i 2012, samt rutiner for varsling av kritikkverdige forhold i kommunen.

Risør kommune har knyttet seg til Styrevervregisteret, som er etablert av Kommunesektorens organisasjon (KS), for å skape åpenhet rundt enkeltpersoners roller og sikre allmennhetens tillit til kommunesektorens myndighetsutøvelse. Registreringen i Styrevervregisteret er frivillig, men kommunedirektøren oppfordrer folkevalgte og administrative ledere til å registrere sine verv og økonomiske interesser for å unngå mistanke om dobbeltroller.

Risør kommune deltar i innkjøpssamarbeidet OFA (Offentlig Fellesinnkjøp på Agder) sammen med de fleste andre kommunene i Agder, og Agder fylkeskommune. Samarbeidet har sterkt fokus på miljø, universell utforming og etikk i sitt arbeid med innkjøpsavtaler på vegne av medlemmene. Dette bidrar til at store anskaffelser som Risør kommune deltar i har høy kvalitet på disse områdene, samt at kriteriene påvirker mulige leverandører sitt arbeid på feltet.

3.10 Lønnspolitikk og likestilling

En av Risør kommunes 4 hoved verdier (verdidokumentet) er likeverd. Vi er opptatt av at denne verdien skal være tydelig i våre planer og strategier og i vårt daglige virke.

Som en konsekvens av mangel på sykepleiere og vernepleiere i kommunal sektor generelt og i Risør kommune spesielt har kommunen i en periode opprettet et tiltak hvor sykepleiere og vernepleiere som ansettes i Risør kommune får lønn tilsvarende minst åtte års lønnsansiennitet ved oppstart. Sykepleieryrket er svært kvinne-dominert, og dette kan sånn sett sees på som et tiltak som bidrar til mindre lønnsforskjeller mellom kvinne- og mannsdominerte yrker.

Av kommunens utvidede ledergruppe (kommunedirektørens ledergruppe pluss enhetsledere) er 17 kvinner og 6 menn. I kommunens ledergruppe (kommunedirektør, kommunalsjefer, økonomisjef og organisasjonssjef) er 3 kvinner og 3 menn.

Kommunedirektøren har fokus på likestilling og mangfold ved stillingsutlysninger og ansettelse av nyansatte i organisasjonen, både mtp lønnsnivå og kjønnsbalanse. Av tiltak det er jobbet med gjennom 2021 kan nevnes bla.

Menn i helse: Risør kommune deltar i prosjektet Menn i helse, som har til hensikt å få flere menn til å velge utdanning og jobb innen helse- og omsorgsfag.

Arbeidspraksis: Risør kommune samarbeider med blant annet NAV, oppfølgingstjenester og videregående skole, og legger til rette for at personer med nedsatt funksjonsevne, behov for språk- og arbeidstrening og annet kan få arbeidspraksis ved en av kommunens tjenester.

Voksne lærlinger innen helsefag: Risør voksenopplæring og helse og omsorg samarbeider om lærlingeløp for elever ved skolen, ved at elevene utplasseres ved sykehjemmet og i hjemmetjenesten på veien mot fagbrev.

4 Det økonomiske år

Økonomisjefens vurderinger

Budsjettåret 2021 har vært en videreføring av 2020 med stort fokus på håndtering av koronapandemien. Vaksinearbeidet ble utført profesjonelt og effektivt, og majoriteten av kommunens innbyggere ble vaksinert på en trygg og god måte gjennom året. Når høsten kom og samfunnet gjorde et forsøk på å åpne opp, blusset smitten opp igjen. Kommunens tjenester håndterte dette på en veldig god måte.

Regjeringen videreførte gode kompensasjonsordninger for samfunnet, både privat næringsliv og det offentlige. Prosjektregnskapene for korona viser at pandemien ikke har hatt noen negativ økonomisk effekt på kommunen, kanskje heller tvert imot. Samtidig er det komplisert å "gjøre opp regningen" når man også skal ta inn de elementer man ikke kan lese rett ut av et regnskap. Vi ser at de enhetene som har stått i pandemien over nesten 2 år har et økt sykefravær i 2 halvår, og pandemislitasjen kommer tydelig frem.

Skatteveksten for 2021 var forventet å bli ca 7% som følge av den negative skatteveksten vi endte opp med i 2020. Skatteinntekten utover våren utviklet seg positivt og ble oppjustert til 8,6% ved fremleggelse av Revidert Nasjonalbudsjett, men med stor usikkerhet for høsten. Høstens fremleggelse av nasjonalbudsjettet ga signaler om en kraftig vekst for 2021 på ca 11,6%, og enda mer skatteinntekter i kommunekassene. Resultatet endte tilslutt opp med en skattevekst på 16% fra 2020, og fremstår som et godt eksempel på uforutsigbarheten kommunene har måtte forholde seg til under pandemien.

Kommunen har jobbet med Balanse24 prosjektet, og videreføring av prosessen med å redusere driftsnivået til reduserte inntekter frem mot 2024. Kommunedirektøren har basert sine budsjetter på HP/ØP 2021-24 og "fortsatt drift", og forsøkt å holde budsjettene nøytrale for store svingninger i økonomien. Dette kommer godt frem når vi ser på årets regnskap. Driftssektorene har blitt kompensert for merkostnader til pandemien og dermed avslutter med et akseptabelt budsjettavvik ved årsslutt. Fellesområdene har et vesentlig mindreforbruk som følge av lave markedsrenter og ekstraordinær skattevekst. Kommunedirektøren har holdt skuta på stødig kurs for å gi stabile, gode tjenester til innbyggerne gjennom en vanskelig tid, og har ved hjelp av en god solgangsbris kommet trygt i havn med et godt resultat som styrker kommunens økonomiske situasjon.

Tabellen nedenfor oppsummerer de viktigste målindikatorene på drift, investering og økonomisk trygghet og utviklingen de siste årene, og vil bli belyst videre i de kommende kapitler.

Nøkeltall/Indikator	2017	2018	2019	2020	2021	Anbefalt nivå
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	0,16 %	0,24 %	-0,58 %	1,18 %	2,80 %	1,75 %
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	92,40 %	95,97 %	99,08 %	104,06 %	101,08 %	70-80%
Disp.fond i % av driftsinntektene	9,05 %	9,07 %	9,26 %	11,00 %	12,90 %	5-10 %
Netto finansutg. i % av driftsinntekter	4,67 %	4,67 %	4,81 %	5,05 %	4,85 %	2-3 %
Disp.fond i % av akk. premieavvik	108,94 %	128,62 %	142,30 %	195,49 %	187,99 %	100 %

4.1 Felles inntekter og utgifter

Hele kommunens drift er basert på kommunens "felles" inntekter og utgifter som har sitt eget

område i kommunens regnskap. Her føres alle de frie inntektene som kommer fra staten gjennom rammetilskuddet og skatteinngang, samt inntekter fra eiendomsskatt. På utgiftssiden er det kommunens finansutgifter med både inntektssiden fra renteinntekter og utbytter, til rentekostnader og avdragskostnader. Summen av disse elementer danner grunnlaget for hvor mye ressurser kommunen har til å drifte kommunens virksomhet som kommer frem i linjen "Sum bevilgninger drift, netto" nedenfor.

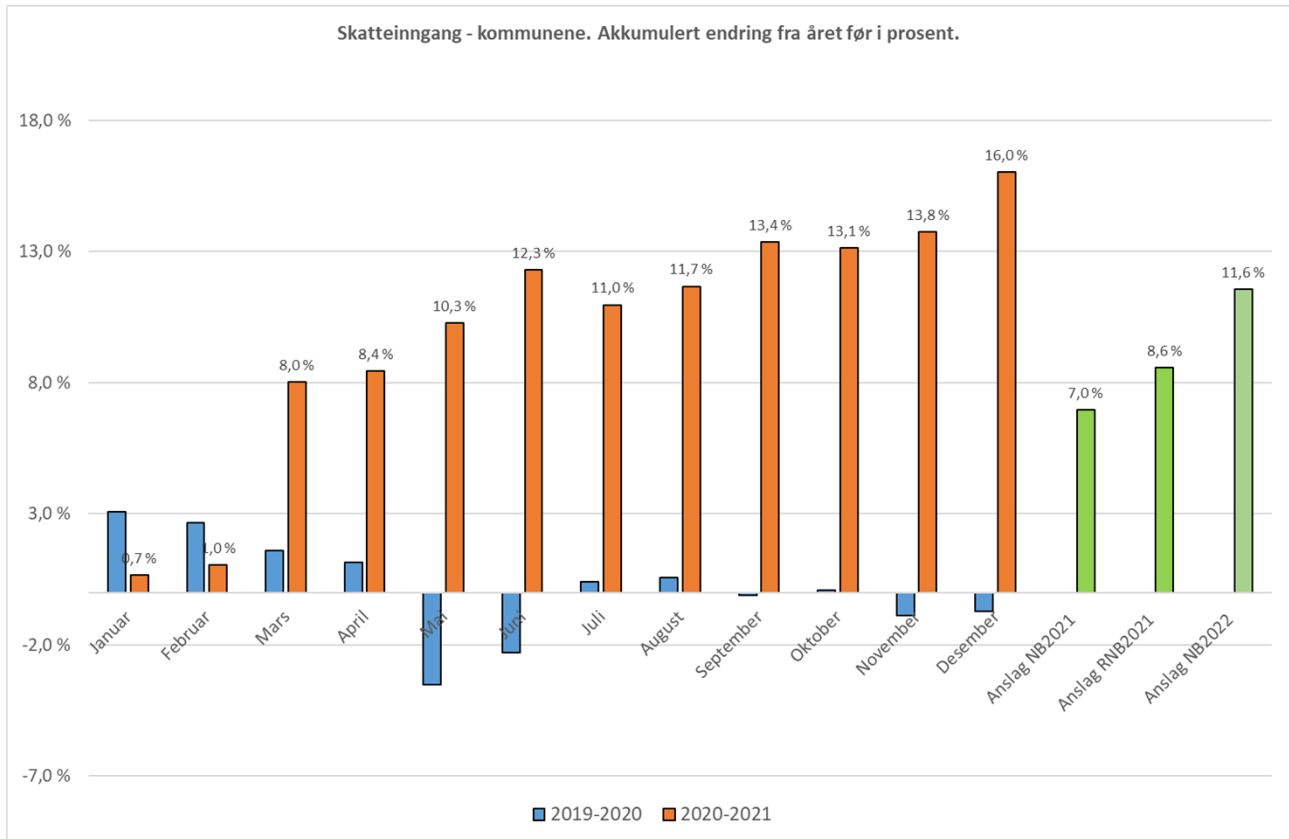
Bevilgningsoversikt A oppsummerer de nevnte postene i regnskapet sammenlignet med budsjett og fjorårets regnskap.

Bevilgningsoversikt drift A	Regnskap 2021	Reg.budsjett 2021	Avvik	Oppr.Budsjett 2021	Regnskap 2020
Rammetilskudd	-251 113 323	-245 755 000	5 358 323	-242 732 000	-241 438 429
Inntekts- og formuesskatt	-199 212 945	-187 447 000	11 765 945	-183 443 000	-180 186 375
Eiendomsskatt	-17 944 284	-18 177 000	-232 716	-23 427 000	-22 315 913
Andre generelle driftsinntekter	-43 966 683	-26 819 250	17 147 433	-25 755 250	-46 273 949
Sum generelle driftsinntekter	-512 237 235	-478 198 250	34 038 985	-475 357 250	-490 214 666
Sum bevilgninger drift, netto	461 160 332	447 610 339	-13 549 993	434 312 339	450 323 948
Avskrivninger	32 239 517	32 287 000	47 483	28 676 000	31 906 022
Sum netto driftsutgifter	493 399 849	479 897 339	-13 502 510	462 988 339	482 229 971
Brutto driftsresultat	-18 837 386	1 699 089	20 536 475	-12 368 911	-7 984 695
Renteinntekter	-6 050 285	-5 271 000	779 285	-5 271 000	-5 193 724
Utbytter	-3 814 628	-3 720 000	94 628	-4 484 000	-7 198 942
Renteutgifter	14 948 898	16 397 000	1 448 102	16 397 000	17 567 373
Avdrag på lån	27 285 380	27 469 000	183 620	27 469 000	27 181 426
Netto finansutgifter	32 369 365	34 875 000	2 505 635	34 111 000	32 356 133
Motpost avskrivninger	-32 239 517	-32 287 000	-47 483	-28 676 000	-31 906 022
Netto driftsresultat	-18 707 539	4 287 089	22 994 628	-6 933 911	-7 534 584
Overføring til investering	0	0	0	0	710 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	3 083 608	-747 711	-3 831 319	-747 711	-810 991
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	15 623 931	-3 539 378	-19 163 309	7 681 622	10 205 791
Bruk av tidl. års regnskapsm. Mindreforbruk	0	0	0	0	-2 570 215
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	18 707 539	-4 287 089	-22 994 628	6 933 911	7 534 584

Som oversikten viser ble de frie inntektene bedre enn revidert budsjettet, med totalt kr.34 mill, hvorav skatt og rammetilskudd utgjør ca halvparten av dette med ca 17,1 mill bedre. Utviklingen i skatt og rammetilskudd vises i tabellen nedenfor.

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Prognose mars-21	Rev.Nasj. Budsjett	Prognose juli-21	Prognose statsbudsj.	Regnskap 2021	Avvik Regnskap 20-21
Skatt på inntekt og formue	180 186	183 443	184 642	187 447	187 447	192 641	199 213	19 027
Rammetilskudd fra stat	208 315	201 565	203 535	205 856	205 962	205 962	207 738	-577
Inntektsutjevning	22 078	30 988	29 306	29 727	29 727	30 506	33 079	11 001
Skjønnsmidler	1 883	850	810	810	810	810	934	-949
Distriktstilskudd	9 162	9 329	9 362	9 362	9 362	9 362	9 362	200
Sum	421 624	426 175	427 655	433 202	433 308	439 281	450 326	28 702
Avvik fra Oppr.budsjett			1 480	7 027	7 133	13 106	24 151	

Skatteveksten fra 2020 til 2021 på landsbasis var ventet å bli 7% i nasjonalbudsjett høsten 2020, og ble oppjustert til 8,6% ved fremleggelse av Revidert nasjonalbudsjett i mai-21. Ved fremleggelse av statsbudsjettet i oktober 2021 ble skatteinngangen ytterligere oppjustert til en vekst på 11,6%. Som oversikten over viser ga det en forventet merskatteinntekt for Risør kommune på ca 5,2 mill mot slutten av året. Når alle skatteinntekter var kommet inn for 2021 viste resultatet en samlet vekst i skatteinngangen på hele 16% sammenlignet med 2021, som igjen ga ytterligere ca 6,6 mill i merskatteinntekt etter at regnskapsåret var avsluttet.

Risør kommune hadde en vekst i lokal skatteinntang fra 2020 på 10,56% og mottok ca 199,2 mill i skatt på inntekt og formue i 2021. Det tilsvarer ca 15,77 mill mer enn det som ble lagt til grunn i opprinnelig budsjett. Den gode skatteinntangen på 16% nasjonalt medførte til en økt inntektsutjevning på ca 2,1 mill sammenlignet med opprinnelig budsjett. Samlet sett gir skatteinntektene inkludert inntektsutjevningen ca 17,9 mill i merinntekter i 2021 sammenlignet med opprinnelig budsjett, og ca 15,1 mill mer enn revidert budsjett.

Eiendomsskatten ble i 2021 skrevet ut ihht nye regler for beskatning med 30% reduksjonsfaktor og 4 promille i skattesats, og Risør kommune tok i bruk Skatteetatens formuesgrunnlag for beskatning av boliger. Inntekten fra eiendomsskatt ble budsjettert til kr.23,4 mill, men som følge av vesentlig økning i boligverdiene ved overgangen til Skatteetatens formuesgrunnlag ble forventet inntekt ca 25,9 mill. Kommunestyret brukte våren til å vurdere beskatningen for 2021, og landet i slutten av mai på at skattesatsen skulle reduseres slik at samlet beskatning for 2021 ble 2,8 promille. Budsjettkonsekvensen var en svikt i budsjetterte inntekter på ca 5,5 mill som ble finansiert av disposisjonsfond. Endelig inntekt fra eiendomsskatt i 2021 ble på 17,94 mill, ca 0,2 mill mindre enn revidert budsjett.

Andre generelle inntekter består av andre statlige tilskudd som tidligere ikke lå inne på fellesområdet men ble registrert ute i sektorene. Oversikten viser et vesentlig avvik mot budsjett på ca 17,1 mill. Det er i hovedsak merinntekt på integreringstilskudd og særskilt tilskudd til enslige mindreårige flyktninger, Koronatilskudd til næringsvirksomheter, tilskudd til videreutdanning i grunnskolene, og øremerkede tilskudd innen helse. Samlet utgjør merinntektene ca 12,6 mill inn mot Sektor for samfunnsutvikling i 2021 og bidrar således godt til at sektoren har et vesentlig mindreforbruk.

Renteinntektene ble ca 0,78 mill bedre enn budsjett til tross for de vedvarende lave rentene gjennom året. Renter på bankinnskuddene ble ca 0,1 mill lavere enn budsjett og endte opp med ca 1,4 mill totalt. Den kalkulatoriske renten som overføres fra selvkostområdene ble ca 0,8 mill bedre enn budsjettert som følge av økningen i de "lange rentene" 2 halvdel av året. Startlånsordningens

renteinntekter utgjør ca 1,66 mill av de totale 6,05 mill i 2021, men har ikke har noen innvirkning på resultatet da disse balanseres mot fond.

Utbytteinntektene ble ca 0,67 mill lavere enn opprinnelig budsjettert, hvorav 0,76 mill er svikt i utbytte fra Agder Energi. Svikten ble kompensert fra disposisjonsfondet for Utbytte Agder Energi i tertialrapporten ihht handlingsregelen. Fondet for utbytte AE utgjør ved utgangen av 2021 ca 2,96 mill.

Rentekostnadene utgjør ca 15 mill ved årsslutt, og ble dermed ca 1,45 mill lavere enn budsjett. Rentekostnadene i oversikten inneholder følgende renter:

- Renter på lån ca 10,3 mill
- Renter overkurs gammelt lån ca 0,9 mill
- Renter Selvkostområdet ca 2,86 mill
- Renter lån til videreformidling (Startlån) ca 0,82 mill

Kommunedirektøren hadde lagt til grunn en rentekostnad på lånene på ca 11,88 mill i 2021 basert på renteprognoiser høsten 2020. Markedsrentene forble lave utover året, og ga en innsparing på ca 1,55 mill mot budsjett.

Kommunens avdrag på lån på 27,3 mill ble ca 0,2 mill bedre enn budsjettert. Nivået på kommunens avdragskostnader styres av minimumavdragsordningen som ved årsslutt viste av det var betalt kr.61.000 forlite i avdrag, og følgelig ble det gjort en avsetning i regnskapet som betales inn som et ekstra avdrag i 2022.

Det er ført kr.32,3 mill i avskrivninger på anleggsmidlene i 2021. Avskrivninger gir ingen resultateffekt i kommuneregnskapet, da utgiften nøytraliseres med motpost avskrivninger i oversikten. Avskrivningene er erstattet med avdragskostnaden som gir uttrykk for anleggsmidlenes verdiforringelse ihht kommunale regnskapsprinsipper.

Netto driftsresultat ble på 18,7 mill i 2021, som er ca 11,7 mill bedre enn opprinnelig budsjett og hele 23 mill bedre enn revidert budsjett. Resultatet utgjør ca 2,8% av kommunens samlede inntekter, og er dermed bedre enn anbefalingene fra sentralt hold. Kommunedirektøren mener allikevel at resultatet ikke er så godt som det burde vært ut fra hvordan driftsåret utviklet seg. Gjennomsnittskommunen i landet fikk et netto driftsresultat på ca 4,25% som følge av den ekstraordinære situasjonen med korona og høy skattevekst.

Kommunedirektøren har også et fellesområdet knyttet til avsetninger for lønns og pensjonskostnader hvor budsjettet reguleres gjennom året for å kompensere sektorene for utgifter knyttet til lønnsoppgjøret, lærlinger og tiltak fra handlingsprogrammet, samt pensjonselementer knyttet til premieavvik, bruk av premiefond og amortisering av akkumulert premieavvik.

Ved årsavslutning viser regnskapet et mindreforbruk på ca 4,7 mill som bidrar til årsresultatet.

Tjeneste	Regnskap	Rev. Budsjett	Avvik	Budsjett 2021
Lærlinger	0	770 000	-770 000	3 522 000
Avsetning lønnsoppgjør	0	685 000	-685 000	6 000 000
Tiltak fra HP/ØP	0	2 341 000	-2 341 000	8 250 000
Bruk av premiefond	0	-5 000 000	5 000 000	-5 000 000
Premieavvik pensjon	-19 693 000	-15 000 000	-4 693 000	-15 000 000
Amortisert premieavvik	10 877 000	11 100 000	-223 000	11 100 000
Arb.g.avg.pensjoner	-934 000	0	-934 000	0
Avregning forsikring & Aktuar	-28 000	0	-28 000	0
Lønn og pensjonsavsetning	-9 778 000	-5 104 000	-4 674 000	8 872 000

Tabellen viser at sektorene ble kompensert med 2,75 mill i lønnskostnader til lærlinger som har vært i virksomhetene gjennom året. Rest avsetning på 770.000 står igjen ubrukt. Lønnsavsetningen på 6 mill til årets lønnsoppgjør holdt ganske nøyaktig til årets uforutsigbare lønnsoppgjør som totalt er beregnet til å koste ca 5,3 mill etter at alle enheter er kompensert. Restbevilgningen på 685.000 står igjen ubrukt. Tiltakene som var avsatt sentralt fra handlingsprogrammet for 2021 utgjorde 8,25 mill, og ved årsslutt var det ca 5,9 mill av disse som var kompensert ut i driftssektorene gjennom året. Resterende ca 2,34 mill ble stående igjen ubrukt. Oversikten over gjennomførte tiltak kan vises som nedenfor.

Oversikt over felles tiltak i HP	Rev bud	Overført enh.	Oppr.budsj
Koronakostnader 1/21 ihht sb1	411 000	4 589 000	5 000 000
Taksering Eiendomsskatt	1 500 000	0	1 500 000
Utgifter til valg	0	250 000	250 000
Tilskudd Risør By AS	0	1 000 000	1 000 000
Omstillingsmidler Org.	130 000	70 000	200 000
Arbeidsmiljøtiltak	300 000	0	300 000
Sum totalt	2 341 000	5 909 000	8 250 000

Pensjonselementene på fellesområdet ble i 2021 meget uforutsigbare, og endte opp et annet sted enn forventet i budsjettet, men uten et vesentlig annet netto resultat ved årsslutt. Amortiseringen av det akkumulerte premieavviket ble ca 0,2 mill lavere som følge av lavere premieavvik i 2020. Premieavviksinntekten ble nesten 4,7 mill høyere enn budsjett som følge av en kraftig økning i pensjonspremien som ble varslet i august/september på grunn av en betydelig økning i reguleringspremien. Det akkumulerte premieavviket øker i 2021 med netto ca 10 mill som følge av de uforutsette hendelsene i året, og utgjør ved utgangen av året ca 40 mill eksklusive arbeidsgiveravgift. Konsekvensen av øking i premieavviket er økt inntekt i 2021, men også økte amortiseringskostnader de kommende 7 årene.

Bruken av premiefond var budsjettert med 5 mill, men som følge av varslet høyere reguleringspremie ble bruken økt opp til 14,7 mill for å kompensere for økt pensjonspremie. Risør kommune har ved utgangen av året ca 40 mill på premiefond i KLP etter en vesentlig tilførsel som følge av regelendringer i pensjonsordningen. Dette er midler som ikke fremkommer i kommunens balanse, men kun eksisterer i pensjonsselskapet. Midlene kan kun brukes til å dekke pensjonspremie gjennom året. Kommunedirektøren bruker dette fondet til å styre premieavviksinntekten i kommunen, samt at det gir positivt utslag på likviditets-situasjonen.

Ny kommunelov som trådte i kraft 1/1-2020 innebærer at Kommunedirektøren skal disponere mer- eller mindreforbruk ifm regnskapsavslutningen. Dersom kommunedirektøren skulle lagt frem regnskapet ihht tidligere ordning ville han lagt frem et regnskap med et mindreforbruk på 17,26 mill. Forskjellen mellom netto driftsresultat på 18,7 mill og mindreforbruket på 17,3 mill ligger i disponeringen av driftsresultatet, og innebærer forenklet fremstilt at det er avsatt mer til fond eller brukt mindre av fond enn budsjett gjennom året. Dette kan fremstilles gjennom ny budsjettoversikt ihht forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning § 5.9.

Oversikt over budsjettavvik og årsavslutningsdisp etter §5-9 Drift	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Avvik
Netto driftsresultat	-18 707 539	4 287 089	-22 994 628
Avsetninger til bundne driftsfond	18 150 486	12 999 427	5 151 059
Bruk av bundne driftsfond	-15 066 877	-13 747 138	-1 319 739
Avsetning til disp fond ihht årsbudsjett og fullmakt	15 000 000	15 000 000	0
Bruk av disposisjonsfond ihht årsbudsjett og fullmakt	-18 539 378	-18 539 378	0
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-19 163 308	0	-19 163 308
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	17 263 153		
Mindrebruk av disposisjonsfond enn budsjettert	1 900 155		
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0		

Som oversikten viser er utgangspunktet netto driftsresultat på 18,7 mill, som reduseres til et mindreforbruk på 17,26 mill gjennom budsjettavvik i disposisjonene som gjøres mot driftsfond og disposisjonsfond. Kommunedirektørens er glad for at fokuset flyttes fra mer-/ mindreforbruk opp til netto driftsresultat gjennom forskriftsendringen, da det er dette tallet som viser mest korrekt bilde av kommunens drift i regnskapsåret.

4.2 Driftsresultatet

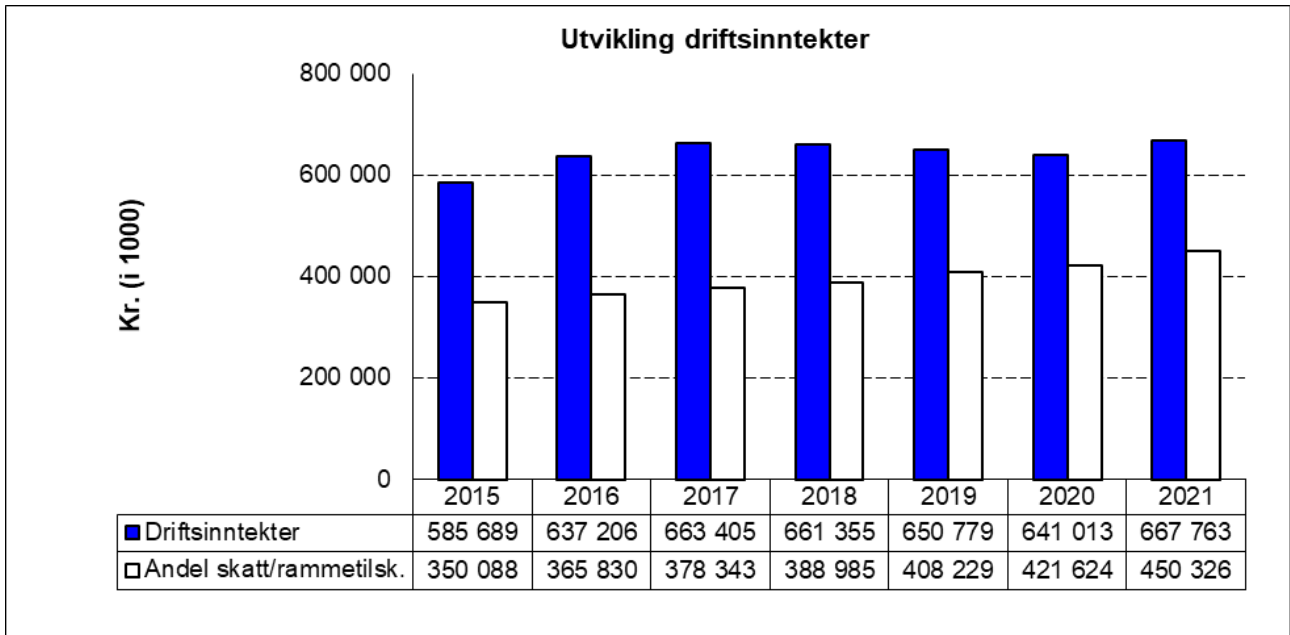
Regnskapsoversikten Økonomisk oversikt drift viser kommunens totalregnskap mot budsjett og fjoråret ihht ny forskrift.

Økonomisk oversikt drift	Reg.budsjett			Oppr.budsjett 2021	Regnskap 2020
	Regnskap 2021	2021	Avvik		
Rammetilskudd	-251 113 323	-245 755 000	5 358 323	-242 732 000	-241 438 429
Inntekts- og formuesskatt	-199 212 945	-187 447 000	11 765 945	-183 443 000	-180 186 375
Eiendomsskatt	-17 944 284	-18 177 000	-232 716	-23 427 000	-22 315 913
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-43 966 683	-26 819 250	17 147 433	-25 755 250	-46 273 949
Overføringer og tilskudd fra andre	-74 319 421	-57 577 958	16 741 463	-60 319 958	-76 126 508
Brukerbetalinger	-17 985 589	-17 396 000	589 589	-17 396 000	-15 143 473
Salgs- og leieinntekter	-63 220 699	-61 985 268	1 235 431	-62 485 268	-59 528 098
Sum driftsinntekter	-667 762 944	-615 157 476	52 605 468	-615 558 476	-641 012 745
Lønnsutgifter	341 921 448	325 641 973	-16 279 475	321 049 973	333 474 551
Sosiale utgifter	74 105 418	71 756 781	-2 348 637	71 422 781	71 778 796
Kjøp av varer og tjenester	165 351 388	158 060 811	-7 290 577	150 001 811	161 646 374
Overføringer og tilskudd til andre	35 307 787	29 110 000	-6 197 787	32 039 000	34 222 308
Avskrivninger	32 239 517	32 287 000	47 483	28 676 000	31 906 022
Sum driftsutgifter	648 925 558	616 856 565	-32 068 993	603 189 565	633 028 051
Brutto driftsresultat	-18 837 386	1 699 089	20 536 475	-12 368 911	-7 984 695
Renteinntekter	-6 050 285	-5 271 000	779 285	-5 271 000	-5 193 724
Utbytter	-3 814 628	-3 720 000	94 628	-4 484 000	-7 198 942
Renteutgifter	14 948 898	16 397 000	1 448 102	16 397 000	17 567 373
Avdrag på lån	27 285 380	27 469 000	183 620	27 469 000	27 181 426
Netto finansutgifter	32 369 365	34 875 000	2 505 635	34 111 000	32 356 133
Motpost avskrivninger	-32 239 517	-32 287 000	-47 483	-28 676 000	-31 906 022
Netto driftsresultat	-18 707 539	4 287 089	22 994 628	-6 933 911	-7 534 584
Overføring til investering	0	0	0	0	710 000
Netto avsetninger til/bruk av bundne driftsfond	3 083 608	-747 711	-3 831 319	-747 711	-810 991
Netto avsetninger til/bruk av disposisjonsfond	15 623 931	-3 539 378	-19 163 309	7 681 622	10 205 791
Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	0	0	0	0	-2 570 216
Sum disponeringer/ dekning av netto driftsresultat	18 707 539	-4 287 089	-22 994 628	6 933 911	7 534 584
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Som oversikten viser var 2021 opprinnelig budsjettert med positivt brutto og netto driftsresultat, men har gjennom endringer i året blitt redusert til et negativt brutto og netto driftsresultat som innebærer en fondsfinansiering av driftsbudsjettet. Mye av endringen ligger i vedtaket om reduksjon i inntektene eiendomsskatt med 5,25 mill, samt ytterligere nesten 5 mill i drifts-bevilgninger som ble finansiert av disposisjonsfond gjennom året.

Regnskapet viser at de samlede driftsinntektene ble ca 52,6 mill bedre enn budsjett, mens samlede driftsutgifter ble ca 32 mill dårligere enn budsjett. Netto driftsresultat viser derfor ca 23 mill bedre enn revidert budsjett når vi også tar hensyn til mindreforbruk på finansområdet.

Vi kan se utvikling i kommunens inntekter over tid som nedenfor.

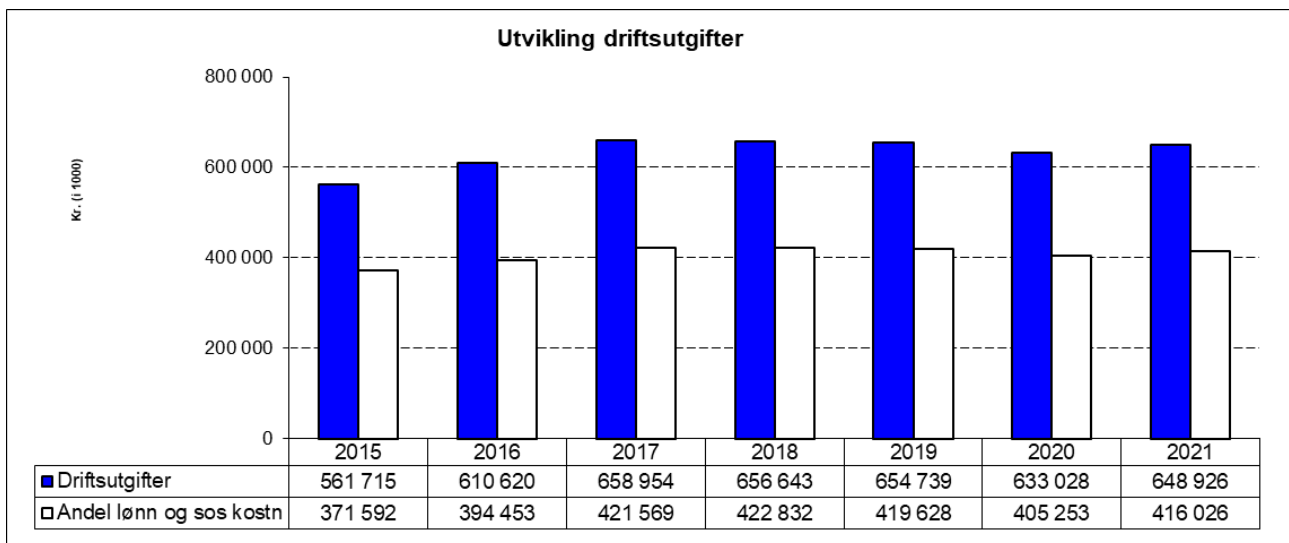

De samlede driftsinntektene har økt med ca 26,75 mill siste året. Ser man i et lengre perspektiv har driftsinntektene økt med ca 82 mill fra 2015-2021. Skatt og rammetilskudd har økt med ca 100 mill og viser at kommunen er svært avhengig av de statlige overføringene i rammetilskuddet og skatteinngangen for å kunne gi gode basistjenester. Totalt utgjør skatt og rammetilskudd ca 67,4% av de samlede inntekter i 2021. Kommunenes handlingsrom til å styre egne inntekter er blitt mindre over tid, da en stor andel av de øvrige inntektene er styrt av lover og regler.

Budsjettavviket på ca 52,6 mill kan brytes ned til disse vesentlige postene i regnskapet:

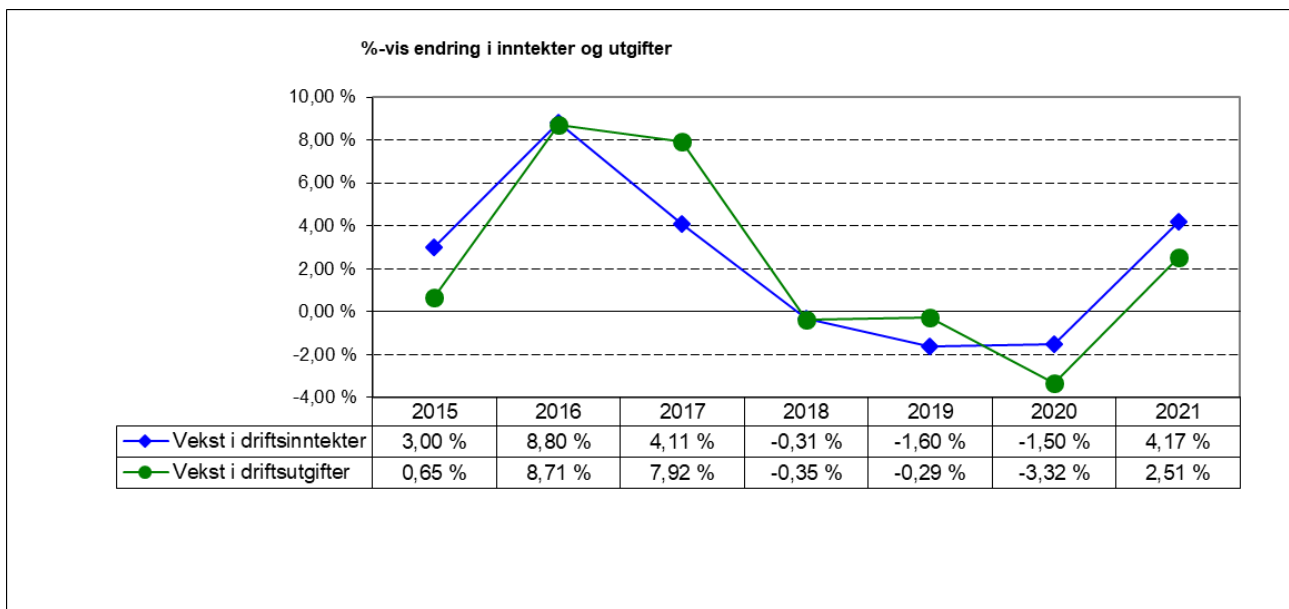
- Skatt og rammetilskudd merinntekt på ca 17,1 mill som følge av uventet høy skattevekst på landsbasis, samt koronakompensasjon gjennom rammetilskuddet.
- Økte refusjoner på sykepenger på ca 13,3 mill som følge av unormalt høyt langtidsfravær, samt egne sykepengeordninger under koronasituasjonen.
- Økte statlige tilskudd på ca 17,2 mill hvorav ca 9,4 mill i økt integreringstilskudd, 2,9 mill øremerkede tilskudd Helse, 2,2 mill øremerkede koronamidler til næringslivet, og øremerkede kompetansemidler til oppvekst ca 1,3 mill.
- Merinntekt på merverdiavgifts-kompensasjon på ca 4,4 mill. (med tilsvarende motpost på utgiftssiden).

Ser man på utgiftssiden kan vi vise utviklingen over tid som nedenfor.

Oversikten viser at driftskostnadene har økt med ca 15,9 mill siste året. Ser man på perioden fra 2017 til 2021 viser denne at kommunens kostnader er redusert med ca 10 mill, inkluder pris- og lønnsvekst i samme periode. Av kostnadsreduksjonen utgjør lønn og sosiale kostnader ca 5,5 mill.

Ser man den årlige utviklingen i inntekter og utgifter over tid kan man se at kostnadene i stor grad må følge inntektene for å opprettholde en sunn drift. Kommunen er en stor og tung organisasjon, og endringer i driftsnivået kan være krevende å få til ved raske endringer i forutsetningene. Grafen under viser denne utviklingen, og dersom man ser Balanse24 prosjektet i lys av denne, kan man se at det er gjort en god jobb mht å tilpasse driftsutgiftene til de sviktende inntektene fra 2019.

Også i 2021 er de mest vesentlige budsjettavvikene i driftsregnskapet direkte koblet til koronasituasjonen, som spesielt har gitt store avvik inn mot lønnsområdet.

Netto lønnskostnader viser de totale lønnskostnadene inkludert sosiale kostnader, og korrigeret for mottatt refusjon sykepenges. Oversikten gir et mer korrekt bilde av lønnsområdet da kommunen har hatt et høyt sykefravær i 2021 også, som har gitt meget høye refusjonsinntekter, og således dekker opp avviket på vikarkostnader.

Netto lønnskostnader totalt 2021	Regnskap 2021	Revidert bud. 2021	Avvik
Fast lønn (010)	270 948 250	272 302 042	1 353 792
Lønn til vikarer (020)	34 935 047	21 688 638	-13 246 409
Lønn til ekstrahjelp (030)	5 910 392	4 330 188	-1 580 204
Overtidslønn (040)	8 234 878	3 209 358	-5 025 520
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	6 156 115	6 385 224	229 109
Lønn renhold (075)	7 556 831	7 400 074	-156 757
Godtgjørelse folkevalgte (080)	1 620 504	1 689 449	68 945
Trekkpliktig/oppgavepliktig, ikke avgiftspliktig lønn (089)	5 766 113	7 100 000	1 333 887
Skyss og kost (160, 165)	793 316	1 537 000	743 684
Sum lønnsutgift	341 921 448	325 641 973	-16 279 475
Pensjon (090)	36 814 864	35 273 695	-1 541 169
Arbeidsgiveravgift (099)	37 290 554	36 483 086	-807 468
Sum brutto lønnsutgift	416 026 865	397 398 754	-18 628 111
Lønnsrefusjoner (710)	-20 451 505	-7 196 000	13 255 505
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	395 575 360	390 202 754	-5 372 606

Oversikten viser at de direkte lønnsutgiftene ble ca 16,3 mill høyere enn budsjettet, og at det er vikarkostnader og overtid som gir de største negative utslagene. Høyt langtidsfravær dekkes av refusjoner fra NAV, og som oversikten viser mottok kommunen ca 13,3 mill mer enn budsjett i refusjonsinntekter. De sosiale kostnadene, som består av arbeidsgivers andel pensjon og arbeidsgiveravgift, ble ca 2,3 mill høyere enn budsjett. Totalt viser regnskapet et merforbruk på netto lønnskostnad i 2021 på kr.5,37 mill, tilsvarende 1,37% avvik.

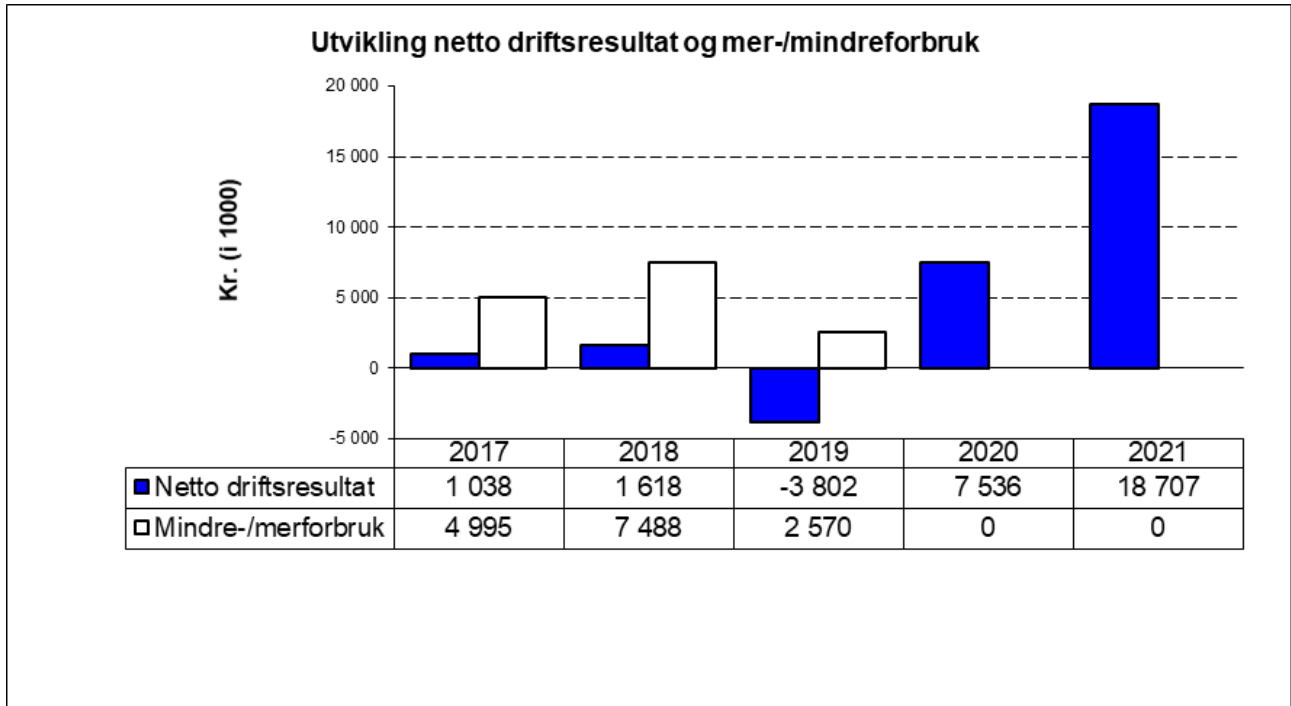
Budsjettavviket på 7,3 på "kjøp av varer og tjenester" består av mange mindre avvik fordelt rundt i hele virksomheten og omtales under den enkelte sektor.

Budsjettavviket på 6,2 mill på "Overføringer og tilskudd til andre" består i hovedsak merutgift på merverdiavgiftskompensasjon på 4,4 mill og ekstra overføringer og tilskudd til andre som følge av øremerkede tilskudd. Disse postene har en tilhørende merinntekt på inntektssiden under andre overføringer og tilskudd fra stat.

Finansutgiftene viser et mindreforbruk på ca 2,5 mill, hvor det i hovedsak er reduserte rentekostnader på lånene, og økte kalkulatoriske renter fra selvkostområdene som gir innsparingen.

Når driftsutgiftene korrigeres for avskrivningskostnaden viser oversikten et positivt netto driftsresultat på 18,7 mill, og etter at kommunedirektøren har gjennomført disponeringene av resultatet og fondsføringene på bundne driftsfond og investeringsfond, viser regnskapet et mer-/mindreforbruk på 0 ihht ny forskrift og i tråd med ny kommunelov.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat for perioden 2017-2021, samt mer-/mindre-forbruk frem tom 2019.

Som oversikten viser, har Risør kommune levert positive økonomiske resultater med unntak av 2019 hvor regnskapet fikk et negativt netto driftsresultat på 3,8 mill. Resultatene er ikke imponerende bra, og er under de sentral anbefalingene om et netto driftsresultat på 1,75% over tid. Kommunens resultater bør også sees i sammenheng med resten av landet og sammenlignbare kommuner de enkelte år for å vurdere om resultatet er godt eller ei.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter						
År	Risør	Tv.strand	Kragerø	Agder	Kostragruppe	Land u/Oslo
Snitt 5 år	0,76 %	0,70 %	0,78 %	2,01 %	1,69 %	2,66 %
2021	2,80 %	0,70 %	1,60 %	3,60 %	3,60 %	4,20 %
2020	1,20 %	1,80 %	-1,10 %	2,40 %	0,90 %	2,50 %
2019	-0,60 %	-1,50 %	1,70 %	0,50 %	0,30 %	1,50 %
2018	0,24 %	1,10 %	0,10 %	1,20 %	1,50 %	2,10 %
2017	0,16 %	1,40 %	1,60 %	2,33 %	2,13 %	2,98 %

Tabellen over viser Risør kommunes netto driftsresultat i % av samlede inntekter fra 2017-2021 sammenlignet med relevante kommuner, fylket, Kostragruppen, og landet utenom Oslo. Risør kommune har et gjennomsnittlig netto driftsresultat på 0,76% de siste 5 år, og viser at kommunen har et stykke igjen før det anbefalte målet er oppnådd. Tabellen viser også at 2021 fremstår som et ekstraordinært godt år med et unormalt høyt driftsresultat for de fleste kommuner i landet.

Risør kommune har ikke hatt merforbruk ved regnskapsavslutningen siden 2018, og har aldri vært på ROBEK.

4.3 Korona-pandemiens påvirkning på kommuneøkonomien

Kommunen har siden mars 2020 vært i en helt spesiell situasjon som følge av koronapandemien. Staten har stilt opp for kommunene og lovet full kompensasjon for merkostnader som følge av den krevende situasjonen. Regnskapene for 2020 viste at regjeringen har holdt ord, og mange kommuner kom økonomisk greit ut av situasjonen. Det kan se ut som om regjeringen har klart å dekke kommunenes merkostnader også i 2021 gjennom de tiltakene som er gjort. Det er utfordrende å fange opp alle elementer i kompensasjoner som påvirker kommunens økonomi gjennom refusjoner, tilskudd, reduserte kostnader osv.

Risør kommune har mottatt ca 11 mill ekstra over rammetilskuddet i 2021 fordelt utover året.

Økt rammetilskudd pga Korona 2021	Beløp
Komp merutg.1 halvår	5 567
Kontrolltiltak smittevern	1 000
Vaksinasjon	2 410
Komp merutg.2 halvår	1 254
Komp.merutg.Stortingsvalg	66
Tilleggskomp. 2 halvår	714
Sum kompensasjon i rammetilskuddet	11 011

Kommunen har også mottatt andre direkte tilskudd utenom rammetilskuddet ifm koronasituasjonen hvor det største er tilskuddet til næringsdrivende i kommunen på 3,25 mill som er videreført til det Regionale Næringsfondet som har forvaltet midlene.

Andre tilskudd knyttet til Korona 2021	Beløp
Komp.næringsvirksomheter Risør	3 247
Komp.inntekter kultur/kino	1 181
Komp.utvidet Introduksjonsordningen	287
Sum andre tilskudd ifm korona 2021	4 715

Tiltakene over gir i utgangspunktet ingen nettoeffekt for kommunen da de også innebar en medfølgende utgift eller inntektstap.

Dert er også andre tiltak som gir økonomisk effekt men som ikke er enkelt å tallfeste som f.eks redusert arbeidsgiverperioder ved sykdom, fravær med refusjon som ikke er erstattet mm.

Tiltakspakken for vedlikehold av kommunal bygg/infrastruktur på kr.3 mill ble i hovedsak brukt opp i 2020, men de resterende ca 500.000 er brukt i 2021 ihht plan.

Risør kommune har brukt to ulike driftsprosjekt for allokering av direkte merkostnader knyttet til pandemien. Prosjektene er også brukt som utgangspunkt for rapportering til Statsforvalter ifm søknad om kompensasjon.

Direkte merkostnader som følge av pandemien har blitt ført på prosjekt 2020 som følger.

Prosjektrekskap Corona P2020	Totalt	Sektor 100	Sektor 200	Sektor 300	Sektor 400
Lønn og sosiale utgifter (010-099)	3 620 345	221 984	166 079	2 804 831	427 451
Kjøp som inngår i tj.prod (100-290)	1 833 794	158 776	63 672	1 584 932	26 414
Kjøp som erstatter tj.prod (300-380)	337 044	0	40 000	274 627	22 417
Overføringsutgifter (400-490)	1 566 985	39 228	1 147 132	375 529	5 096
SUM UTGIFTER	7 358 168	419 988	1 416 883	5 039 919	481 378
Refusjoner (700-790)	-487 733	-39 228	-24 943	-418 466	-5 096
Overføringsinntekter (800-895)	-1 467 994	0	-1 467 994	0	0
SUM INNTEKTER	-1 955 727	-39 228	-1 492 937	-418 466	-5 096
SUM NETTO	5 402 441	380 760	-76 054	4 621 453	476 282

Kostnader til gjennomføring av vaksineringsen av kommunens innbyggere er blitt ført på prosjekt 2100 som følger.

Prosjektrekskap Vaksinerings 2100	Totalt	Sektor 100	Sektor 200	Sektor 300	Sektor 400
Lønn og sosiale utgifter (010-099)	1 215 028	79 863	2 480	1 132 685	0
Kjøp som inngår i tj.prod (100-290)	208 525	0	0	208 525	0
Kjøp som erstatter tj.prod (300-380)	108 284	0	0	108 284	0
Overføringsutgifter (400-490)	42 580	0	0	42 580	0
SUM UTGIFTER	1 574 417	79 863	2 480	1 492 074	0
Refusjoner (700-790)	-42 580	0	0	-42 580	0
Overføringsinntekter (800-895)	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER	-42 580	0	0	-42 580	0
SUM NETTO	1 531 837	79 863	2 480	1 449 494	0

Som prosjektrekskapene viser er det i Helse og omsorg de største direkte merkostnadene har vært med totalt ca 6 mill i netto kostnad, hvorav ca 2/3-del er lønnskostnader.

Totalt sett er det belastet ca 6,9 mill i merkostnader på de to prosjektene samlet. Sett opp mot de direkte overføringene i rammetilskuddet på 11 mill, kan kommunedirektøren fastslå at alle direkte merkostnader er kompensert også i 2021.

Koronapandemiens totale effekt på kommunens regnskap er ikke mulig å gi i et helhetsbilde da det blir for komplekst. Effekter belastet prosjektrekskapene over er konkrete, mens andre effekter ikke kan trekkes ut av regnskapet da de er betinget av hvordan det ville blitt i året uten pandemien. De mest vesentlige elementene med udefinerbar effekter er

- Skatteinngangen som ble vesentlig bedre enn forventet
- Lønnsoppgjøret som skulle ta igjen "det tapte" for 2020
- Lønnsoppgjørets effekt på pensjonskostnadene hvor reguleringspremien ble kraftig oppjustert i 2 tertial, og arbeidsgiveravgiften av dette
- Høyt sykefravær med tilhørende refusjon sykelønn, og stillinger som ikke erstattes
- Hjemmekontor, redusert møtevirksomhet og arbeidsreiser
- Unormalt lavt rentenivå med styringsrente lik 0%
- Merinntekter plan og bygg, gjestehavn og bobilparkering
- Svikt i driftsinntekter som følge av redusert aktivitet

Kommunedirektøren vil fremheve den strålende innsatsen som er vist i hele organisasjonen gjennom hele pandemien, men spesielt til alle innen helse og omsorg som har hatt det lengste og største trykket av alle.

4.4 Sektorenes drift 2020

Kommunen deler regnskapet opp i fellesområder og driftssektorer i oppfølging mot budsjett. Fellesområdene omhandler felles inntekter og utgifter som ikke er tjenestespesifikke, samt felles avsetninger til lønnsoppgjør og pensjon. Felles avsetninger lønn og pensjon består av utgifter som fordeles ut på driftssektorene etter behov, og tas dermed med i sektorenes resultater når vi ser på mer- og mindreforbruk totalt.

Bevilgningsoversikt Drift B, med samlet ressursbruk for driftssektorene (inkl. avsetning lønn og pensjon), viser at det ble brukt ca 461,16 mill til drift i 2021, og at vi endte opp med et merforbruk på ca 13,55 mill mot revidert budsjett. Merforbruket tilsvarer et samlet budsjettavvik på 3%, og kan vises pr sektor som følger.

Bevilgningsoversikt drift B	Regnskap		Reg.budsjett		Regnskap
	2021	2021	Avvik	Budsjett 2021	
Driftssektorene samlet inkl.avsetning lønn og pensjon					
Driftsinntekter	-155 525 708	-136 959 226	18 566 482	-140 201 226	-150 798 079
Driftsutgifter	616 686 040	584 569 565	-32 116 475	574 513 565	601 122 028
Netto drift	461 160 332	447 610 339	-13 549 993	434 312 339	450 323 948
<i>Avvik mot budsjett</i>			-3,03 %		
100 Sektor Rådmann og stab					
Driftsinntekter	-1 912 920	-1 557 000	355 920	-1 557 000	-2 529 430
Driftsutgifter	36 730 963	34 924 812	-1 806 151	33 584 812	39 472 433
Netto drift	34 818 043	33 367 812	-1 450 231	32 027 812	36 943 003
200 Sektor Samfunnsutvikling					
Driftsinntekter	-71 327 974	-61 228 842	10 099 132	-61 728 842	-68 964 479
Driftsutgifter	150 570 576	140 967 490	-9 603 086	131 866 490	142 091 108
Netto drift	79 242 602	79 738 648	496 046	70 137 648	73 126 629
300 Sektor Helse og omsorg					
Driftsinntekter	-48 389 677	-46 589 000	1 800 677	-49 331 000	-46 536 218
Driftsutgifter	263 402 739	254 318 299	-9 084 440	243 629 299	248 475 276
Netto drift	215 013 062	207 729 299	-7 283 763	194 298 299	201 939 058
400 Sektor Oppvekst					
Driftsinntekter	-33 887 590	-27 579 384	6 308 206	-27 579 384	-32 761 965
Driftsutgifter	175 199 258	159 173 964	-16 025 294	156 271 964	173 648 619
Netto drift	141 311 668	131 594 580	-9 717 088	128 692 580	140 886 654
50300 Felles avsetninger lønn og pensjon					
Driftsinntekter	-7 547	-5 000	2 547	-5 000	-5 987
Driftsutgifter	-9 217 496	-4 815 000	4 402 496	9 161 000	-2 565 425
Netto drift	-9 225 043	-4 820 000	4 405 043	9 156 000	-2 571 412

Ihht ordinær budsjettoppfølging som kommunedirektøren har gjennom året, hvor spesielt overføringsinntekter som øremerkede tilskudd og integreringstilskuddene, samt avsetninger og bruk av driftsfond sees sammen med øvrige driftsutgifter, avslutter driftssektorene med et merforbruk på ca 4,7 mill, som tilsvarer et budsjettavvik på 1%.

Driftsrapport økonomi	Regnskap		Oppr. budsjett	Regnskap	
	2021	Rev.budsjett			Avvik
Driftssektorene ekskl avsetn lønn og pensjon					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	404 532 172	396 110 754	-8 421 418	383 179 754	385 917 688
Sum andre driftsutgifter	228 767 968	208 718 238	-20 049 730	197 624 238	222 294 203
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-194 305 341	-170 514 614	23 790 727	-171 849 614	-194 199 792
Sum netto	438 994 800	434 314 378	-4 680 422	408 954 378	414 012 099
			-1,08 %		

Kobler man også felles avsetninger lønn og pensjon på denne oversikten, så kan vi legge til grunn et marginalt avvik på kr.6.352, som er så lite at det ikke slår ut på prosentoversikt.

Driftsrapport økonomi	Regnskap			Oppr. budsjet	Regnskap 2020
	2021	Rev.budsjett	Avvik		
Driftssektorene inkl avsetn lønn og pensjon					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	394 782 043	388 665 754	-6 116 289	383 801 754	383 235 716
Sum andre driftsutgifter	228 794 192	211 114 238	-17 679 954	205 929 238	222 316 229
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-194 309 506	-170 519 614	23 789 892	-171 854 614	-194 203 804
Sum netto	429 266 730	429 260 378	-6 352	417 876 378	411 348 141
			0,00 %		
Kommunedirektør og stab					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	14 759 330	14 444 812	-314 518	13 506 812	15 831 096
Sum andre driftsutgifter	23 551 326	21 940 000	-1 611 326	21 538 000	25 373 027
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-3 744 064	-3 057 000	687 064	-3 057 000	-4 426 890
Sum netto	34 566 593	33 327 812	-1 238 781	31 987 812	36 777 233
Sektor Samfunnsutvikling					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	58 312 269	60 196 420	1 884 151	59 035 420	59 535 533
Sum andre driftsutgifter	113 430 112	101 921 497	-11 508 615	93 981 497	101 710 813
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-115 241 170	-93 752 330	21 488 840	-92 338 330	-117 106 468
Sum netto	56 501 211	68 365 587	11 864 376	60 678 587	44 139 878
Sektor Helse og omsorg					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	207 262 636	206 113 299	-1 149 337	197 811 299	192 274 584
Sum andre driftsutgifter	46 253 269	44 293 000	-1 960 269	41 913 000	46 074 016
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-40 770 730	-43 847 000	-3 076 270	-46 596 000	-40 671 961
Sum netto	212 745 175	206 559 299	-6 185 876	193 128 299	197 676 639
Sektor Oppvekst					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	124 197 937	115 356 223	-8 841 714	112 826 223	118 276 475
Sum andre driftsutgifter	45 533 261	40 563 741	-4 969 520	40 191 741	49 136 347
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-34 549 377	-29 858 284	4 691 093	-29 858 284	-31 994 473
Sum netto	135 181 821	126 061 680	-9 120 141	123 159 680	135 418 349
Felles avsetninger lønn og pensjon					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	-9 750 129	-7 445 000	2 305 129	622 000	-2 681 972
Sum andre driftsutgifter	26 224	2 396 000	2 369 776	8 305 000	22 026
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-4 165	-5 000	-835	-5 000	-4 012
Sum netto	-9 728 070	-5 054 000	4 674 070	8 922 000	-2 663 958

Rapporteringen på driftssektorene som følger vil ta utgangspunkt i kommunedirektørens budsjett og avvik fra dette, og i liten grad avvik ut fra de nye bevilgningsrapportene.

4.5 Kommunedirektør og stab

Regnskapsåret og sektorens resultater

Til dette området ligger Kommunedirektøren samt stab organisasjonsutvikling og stab økonomi. Til området sorterer også politisk virksomhet, felles IKT-kostnader og felles utgifter knyttet til lisenser og kontingenter som gjelder hele kommunen.

Sektoren består ved utgangen av 2021 av 17,3 årsverk, inkludert ordfører, varaordfører og frikjøpte tillitsvalgte. Bemanningen oppleves som meget stram med tanke på de oppgaver som skal leveres eksternt og internt i organisasjonen, spesielt innenfor fagområdene arkiv og HR.

Utvikling årsverk fast ansatte	Nivå	Ansattandel	
		2020-12	2021-12
100 - Sektor kommunedirektør og stab	5	19,8	17,3
10100 - Kommunedirektørens ledergruppe	7	2,0	2,4
10300 - Kommunedirektørens stab	7	0,4	0,0
10400 - Kommunedirektøren politisk	7	1,2	1,2
10600 - Stab organisasjonsutvikling	7	5,2	5,7
10700 - Stab fellestjenester	7	7,1	4,1
10800 - Stab økonomi	7	4,0	4,0
Total		19,8	17,3

Utviklingen i økonomi- og HR-systemer gir effektiviseringseffekt i stabene etter hvert, men krever også mye for å få verktøyene i bruk ute i tjenesteenhetene. Stabene jobber med opplæringsopplegg, både digitalt og fysisk, for å gjøre organisasjonen best rustet til å bruke de mulighetene som finnes i verktøyene, men dette har blitt noe forsinket som følge av pandemien.

År	Sektor	Årsverk	Mulig dagsverk	Tilfeller	Dagsverk fravær	%
2020	100 - Sektor kommunedirektør og stab	20	4 881	69	337,7	6,92 %
2021	100 - Sektor kommunedirektør og stab	18	4 449	69	208,0	4,68 %

Tabellen over viser sykefraværet i 2021 som har vært på 4,68%, sammenlignet med 2020, og viser en god nedgang. Fraværet består i hovedsak av langtidsfravær som gir refusjon sykepenger.

Driftsrapport økonomi	Regnskap			Oppr. budsjet	Regnskap 2020
	2021	Rev.budsjett	Avvik		
Kommunedirektør og stab					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	14 759 330	14 444 812	-314 518	13 506 812	15 831 096
Sum andre driftsutgifter	23 551 326	21 940 000	-1 611 326	21 538 000	25 373 027
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-3 744 064	-3 057 000	687 064	-3 057 000	-4 426 890
Sum netto	34 566 593	33 327 812	-1 238 781	31 987 812	36 777 233

Sektoren avslutter 2021 med et merforbruk på ca 1,2 mill som vist ovenfor. Budsjettavvikene fordelt per ansvar kan vises som nedenfor.

Netto drift Kommunedirektør og stab	Regnskap 2021	Rev.budsjett	Avvik	Regnskap 2020
10100 - Kommunedirektørens ledergruppe	2 747 632	3 277 363	529 731	2 384 073
10200 - Kommunedirektørens ledergruppe - Felles	6 680 990	6 783 000	102 010	7 840 494
10300 - Kommunedirektørens stab	0	0	0	997 183
10400 - Kommunedirektøren politisk	4 224 572	4 078 975	-145 597	3388494
10500 - IKT	9 741 672	8 751 000	-990 672	8470791
10600 - Stab organisasjonsutvikling	4 692 562	4 520 795	-171 767	4151525
10700 - Stab fellestjenester	3 862 340	3 056 487	-805 853	5131758
10800 - Stab økonomi	2 616 825	2 860 192	243 367	4 412 916
Sum netto driftsutgifter	34 566 593	33 327 812	-1 238 781	36 777 234

Det største avviket ligger på ansvar 10500 - IKT samt stab fellestjenester (ansvar 10700).

Veksten i IKT-kostnadene er utfordrende. Gjennom IKT-Agder samarbeidet sikres gunstige avtaler pga. økt mengde, men veksten innenfor IKT-området er vanskelig å budsjettere og kontrollere. IKT kostnadene er ventet å øke ytterligere i årene som kommer, hvor både software og hardware vil øke samtidig som organisasjonen digitaliseres, og mer og mer av virksomheten ut mot innbyggere og

tjenestemottakere vil skje via systemer.

Merforbruket på ansvar 10700 må sees i sammenheng med mindreforbruket på ansvar 10100 som følge av overføring av oppgaver og fordeling av ressurser under pandemien. Sykefravær i HR-organisasjonsutvikling/Fellestjenesten har også medført behov for noe ekstra ressursinnsats for å sikre tjenesten.

Mindreforbruket på Stab Økonomi kan henføres til Starlånsordningen og mindreforbruk på tilskudd til etablering og tilpasning av bolig innenfor denne ordningen. Kommunedirektøren hadde budsjettet med kr.500.000 i tilskudd, men utbetalte kun ca 215.000,-.

Kommunedirektøren tilstreber å belaste alle direkte kostnader ut på tjenestefunksjonene, men det er utfordrende å få med alt, og dermed kan mye bli liggende igjen sentralt på administrasjon. Dette er også medvirkende til at kommunen har noe høye kostnader til administrasjon (funksjon 120) når vi ser på effektivitetsanalyser for kommunen.

Oppdatert effektivitetsanalyse for administrasjonen basert på foreløpige kostratall 2021 sammenlignet med tilsvarene tall fra 2020 viser en positiv utvikling.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2021 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2021 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Administrasjon og Styring	5 862	5 151	4,8	3,1	3,8
100 Politisk styring	468	400	0,5	0,3	0,4
110 Kontroll og revisjon	144	99	0,3	0,3	0,3
120 Administrasjon	4 397	3 856	3,6	2,4	2,9
121 Eiendomsforvaltning	566	358	1,4	1,3	1,4
130 Administrasjonslokaler	287	438	-1,0	-1,2	-1,1

Tabellene viser at det brukes netto kr.5.862 pr innbygger i 2021 mot kr.5.816 i 2020. Ser man på økningen i Risør sammenlignet med landsgjennomsnittet, er denne vesentlig lavere. Ser man da på merforbruk sammenlignet med landsgjennomsnittet er dette blitt ca 2 mill bedre, og ca 2,1 mill bedre når vi hensyntar kommunens "normerte nivå".

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2020 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2020 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Administrasjon og Styring	5 816	4 809	6,8	5,2	5,9
100 Politisk styring	506	352	1,0	0,9	1,0
110 Kontroll og revisjon	142	97	0,3	0,3	0,3
120 Administrasjon	4 405	3 635	5,2	4,0	4,5
121 Eiendomsforvaltning	495	320	1,2	1,1	1,1
130 Administrasjonslokaler	269	405	-0,9	-1,1	-1,0

Det er kommunedirektørens oppfatning at det drives effektiv administrasjon i Risør kommune, men det vil allikevel være et fokusområde mht hvordan administrasjonsutgiftene belastes i kommunens regnskap. Kommunedirektøren må kontinuerlig vekte bemanning i stabene opp mot oppgaver for hele organisasjonen, for å fortsatt kunne levere gode tjenester til ledere, ansatte og innbyggere i Risør kommune.

4.6 Sektor Samfunnsutvikling

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for Samfunnsutvikling er et område som omfavner mange ulike samfunnsfunksjoner, og kanskje den sektoren som treffer flest av innbyggernes hverdag.

Årsverksutviklingen og fordelingen ved utgangen av 2021 sammenlignet med 2020 fremkommer som vist i tabellen nedenfor.

	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12
200 - Sektor samfunnsutvikling	76,3	80,2
2000 - Samfunnsutvikling	3,0	3,0
2100 - Plan og bygg	6,8	8,3
2200 - Eiendom og tekniske tjenester	35,8	42,4
2300 - VAR- selvkostområde	8,9	4,8
2400 - Kultur	6,8	6,8
2600 - NAV	15,0	14,9
Total	76,3	80,2

Oversikten viser at sektoren har en stabil bemanning, men at det er økt med ca 2,5 årsverk innen Eiendom og tekniske tjenester/VAR, og plan og byggesak har økt med ca 1,5 årsverk.

År	Sektor	Årsverk	Mulig dagsverk	Tilfeller	Dagsverk fravær	%
2020	200 - Sektor samfunnsutvikling	82	20 394	254	1 967,5	9,65 %
2021	200 - Sektor samfunnsutvikling	80	21 158	299	1 782,4	8,42 %

Samlet sykefravær i 2021 ble på 8,42% som er en positiv utvikling på ca 1,23%-poeng fra 2020, og mesteparten av fraværet har vært langtidsfravær som har gitt ca 2,6 mill i refusjonsinntekter fra NAV.

Driftsrapport økonomi	Regnskap			Oppr. budsjet	Regnskap 2020
	2021	Rev.budsjett	Avvik		
Sektor Samfunnsutvikling					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	58 312 269	60 196 420	1 884 151	59 035 420	59 535 533
Sum andre driftsutgifter	113 430 112	101 921 497	-11 508 615	93 981 497	101 710 813
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-115 241 170	-93 752 330	21 488 840	-92 338 330	-117 106 468
Sum netto	56 501 211	68 365 587	11 864 376	60 678 587	44 139 878

Samlet viser sektoren et mindreforbruk på 11,8 mill i 2021 som er et vesentlig avvik fra revidert budsjett. Majoriteten av avviket kan henføres til økte integreringstilskudd som ble varslet tidlig i året med ca 9,75 mill. Sektoren har også mottatt flere andre tilskudd og inntektsøkninger, men med en tilhørende kostnadsside. Dette kan sees på merforbruk driftsutgifter med ca 11,5 mill. Lønnsområdet viser et mindreforbruk på ca 1,9 mill, hvor spesielt NAV-flyktning har et underforbruk på ca 1,9 hvor lønn i Introprogrammet utgjør ca 50% av innsparingen, og resterende på mindreforbruk på enlig mindreårige flyktninger.

Sektorens resultat kan brytes ned til ansvarsnivå som fremkommer nedenfor, og viser hvordan det enkelte driftsområde avslutter 2021 sammenlignet med budsjett, og regnskap 2020.

Netto drift Sektor Samfunnsutvikling	Regnskap 2021	Rev.budsjett	Avvik	Regnskap 2020
20100 - Samfunnsutvikling leder	6 552 453	6 051 323	-501 130	4 456 908
21100 - Plan og byggesak	684 367	2 112 124	1 427 757	1 361 847
22100 - Eiendom forvaltning	6 426 703	9 376 539	2 949 836	2 037 342
22200 - Eiendom vaktmestertjenester	5 247 526	5 353 152	105 626	5 111 266
22300 - Eiendom renhold	10 960 359	11 235 576	275 217	10 766 822
22400 - Eiendom tekniske tjenester	12 853 199	10 651 968	-2 201 231	11 374 179
22500 - Risør Biovarmeanlegg	105 183	0	-105 183	-424 534
23100 - Vann og Avløp - Selvkostområder	0	0	0	0
24100 - Kultur leder	7 207 083	6 762 071	-445 012	6 158 452
24200 - Kultur Risørhuset	121 748	545 583	423 835	666 659
24300 - Risør bibliotek	2 211 224	2 436 758	225 534	2 109 212
24400 - Risør kino	74 435	633 521	559 086	1 357 025
24500 - Kultur frivillighetssentralen	1 331	-84 597	-85 928	-47 581
25100 - EBOI Leder	0	0	0	307 040
26100 - NAV - sosial	14 210 257	16 047 809	1 837 552	15 364 054
26200 - NAV - flyktning	-10 154 657	-2 756 240	7 398 417	-16 458 813
Sum netto driftsutgifter	56 501 211	68 365 587	11 864 376	44 139 878

Oversikten viser fordelingen av mindreforbruk for sektoren i 2021, hvorav de mest sentrale avvikene er som følger:

Ansvar 20100 Samfunnsutvikling leder - har hatt et udefinert effektiviseringskrav for sektoren på kr.644.000 i budsjett 2021. Kravet er ikke omsatt i konkrete tiltak gjennom året, og fremkommer som en del av et merforbruk i regnskapet.

Ansvar 21100 Plan og byggesak- Avslutter året med et mindreforbruk på ca 1,43 mill som følge av nok et år med gode inntekter, spesielt på byggesak og kart/oppmåling som følge av stor aktivitet i markedet. Enheten har hatt en utfordrende bemanningssituasjon ifht antall saker som har medført lengre behandlingstid og stort arbeidspress i enheten. Enheten har måttet kjøpe inn eksterne konsulenttjenester gjennom året for å holde unna aktiviteten.

Område 2200 som består av eiendomsforvaltningen med vaktmestertjenester og renhold, samt tekniske tjenester og bio-varmeanlegget avslutter 2021 med et samlet mindreforbruk på ca 1 mill. Energikostnadene på de kommunale byggene ble ca 0,8 mill lavere enn budsjett til tross for økte strømkostnader 2 halvår. Utleieinntektene ble ca 0,5 mill bedre, mens leiekostnadene ble ca 0,5 mill lavere. Nettokostnadene på Fiberprosjektet ble ca 1,2 mill lavere enn budsjett som følge av refusjonsordningen med Fylket som skal dekke ca 75% av kostnadene. Vaktmestertjenestene har holdt seg innenfor budsjett med ca 0,1 mill. Renholdsavdelingen har hatt sterkt fokus på smittevern og renhold i skoler og institusjon, men har til tross for situasjonen klart å holde seg innenfor budsjett med ca 0,25 mill. Innenfor tekniske tjenester ble kostnadene på kommunale veier og parkering ca 1 mill mer enn budsjettet som følge av økte lønnskostnader og drift av parkeringstjenesten, og kostnadene på havn og skjærgård ble ca 1,3 mill dyrere som følge av økte lønnskostnader, havnevertkostnader og drift/vedlikehold av brygger og kaier. Økte krav til brannberedskap i gjestehavnen ga utslag på både inntekter og driftskostnader gjennom sommeren.

Område 2300 - Selvkostområdene Vann, avløp og feiertjenesten er avsluttet i balanse ihht selvkostprinsippene. Se samlede driftskostnadene ble som budsjettet med et mindreforbruk på ca 162.000, mens gebyrinntektene ble ca 1 mill høyere enn budsjettet. Samlet sett økte selvkostfondene i 2021 med ca 1,8 mill, og totalt for alle selvkostområder utgjør disse fondene ved utgangen av året ca 8,3 mill. Fondene forvaltes med mål om lave forutsigbare kommunale gebyrer til kundene.

Område 2400 - Kultur avsluttet året med et mindreforbruk på ca 0,67 mill til tross for nok et

"annerledes-år" for kulturen under koronapandemien. Enhetens virksomhet på Risørhuset, med kulturvirksomhet, kinodrift og et aktivt bibliotek har gradvis normalisert sin virksomhet utover året, og alle avslutter med positive resultater ved årsslutt. På frivillighetssentralen har aktiviteten vært høyere enn forventet, spesielt med fokus på arbeidet med frivillighetsstrategien, og avslutter med et regnskap i balanse mot tilskuddet. Historieboken avsluttet sitt arbeid med bind 2 som kom for salg på slutten av året. Kostnadene oversteget budsjettet i 2021 med totalt ca 600', men har en samlet netto prosjektkostnad ved ferdigstilling på ca 5,3 mill, før de siste salgsinntektene kommer inn. Prosjektet vil dermed holde seg innenfor rammen på 6 mill som ble vedtatt i 2014. Prosjektregnskapet kan vises som følger.

Konto	Kontonavn	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Akkumulert 31/12 2021
	Sum lønnskostnader	89 057	311 219	857 976	873 178	869 663	831 205	1 257 258	5 089 556
A	UTGIFTER	104 134	380 163	904 132	961 909	1 174 868	842 629	1 552 297	5 920 132
B	INNTEKTER	-650	-6 996	-2 825	-5 721	-376 610	-1 123	-197 866	-591 791
1516 Netto kostnad Risørboka 2015-2023		103 485	373 166	901 307	956 188	798 258	841 506	1 354 431	5 328 341

Område 2600 NAV-tjenestene er utslagsgivende for det høye mindreforbruket i sektoren. NAV-Sosial avslutter med et mindreforbruk på ca 1,8 mill som følge av innsparinger på kjøp av tjenester fra andre kommuner, og lavere utgifter til økonomisk sosialhjelp. NAV-Flyktning avslutter 2021 med et mindreforbruk på ca 7,4 mill. Færre deltakere på Introduksjons-programmet og kvalifiseringsprogrammet ga ca 1,1 mill i reduserte utgifter, mens tjenesten for enslige mindreårige flyktninger og ordinære flyktningetjenester ga ca 1,8 mill i merforbruk. Integreringstilskuddet ble som varslet ca 8 mill høyere enn budsjettet og bidrar til at området avslutter 2021 med et samlet mindreforbruk på ca 9,2 mill.

Sektor for samfunnsutvikling avslutter dermed 2021 med et vesentlig budsjettavvik på ca 11,8 mill i positiv retning. Resultatet er sammensatt og fordelt utover hele sektorens virksomhet, med særlig integreringstilskuddet som utslagsgivende element. Sektorens virksomhet påvirkes i stor grad av ytre faktorer, både på inntektssiden og utgiftssiden. 2021 er i så måte et særskilt år med såpass stort budsjettavvik som ikke er representativt for normal drift for sektoren.

Sektorens tjenester inngår ikke i de store KOSTRA-definisjonene i inntektssystemet, men det er allikevel KOSTRA-tall som kan vise kommunens utgiftsnivå sammenlignet med andre kommuner. Tabellen nedenfor viser noen av de sentrale funksjonene som ligger i sektoren, og viser netto driftsutgifter pr innbygger sammenlignet med landsgjennomsnittet. Tall for korrigeringsnivået mot utgiftsbehov og demografi foreligger ikke i skrivende stund.

Område/funksjon 2021	Netto driftsutgift (kr.pr innb)		Mer-/mindreforbruk (mill kr.) sammenlignet med	
	Risør	Landet	Landet	"Normert nivå"
Fys.plan/kult.minne/natur/nærmilj	390	803	-2,7	-3,1
301 Plansaksbehandling	519	269	1,7	1,6
302 Byggesaksarbeid	-79	24	-0,7	-0,7
303 Kart og oppmåling	-80	92	-1,2	-1,2
335 Rekreasjon i tettsted	231	249	-0,1	-0,2
360 Naturforvaltning og friluftsliv	-201	147	-2,3	-2,4
365 Kulturminnevern	0	22	-0,1	-0,2
Kultur	2 608	2 627	-0,1	-1,2
231 Aktivitetstilbud barn og unge	106	227	-0,8	-0,9
370 Bibliotek	357	300	0,4	0,3
373 Kino	31	23	0,1	0,0
375 Museer	89	112	-0,2	-0,2
377 Kunstformidling	57	181	-0,8	-0,9
380 Idrett og tilskudd til idrettsanlegg	19	243	-1,5	-1,6
381 Kommunale idrettsbygg og anlegg	623	647	-0,2	-0,4
383 Musikk- og kulturskoler	322	293	0,2	0,1
385 Kulturaktivitet og tilskudd til kultur/i	651	328	2,2	2,0
386 Kommunale kulturbygg	353	273	0,5	0,4
Samferdsel	1 373	992	2,6	2,1
330 Samferdselsbedr/transporttiltak	74	-104	1,2	1,2
332 Kommunale veier	1 299	1 096	1,4	0,9
Brann og ulykkesvern	1 329	869	3,1	2,8
338 Forebygging av brann og ulykke	183	64	0,8	0,8
339 Beredskap mot brann og ulykke	1 146	805	2,3	2,0
Kirke	808	606	1,4	1,1
390 Den norske kirke	787	512	1,9	1,6
393 Gravplasser og krematorie	21	94	-0,5	-0,5
SUM ressursbruk utvalgte områder			4,3	1,7

Oversikten bekrefter at det drives effektiv virksomhet innenfor flere av funksjonene sammenlignet med landet, men også at det er gjort politiske prioriteringer som har en ønsket merkostnad for kommunen, som f.eks brannberedskap og kirkelig fellelsråd.

4.7 Sektor Helse og omsorg

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for helse og omsorg har lagt bak seg nok et særlig krevende år som følge av koronapandemien som har gitt en ekstra belastning på alle sektorens tjenesteområder. Totalt har sektoren hatt ca 6,5 mill i direkte merkostnader som følge av pandemien, hvorav ca 3,9 mill i ekstra lønnskostnader, 2,2 mill i økte driftsutgifter til smittevernutstyr og gjennomføring av vaksineringsarbeidet. Ledere og ansatte i sektoren har vist en formidabel innsats over lang tid med pandemien som kom i mars 2020. Sektoren har klart å levere gode tjenester til våre innbyggere og besøkende, i tillegg til å sørge for håndtering av smitte og vaksinerings av befolkningen på en god måte.

Sektoren har ved utgangen av året ca 240 årsverk. Sektoren har redusert noe faste årsverk innen habilitering som følge av endringer i tjenestetilbudet, styrket driften av hjemmetjenester og institusjon som følge av åpning av ny korttidsavdeling på Frydenborgsenteret, og styrket bemanningen i psykisk helse som følge av ekstraordinære tiltak 2 halvår.

	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12
300 - Sektor helse og omsorg	235,3	239,6
3000 - Helse og omsorg	4,4	3,6
3100 - Habilitering	84,7	80,3
3200 - Hjemmetjenester	56,6	59,9
3300 - Helse	13,8	15,1
3400 - Institusjon	58,0	60,5
3500 - Psykisk helse	17,8	20,2
Total	235,3	239,6

Sektoren har et samlet sykefravær i 2021 på 9,88%, som er en reduksjon på ca 0,78% poeng fra 2020. Sykehjemstjenestene og institusjonstjenestene har hatt en økning i sykefraværet fra 2020 som følge av koronasituasjonen som har gitt en "slitasje" på bemanningen, men også som følge av "lav terskel for fravær" for å beskytte brukerne.

År	Sektor	Årsverk	Mulig dagsverk	Tilfeller	Dagsverk fravær	%
2020	300 - Sektor helse og omsorg	238	58 422	1244	6 226,2	10,66 %
2021	300 - Sektor helse og omsorg	240	58 293	919	5 757,9	9,88 %

Sektor for helse og omsorg har det største driftsbudsjettet med en ramme på ca 206,5 mill fordelt på de tre hovedområdene omsorgstjenester, habiliteringstjenester, og helsetjenester. Sektoren avslutter 2021 med et merforbruk på ca 6,2 mill.

Driftsrapport økonomi	Regnskap			Oppr. budsjett	Regnskap 2020
	2021	Rev.budsjett	Avvik		
Sektor Helse og omsorg					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	207 262 636	206 113 299	-1 149 337	197 811 299	192 274 584
Sum andre driftsutgifter	46 253 269	44 293 000	-1 960 269	41 913 000	46 074 016
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-40 770 730	-43 847 000	-3 076 270	-46 596 000	-40 671 961
Sum netto	212 745 175	206 559 299	-6 185 876	193 128 299	197 676 639

Sektorens driftsutgifter består av ca 82% lønnsutgifter og tabellen under viser sektoren netto lønnskostnader mot revidert budsjett. Tabellen viser at sektoren har et merforbruk på ca 716.000

som tilsvarer et avvik på ca 0,35% av totalbudsjettet på 207 mill. Som oversikten viser så har sektoren lavere lønnskostnader på fast lønn, mens vikarkostnader og overtidskostnader viser store budsjettavvik som følge av situasjonen. Merkostnadene oppveies i stor grad av økt refusjon sykepengesom endte på totalt ca 11 mill i 2021, mot 10,3 mill i 2020.

Netto lønnskostnader Helse og omsorg 2021	Regnskap 2021	Revidert bud. 2021	Avvik
Fast lønn (010)	133 783 488	139 855 232	6 071 744
Lønn til vikarer (020)	25 577 755	16 981 000	-8 596 755
Lønn til ekstrahjelp (030)	4 451 348	3 650 771	-800 577
Overtidslønn (040)	5 628 969	1 524 000	-4 104 969
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	3 982 376	3 630 000	-352 376
Skyss og kost (160, 165)	462 655	896 000	433 345
Sum lønnsutgift	173 886 590	166 537 003	-7 349 587
Pensjon (090)	24 996 323	25 145 444	149 121
Arbeidsgiveravgift (099)	19 854 070	19 238 852	-615 218
Sum brutto lønnsutgift	218 736 982	210 921 299	-7 815 683
Lønnsrefusjoner (710)	-11 011 691	-3 912 000	7 099 691
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	207 725 292	207 009 299	-715 993

Oversikten under viser hver enkelt enhets netto regnskap mot budsjett for 2021. Enhetene i sektoren har vist god økonomistyring gjennom året, og det har vært få overraskelser i driften av tjenestene til tross for uforutsigbarheten i pandemien.

Netto drift Sektor Helse og omsorg	Regnskap 2021	Rev.budsjett	Avvik	Regnskap 2020
30100 - Helse og omsorg - leder	4 473 866	6 918 030	2 444 164	1 553 708
31100 - Habilitering - leder	-4 859 713	-9 405 663	-4 545 950	-4 523 375
31200 - Habilitering - Linken	9 039 537	9 239 206	199 669	10 168 482
31300 - Habilitering - Orreveien	18 129 799	16 560 787	-1 569 012	15 742 839
31400 - Habilitering - Sandnes ressursenter	39 180 880	34 422 036	-4 758 844	35 510 690
32200 - Hjemmetjenester	43 058 290	44 251 059	1 192 769	42 140 714
32300 - Institusjon	55 881 818	55 848 256	-33 562	52 417 188
32400 - Psykisk helse	12 782 523	12 627 060	-155 463	12 288 882
33100 - Helse - leder	1 157 209	1 289 747	132 538	1 119 510
33200 - Helse barnevern	12 928 643	14 000 000	1 071 357	13 195 896
33300 - Helse helsetjenester	11 945 424	11 551 323	-394 101	11 137 430
33400 - Risør helsestasjon	5 264 961	5 493 523	228 562	4 699 977
33500 - Sønedeled legekantor	1 528 922	1 151 738	-377 184	1 638 699
33700 - Solsiden legesenter	2 233 015	2 612 197	379 182	586 000
Sum netto driftsutgifter	212 745 174	206 559 299	-6 185 875	197 676 640

De mest vesentlige budsjettavvikene ligger som vist over innen området 3100 - habiliteringstjenestene hvor refusjon på ressurskrevende tjenester ble vesentlig lavere enn budsjettet. Det ble inntektsført 7,8 mill i refusjon på ressurskrevende tjenester i habiliteringstjenestene i 2021, mot revidert budsjettet på 14 mill. Økt innslagspunktet utover årlig lønnsvekst, innstramming i regelverket og endret ressursbehov hos brukerne har utfordret netto driftsrammer i tjenesten over flere år. Kommunen avsluttet også tjenesteleveranse til nabokommune midtveis i året, som medførte til en svikt mot budsjett på Sandnes ressursenter. Kommunedirektøren jobber kontinuerlig med å finne korrekt nivå på driftsrammene sammen med ledere og ansatte.

Område 3000/3200 - Omsorgstjenestene inkludert psykisk helse avslutter med et positivt resultat for 2021 på ca 3,4 mill. Det er i hovedsak økte inntekter på oppholdsbetaling institusjon og

reduerte driftskostnader til forbruksmateriell, kurs og reise som utgjør innsparingen på ca 2,4 mill på helse og omsorg leder. Innenfor hjemmetjenester er det refusjon sykelønn, og kompensasjon for koronautgifter som gir innsparing og bidrar til mindreforbruk i 2021. Frydenborgsenteret åpnet etter sommeren også den nye korttidsavdelingen med hjelpemiddellager. Bygget ble tatt i bruk umiddelbart og fungerer veldig bra. Noe ekstra ressurser er satt inn til drift av den nye avdelingen, men tjenesten vil ha økt behov for ressurser fremover dersom belegget blir høyt.

Område 3300 - Helsetjenestene som inneholder helsestasjon/skolehelsetjeneste, ungdoms-tjenesten, tilskudd til fysioterapi og private leger, og de kommunale legetjenestene, avslutter 2021 med et mindreforbruk på ca 1 mill. Alle tjenestene har vært berørt av pandemien, og området har fungert som et koordinerende ledd i hele prosessen med testing og smittesporing. Legetjenestene er fremdeles presset, men alle stillinger er besatt. Kommunen driver legedrift på 3 lokasjoner og vil jobbe for en samlokalisering av tjenesten fremover i tråd med bystyrets vedtak. Det interkommunale barnevernet i Gjerstad driver en god virksomhet, og avslutter året med et mindreforbruk som gir en innsparing for Risør kommune på ca 1 mill i 2021.

Sektoren driver sine tjenester på en effektiv og rasjonell måte, som også kommer frem i KOSTRA-analyser av tjenestefunksjonene nedenfor.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2021 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2021 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj snitt	Landsgj snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Pleie og omsorg	27 271	21 655	37,8	-6,3	-3,1
234 Aktivisering eldre og funk.hem	1 023	1 093	-0,5	-2,7	-2,6
253 Helse og omsorgstj i institusjon	8 560	7 896	4,5	-11,6	-10,6
254 Helse og omsorgstj i hjemmet	16 527	11 519	33,7	10,3	12,2
261 Institusjonslokaler	1 160	1 147	0,1	-2,2	-2,1
Kommunehelse	3 612	4 493	-5,9	-9,7	-9,2
232 Helsestasjon og skolehelsetj	854	859	0,0	-0,7	-0,6
233 Forebyggende helse og sosial	492	909	-2,8	-3,6	-3,5
241 Diagnose, behandling og rehab	2 265	2 725	-3,1	-5,4	-5,1
Barnevern	2 284	2 212	0,5	1,1	1,5
244 Barneverntjeneste	827	790	0,3	0,5	0,6
251 Barneverntiltak i familien	92	287	-1,3	-1,2	-1,2
252 Barneverntiltak utenfor familien	1 364	1 136	1,5	1,9	2,1

Risør kommune har høyere kostnader per innbygger enn gjennomsnitt i landet innenfor pleie- og omsorgsfunksjonene. Når vi vektet det opp mot demografien i kommunen og landet får vi et nytt bilde av situasjonen, og vi ser at området driver effektivt opp mot normert nivå. Dette skyldes av en relativt stor del av innbyggerne er i de eldre aldersgruppene. Utviklingen i tjenestene kan sees når man sammen ligner tabellen over med fjorårets tabell nedenfor. Man kan se at man på hovedlinjene har hatt en økonomisk positiv utvikling i mer-/mindreforbruk mot "normert nivå" fra 2020 til 2021 selv om det brukes mer kroner pr innbygger i 2021.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2020 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2020 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj snitt	Landsgj snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Pleie og omsorg	24 477	19 616	32,9	-5,9	-3,1
234 Aktivisering eldre og funk.hem	1 339	1 003	2,3	0,3	0,4
253 Helse og omsorgstj i institusjon	7 477	7 315	1,1	-13,4	-12,5
254 Helse og omsorgstj i hjemmet	14 598	10 273	29,2	8,9	10,6
261 Institusjonslokaler	1 062	1 025	0,3	-1,8	-1,7
Kommunehelse	3 268	3 444	-1,2	-4,1	-3,7
232 Helsestasjon og skolehelsetj	719	745	-0,2	-0,8	-0,7
233 Forebyggende helse og sosial	147	377	-1,6	-1,9	-1,9
241 Diagnose, behandling og rehab	2 402	2 321	0,5	-1,4	-1,1
Barnevern	2 554	2 131	2,9	3,6	3,9
244 Barneverntjeneste	850	705	1,0	1,2	1,3
251 Barneverntiltak i familien	68	276	-1,4	-1,3	-1,3
252 Barneverntiltak utenfor familien	1 635	1 150	3,3	3,7	3,9

Vi ser at tallene innenfor funksjonen "helse og omsorgstjenester i hjemmet" viser merforbruk mot normert nivå på 10,3 mill sammenlignet med landet, mot 8,9 mill i 2020. Denne funksjonen inneholder både hjemmetjenester inkl. natt-tjenester og korttidsavdeling, og de fleste tjenester innenfor habilitering og psykisk utviklingshemmede. Sektoren har i 2021 jobbet med prosjektet

"bærekraftige helse og omsorgstjenester" i sammen med kommunene i Østre Agder, hvor noe av arbeidet ligger i å defragmentere denne posten for å kunne bruke dataene til målrettede tiltak inn mot tjenestene. Dette arbeidet vil også tas inn i kommunens arbeid med Innsatstrappen og fokuset på å gi korrekte nivå av tjenester til innbyggerne på korrekt trinn i trappen.

4.8 Sektor Oppvekst

Regnskapsåret og sektorens resultater

Sektor for oppvekst består av alle barnehagene, de 4 grunnskolene med 3 skolefritidsordninger, den interkommunale PP-tjenesten og voksenopplæringen. Sektorens enheter har gjort en stor jobb gjennom pandemien med å tilrettelegge for god, stabil drift under trygge forhold for ansatte, barnehagebarn og skoleelever.

Sektoren har ved utgangen av 2021 ca 181 årsverk og liten endring i bemanningen gjennom året. Sektoren har fått ny kommunalsjef som tok over like etter sommeren.

	Ansattandel	Ansattandel
Utvikling årsverk fast ansatte	2020-12	2021-12
400 - Sektor skole og barnehage	179,0	181,3
4000 - Skole og barnehage	3,6	3,5
4100 - Risør barneskole	53,3	53,9
4200 - Hope oppvekstsenter	12,1	12,7
4300 - Søndeled barneskole	22,2	23,1
4400 - Risør ungdomsskole	38,4	38,6
4500 - Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	9,0	9,0
4600 - Fargeskrinet barnehage	13,7	12,2
4700 - Trollstua barnehage	12,7	13,7
4800 - Voksenopplæringen (VIRK)	14,0	14,6
Total	179,0	181,3

Pandemiens andre år har vært krevende for sektoren som også kommer til uttrykk gjennom økt sykefravær i sektoren. Sykefraværet øker med 1,33% poeng fra 2020, og økningen er fordelt utover nesten alle enhetene, med unntak av Trollstua barnehage som har hatt en nedgang på 5,7% poeng.

År	Sektor	Årsverk	Mulig dagsverk	Tilfeller	Dagsverk fravær	%
2020	400 - Sektor skole og barnehage	184	45 062	550	3 221,3	7,15 %
2021	400 - Sektor skole og barnehage	186	44 745	666	3 795,9	8,48 %

Fraværet har også satt sitt preg på sektorens netto lønnskostnader hvor vikarkostnader, ekstrahjelp og overtidslønn merforbruker med ca 5 mill, hvorav 3,3 mill av disse dekkes opp av økte sykepengerefusjoner.

Netto lønnskostnader Oppvekst 2021	Regnskap 2021	Revidert bud. 2021	Avvik
Fast lønn (010)	95 385 383	90 265 361	-5 120 022
Lønn til vikarer (020)	7 573 095	4 290 566	-3 282 529
Lønn til ekstrahjelp (030)	1 035 277	139 000	-896 277
Overtidslønn (040)	1 664 466	762 000	-902 466
Annen lønn og trekkpliktige godtgjørelser (050)	1 158 554	1 072 000	-86 554
Godtgjørelse folkevalgte (080)	5 459		-5 459
Skyss og kost (160, 165)	205 690	369 000	163 310
Sum lønnsutgift	107 027 924	96 897 927	-10 129 997
Pensjon (090)	12 082 777	11 023 831	-1 058 946
Arbeidsgiveravgift (099)	11 916 761	11 057 465	-859 296
Sum brutto lønnsutgift	131 027 462	118 979 223	-12 048 239
Lønnsrefusjoner (710)	-6 623 835	-3 254 000	3 369 835
SUM NETTO LØNNSUTGIFT	124 403 627	115 725 223	-8 678 404

Sektoren har hatt en netto driftsramme på ca 126 mill i 2021, og avsluttet året med et merforbruk på ca 9,1 mill.

Driftsrapport økonomi	Regnskap 2021			Oppr. budsjett	Regnskap 2020
	2021	Rev.budsjett	Avvik		
Sektor Oppvekst					
Sum lønnsutgifter inkl. sykelønnsrefusjoner	124 197 937	115 356 223	-8 841 714	112 826 223	118 276 475
Sum andre driftsutgifter	45 533 261	40 563 741	-4 969 520	40 191 741	49 136 347
Sum driftsinntekter ekskl. sykelønnsrefusjoner	-34 549 377	-29 858 284	4 691 093	-29 858 284	-31 994 473
Sum netto	135 181 821	126 061 680	-9 120 141	123 159 680	135 418 349

Sektoren leverer et samlet merforbruk mot revidert budsjett, og oversikten nedenfor viser den interne fordelingen mellom de enkelte driftsansvarene.

Netto drift Sektor Oppvekst	Regnskap 2021	Rev.budsjett	Avvik	Regnskap 2020
25300 - Voksenopplæringen (VIRK)	5 010 377	4 406 705	-603 672	4 857 818
40100 - Skole og barnehage - leder	29 991 647	28 408 353	-1 583 294	35 242 705
41100 - Risør barneskole - grunnskole	32 968 884	28 427 295	-4 541 589	31 179 891
41200 - Risør barneskole SFO	1 323 972	950 404	-373 568	2 217 683
42100 - Hope oppvekstsenter - grunnskole	4 443 814	4 760 979	317 165	4 392 214
42200 - Hope oppvekstsenter - SFO	71 594	182 274	110 680	120 835
42300 - Hope oppvekstsenter - barnehage	3 605 259	3 578 883	-26 376	3 426 113
43100 - Søndeled barneskole - grunnskole	12 859 258	12 314 930	-544 328	12 427 089
43200 - Søndeled barneskole - SFO	491 393	470 450	-20 943	548 279
44100 - Risør ungdomskole - grunnskole	29 013 361	27 434 472	-1 578 889	25 449 852
45100 - Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	2 537 353	2 564 669	27 316	2 441 685
46100 - Fargeskrinet barnehage	6 747 868	5 676 602	-1 071 266	6 860 492
47100 - Trollstua barnehage	6 117 043	6 885 664	768 621	6 253 695
Sum netto driftsutgifter	135 181 823	126 061 680	-9 120 143	135 418 351

Sektoren styres fra ansvar 40100 - leder, som også inneholder barnehagefaglig og skolefaglig rådgiver, BTI-rådgiver, førskoletiltak, skoleskyss og tilskudd til private barnehager. Ansvar av avsluttet året med et merforbruk på ca 1,6 mill. Sektoren fikk et udefinert effektiviseringskrav på 2,3 mill i 2021 som har vært vanskelig å håndtere i året som er gått. Tilskudd til private barnehager ble ca 1,6 mill lavere enn budsjett og dekker opp for noe av effektiviseringskravet.

Voksenopplæringen (VIRK) avslutter med et merforbruk på 0,6 mill mot budsjett. Skolen har ca 85 elever inklusive gjesteelever fra Gjerstad og Vegårshei og elevgruppene har svært ulikt kompetansenivå. Dette gjør at undervisningen må deles opp i mindre grupper og følgelig krever mer pedagogressurser. Sykefraværet på skolen er høyt med ca 15,11% fravær som gir utfordringer i den daglige virksomheten.

Risør barneskole avslutter året med et merforbruk på ca 4,9 mill mot revidert budsjett, hvor grunnskolen i hovedsak har høye lønnskostnader som følge av behov for styrking av ressurser i klasserommet. SFO har et merforbruk på ca 0,4 mill som følge av behov for styrking av ressurser for å håndtere samme utfordring som i skolen.

Hope oppvekstsenter avslutter året med et samlet mindreforbruk på ca 0,4 mill, hvor både grunnskole og SFO går med mindreforbruk, mens barnehagedriften avslutter i balanse mot budsjett.

Sønedeled skole avslutter med et lite merforbruk på ca 0,5 mill hvorav grunnskolen utgjør mesteparten. Skolen har synkende elevtall, og har mye av de samme utfordringene som Risør barneskole med høy andel barn med enkeltvedtak. Skolen har hatt et sykefravær på ca 13,5% som er en økning fra 12,3% i 2020, som har gjort driften krevende gjennom pandemien.

Fargeskrinet barnehage har stort sett hatt god drift gjennom 2021, til tross for en stor økning i sykefravær. Barnehagen avslutter med et merforbruk på ca 1,1 mill, men hvor ca 0,8 mill skyldes ekstra ressurser til førskoletiltak, som ikke var budsjettert ute på barnehagen.

Trollstua barnehage har hatt et godt år med økende barnetall, og avslutter 2021 med et mindreforbruk på ca 0,8 mill. Sykefraværet i barnehagen er redusert fra 13,1% i 2020 til 7,4% i 2021.

Virksomheten i den private barnehagen Lekeslottet barnehage AS gikk konkurs etter første halvår. Konkursen var varslet gjennom våren og således kontrollert. Alle barna i barnehagen ble godt ivaretatt og fikk sine førstevalg ved omplassering til ny barnehage. Kommunen tapte ca 0,3 mill på en kommunal garanti på et gammelt lån til utbygging av barnehagen, samt et nytt lån på 0,7 mill som ble bevilget av kommunestyret høsten 2020 i et forsøk på å redde virksomheten.

Risør ungdomsskole avslutter 2021 med et merforbruk på ca 1,6 mill. Skolen har et stabilt sykefravær på underkant av 7%, men tilgang på vikarer har vært vanskelig som igjen har medført til økt bruk av overtid på pedagogene.

Det interkommunale PPT-samarbeidet avsluttet året med balanse mot budsjett. Risør som er vertskommune for tjenesten utgjør ca 34% av samarbeidet. Tjenesten har stor arbeidsmengde og har hatt utfordringer med å holde behandlingstiden nede under koronaen. Det er varslet behov for økte ressurser i tjenesten fra 2022.

Indikatorene nedenfor viser netto driftsutgifter for sentrale funksjoner i sektor for oppvekst per innbygger sammenlignet med landet, og korrigert ifht kommunens utgiftsbehov innenfor området.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2021 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2021 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage/førskole	6 699	9 694	-20,2	-3,4	-2,0
201 Barnehage	5 795	8 219	-16,3	-2,1	-0,9
211 Styrket tilbud førskole	545	814	-1,8	-0,4	-0,3
221 Barnehagelokaler	360	660	-2,0	-0,9	-0,8
Grunnskole	15 290	15 125	1,1	7,9	10,2
202 Grunnskole	12 563	11 792	5,2	10,5	12,3
215 Skolefritidstilbud	317	399	-0,6	-0,4	-0,3
222 Skolelokaler	2 082	2 657	-3,9	-2,7	-2,4
223 Skoleskyss	329	276	0,4	0,5	0,5

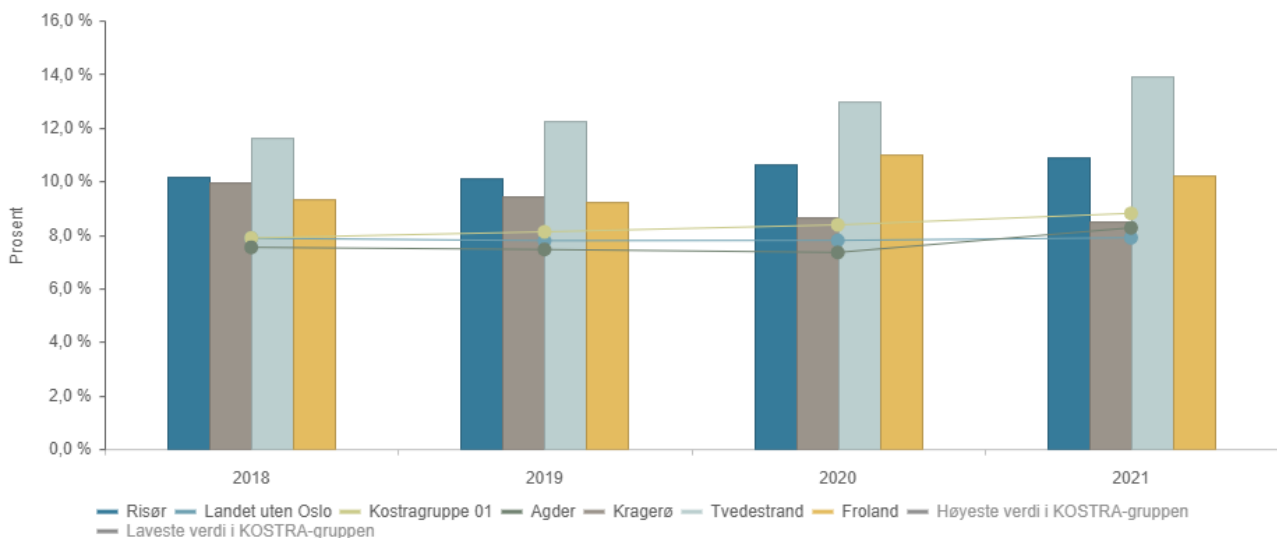
Utviklingen viser at barnehageområdet har hatt en positiv utvikling fra 2020, og at det ytes effektive tjenester på rett nivå i kommunen. Innenfor grunnskoleområdet viser utviklingen at kommunen bruker vesentlig mer enn landsgjennomsnittet når vi korrigerer for utgiftsbehov /demografi. Utgiftsbehovet fanger ikke opp behov for tilpasset opplæring/spesialundervisning eller lokal

prioritering om skolestruktur, hvor begge elementer drar i negativ retning for kommunen.

Område/funksjon	Netto driftsutgifter 2020 (kr.pr innb)		Mer-/mindreutgifter 2020 (mill kr.) sammenlignet med		
	Risør	Landsgj. snitt	Landsgj. snitt	"Normert nivå"	"normert og inntektsjustert nivå"
Barnehage/førskole	7 224	9 136	-12,9	1,0	2,4
201 Barnehage	6 524	7 825	-8,8	3,2	4,4
211 Styrket tilbud førskole	381	714	-2,3	-1,2	-1,1
221 Barnehagelokaler	319	597	-1,9	-1,0	-0,9
Grunnskole	14 041	14 057	-0,1	4,9	7,0
202 Grunnskole	11 445	11 045	2,7	6,7	8,4
215 Skolefritidstilbud	427	365	0,4	0,5	0,6
222 Skolelokaler	1 829	2 403	-3,9	-3,0	-2,7
223 Skoleskyss	341	245	0,6	0,7	0,8

Utviklingen i andel elever med spesialundervisning kan vises som følger de siste 4 år.

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)

	2018	2019	2020	2021
Risør	10,2 %	10,1 %	10,6 %	10,9 %
Landet uten Oslo	7,9 %	7,8 %	7,8 %	7,9 %
Kostragruppe 01	7,9 %	8,1 %	8,4 %	8,8 %
Agder	7,5 %	7,5 %	7,3 %	8,3 %
Kragerø	9,9 %	9,4 %	8,7 %	8,5 %
Tvedestrand	11,6 %	12,2 %	13,0 %	13,9 %
Froland	9,3 %	9,2 %	11,0 %	10,2 %

Kommunedirektøren er bekymret for at vi ligger over landsgjennomsnittet for elever som får spesialundervisning i grunnskolen. Kommunens synkende barnetall og høye nivå på andel barn med behov for særskilt tilrettelegging gjør at det er et behov for endringer i grunnskolesektoren i årene som kommer.

4.9 Investeringsåret

Kommunestyret vedtok et investeringsbudsjett på ca 81,2 mill for 2021, men i 1 tertial ble det rebudsjettert inn prosjekter vedtatt fra tidligere år som ikke var påstartet eller avsluttet.

Investeringsbudsjettet vokste til brutto kr.218,7 mill, men med gode finansieringsordninger på de store prosjektene. Netto lånebehov ble økt fra 46,8 mill til 116,9 mill. I 2 tertial ble noen prosjekter strøket, og lånebehovet ble redusert til 105,4 mill eksklusive lån til startlansordningen.

Investeringsregnskapet for 2021 fremkommer i Bevilgningsoversikt investering A nedenfor.

Bevilgningsoversikt investering A	Reg.budsjett				
	Regnskap 2021	2021	Avvik	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringer i varige driftsmidler	91 048 967	209 189 000	118 140 033	79 175 000	56 306 146
Tilskudd til andres investeringer	1 600 000	1 600 000	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 501 741	1 502 000	259	2 050 000	1 694 905
Utlån av egne midler	0	0	0	0	700 000
Sum investeringsutgifter	94 150 708	212 291 000	118 140 292	81 225 000	58 701 051
Kompensasjon for merverdiavgift	-15 680 312	-32 471 000	-16 790 688	-12 715 000	-7 613 626
Tilskudd fra andre	-25 677 868	-58 237 000	-32 559 132	-32 137 000	-2 514 040
Salg av varige driftsmidler	-23 725 180	-20 488 000	3 237 180	-2 500 000	-1 019 944
Bruk av lån	-32 994 839	-105 378 000	-72 383 161	-46 823 000	-60 916 102
Sum investeringsinntekter	-98 078 199	-216 574 000	-118 495 801	-94 175 000	-72 063 711
Videreutlån	18 818 462	30 721 000	11 902 538	15 000 000	14 278 166
Bruk av lån til videreutlån	-18 818 462	-30 000 000	-11 181 538	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	5 087 742	0	-5 087 742	0	4 723 540
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 916 349	0	7 916 349	0	-7 018 463
Netto utgifter videreutlån	-2 828 607	721 000	3 549 607	15 000 000	11 983 243
Overføring fra drift	0	0	0	0	-710 000
Netto avsetninger/bruk av bundne investeringsfond	2 828 607	0	-2 828 607	0	3 333 837
Netto avsetninger/bruk av ubundet investeringsfond	3 927 491	3 562 000	-365 491	-2 050 000	-1 244 421
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	6 756 098	3 562 000	-3 194 098	-2 050 000	1 379 416
Avstemming	0	0	0	0	0

Nok et år ser vi at ambisjonene er høyere enn gjennomføringsevnen da vi ved årets utgang har investert for ca 94,1 mill, som tilsvarer ca 44% av investeringsbudsjettet. Det er ikke alltid at det er gjennomføringsevnen i organisasjonen som gir etterslepet, men også at vi periodiserer investeringene i for liten grad ut over gjennomføringsperioden. Bevilgningsoversikt Investering B nedenfor viser budsjetterte prosjekter og budsjettavvikene på de enkelte prosjekter. Der kan man se at det er spesielt 2 store prosjekter som ikke er ferdigstilt ihht plan. Det gjelder VA-Fie til Krabbesund med 20,7 mill, og Utvikling alderssenteret Tjenna med 58,7 mill. Begge prosjektene er igangsatt i 2021 men gjennomføres i hovedsak ilt 2022.

Oversikten over viser at vi finansierte investeringsutgiftene med ca 32,99 mill i lån som tilsvarer en belåningsgrad på kun 35% av investeringsutgiftene. Årsaken til den lave låne-finansieringen skyldes prosjekter med gode øremerkede tilskuddsordninger, hvor spesielt prosjektet "utvikling Frydenborgsenteret" har mottatt 21,9 mill i tilskudd fra Husbanken. Prosjektene er også finansiert med de andre frie inntektene gjennom mva-kompensasjons-ordningen med ca 15,7 mill, og ca 23,7 mill i salgsinntekter. Mva-kompensasjonsinntekten følger naturlig av kompensasjons-utgiftene og dermed også investeringskostnaden, som innebærer at svikten mot budsjettet er direkte relatert til lavere investeringsutgift.

Salgsinntektene kommer i hovedsak fra salg av følgende eiendom:

- Boligtomter kr.3,10 mill
- Næringsstomter kr.9,26 mill
- Kommunale boliger kr.1,91 mill
- Kommunale bygg kr.8,65 mill (herunder Tollboden)

Rapporten viser også Startlansordningen (videreutlån) samlet, og viser at det ble lånt ut 18,8 mill i

2021, og at kommunen har mottatt mer i avdrag fra utlån enn betalt på lånene til Husbanken. Ordningen har som utgangspunkt at den ikke skal koste kommunen noe, og inntekter/ utgifter balanseres mot bundne investeringsfond ved årsslutt. Kommunedirektøren lånte 30 mill til utlån i 2021, og 11,2 mill er derfor overført til neste år gjennom ubrukte lånemidler.

Fordelingen av investeringsutgiftene i 2021 på 94,15 mill fremkommer av Bevilgningsoversikt investering B som vist nedenfor.

Bevilgningsoversikt investering B	Regnskap 2021	Reg.budsjett 2021	Avvik	Budsjett 2021
Investeringer i varige driftsmidler	91 048 967	209 189 000	118 140 033	79 175 000
Tilskudd til andres investeringer	1 600 000	1 600 000	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 501 741	1 502 000	259	2 050 000
Sum investeringsutgifter	94 150 708	212 291 000	118 140 292	81 225 000
0506- IKT skole og barnehager	0	0	0	100 000
0512 - Hestemyr industriområde	185 000	400 000	215 000	0
0523 - Båthavner	1 394 662	3 700 000	2 305 338	3 700 000
0618 - Utbedring veier	2 149 479	1 610 000	-539 479	0
0619 - Nærmiljø, Trafikksikkerhet og Friluftsområder	0	495 000	495 000	220 000
0635 - Egenkapitalinnskudd KLP	1 501 741	1 502 000	259	2 050 000
0712 - Utstyr Teknisk drift	4 276 653	11 730 000	7 453 347	4 730 000
0913 - Toaletter Ungdomskolen	0	134 000	134 000	0
1037 - Friluftsområdet Urheia	0	0	0	0
1114 - Ind.Område Moland Øst et.3	0	1 000 000	1 000 000	0
1402 - Utbedring kommunale kaier	0	925 000	925 000	0
1407 - Hovedplan Vann & Avløp (INV)	0	3 300 000	3 300 000	11 700 000
1504 - Kommunale utleieboliger	2 211	0	-2 211	0
1528 - Risør Biovarmeanlegg	784 187	782 000	-2 187	0
1601 - Tilpasing/utbygging Orrveien	354 707	812 000	457 293	0
1602 - Velferdsteknologi/med.utstyr	2 691 287	3 786 000	1 094 713	2 500 000
1606 - Bobilparkering Tjenna (INV 22400-332)	149 874	214 000	64 126	0
1607 - Brannvern kommunale bygg	1 515 851	1 517 000	1 149	0
1608 - Ladestasjon el bil	174 795	1 237 000	1 062 205	0
1609 - Oppdatering av Kartgrunnlag	153 596	200 000	46 404	200 000
1701 - Gangsti og liggekai Buvikveien	0	0	0	0
1704 - Nye lekeapparater/uteareal barnehager	0	100 000	100 000	100 000
1708 - Nedgravde renovasjonsløsninger sentrum	0	2 000 000	2 000 000	500 000
1738 - Vann og avløp Sandnes-Trollbergvika (HP VA)	3 509	0	-3 509	0
1801 - Utbygging Rønningsåsen (INV)	1 379 553	2 059 000	679 447	0
1807 - Industriområdet Hestemyr - 4	0	720 000	720 000	0
1808 - Strømforsyning Solsiden	0	300 000	300 000	0
1836 - VA Fie/ Krabbesund	108 610	20 837 000	20 728 390	0
1907 - Overvåkningskamera Kjempesteinsmyra	212 551	391 000	178 449	0
1909 - Utvikling Frydenborgsenteret	27 682 598	33 912 000	6 229 402	0
1911 - Utstyr Frydenborgsenteret	279 907	640 000	360 093	0
2001 - Skatepark og nærmiljøanlegg Kjempestien	10 430 594	11 000 000	569 406	6 550 000
2004 - Utvikling Alderssenteret Tjenna - omsorgsboliger	18 860 352	77 529 000	58 668 648	33 000 000
2005 - Boliger unge funksjonshemmede Tyriveien	839 323	684 000	-155 323	1 250 000
2015 - Sanering Konvallveien	4 247 953	4 300 000	52 047	0
2039 - Bossvik VBA - oppgrdering	99 737	100 000	263	0
2041 - Hestemyr trykkforsterker - overvåkning	264 089	300 000	35 911	0
2049 - Randvik RA - Rehabilitering VA	394 189	2 500 000	2 105 811	0
2050 - Standarheving kommunale bygg	4 562 453	4 575 000	12 547	5 525 000
2053 - Barneavlastning Tyriveien	0	0	0	1 250 000
2054 - Fase 2 bolig Furumoveien (utleiebolig)	2 916 257	3 000 000	83 743	3 000 000
2055 - Oppgradering Risør og Sønedeled kirkegårder	803 167	3 750 000	2 946 833	3 750 000
2069 - Kjøp legehjemmel Solsiden	650 000	650 000	0	0
2070 - Sanering VA Urbakken	76 895	3 800 000	3 723 105	0
2071 - Sanering VA Trekta	45 362	1 300 000	1 254 638	0
2074 - Statlig sikra friluftsområder/ brygger i skjæra	3 264 652	1 100 000	-2 164 652	1 100 000
2076 - Avløp Holmen - Flisvika	94 912	1 800 000	1 705 088	0
2088 - Investeringstilskudd Risør kirke sprinkleranlegg	1 600 000	1 600 000	0	0
Sum investeringsutgifter pr prosjekt	94 150 706	212 291 000	118 140 294	81 225 000

Flere prosjekter er ferdigstilt gjennom 2021, og blant disse kan nevnes:

- Prosjekt **0523 "Båthavner"** må sees i sammenheng med prosjekt **1402 "Utbedring kommunale kaier"** og prosjekt **2074 "brygger i skjæra"** da bevilgningene og prosjektbelastningene er blandet noe gjennom året. Totalt er det brukt 4,66 mill på brygger på Solsiden, Hødnebøkilen og i skjæra, samt noe analysearbeid på Dampskipskaia i 2021. Totalt utgjør budsjettene på de tre prosjektene kr.5,7 mill. Bryggene som ble etablert i skjærgården kostet totalt 3,26 mill, og prosjektet mottok kr.1 mill i tilskudd.
- Prosjektene **0618 "Utbedring veier"** og prosjekt **0619 "trafikksikkerhetstiltak"** sees i sammenheng da trafikksikkerhetstiltak ofte gjøres i sammenheng med utbedring av kommunal vei. Det vesentlige av arbeidet i 2021 har gått til utbedring av Røyslandsveien.
- Prosjekt 0913 "toaletter ungdomsskolen" er ferdigstilt sammen med prosjekt 2050 Standardheving bygg i 2021. Bevilgningen vil utgå i 2022.
- Prosjekt 1528 - Risør Biovarmeanlegg har fått ny El-kjele i 2021 som er et viktig tiltak for å sikre strømforsyningen til Frydenborgsenteret, kommunehuset, og videregående skole. Tiltaket reduserer risikoen for bruk av fyringsolje ved ekstremtemperaturer.
- Prosjekt 1601 Tilpasning/utbygging Orreveien ressurscenter er ferdigstilt etter at de siste arbeidene knyttet til brannsikring har blitt avklart med utbygger.
- Prosjekt 1801 Utbygging Rønningsåsen på Hope er ferdigstilt og tomtosalget har startet. Det ble solgt to tomter i byggefeltet i 2021.
- Prosjekt 1909 Utbedring Frydenborgsenteret er ferdigstilt, og bygget ble åpnet etter sommeren med ny korttidsavdeling og hjelpemiddellager. Prosjektregnskapet viser at prosjektet har hatt god styring og avslutter med et solid mindreforbruk

Prosjekt 1909 Utvikling Frydenborgsenteret	Regnskap	Budsjett
010 - Fastlønn	379 221	0
090 - Pensjonsinnskudd og trekkpliktige forsikringsordninger	47 892	0
099 - Arbeidsgiveravgift	45 299	0
010-099 - Lønn og sosiale utgifter	472 412	0
100 - Kontormateriell	1 405	0
130 - Post, banktjenester, telefon, internett/bredbånd (130)	2 285	0
170 - Transportutgifter og drift av egne og leide transportmidler	320	0
180 - Strøm	4 158	0
190 - Leie av lokaler og grunn	127 500	0
200 - Kjøp og finansiell leasing av driftsmidler	431 667	0
220 - Leie av driftsmidler	3 200	0
230 - Vedlikehold, bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	37 061 732	45 858 000
250 - Materialer til vedlikehold, påkostning og nybygg	62 486	0
270 - Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	692 311	0
100-290 - Kjøp som inngår i tj.prod	38 387 064	45 858 000
429 - Merverdiavgift som gir rett til mvakompensasjon	9 394 015	11 561 000
400-490 - Overføringsutgifter	9 394 015	11 561 000
Sum investeringsutgifter	48 253 491	57 419 000
810 - Andre statlige overføringer	-21 888 000	-20 000 000
800-895 - Overføringsinntekter	-21 888 000	-20 000 000
SUM TOTAL	26 365 491	37 419 000
Mva komp	-9 394 015	-11 561 000
Netto kostnad = lånefinansieringsbehov	16 971 476	25 858 000

- Prosjekt 2001 Skatepark Kjempesteinsmyra måtte utvide rammene fra 6,5 mill til 11 mill

etter at forprosjektet var klart og anbudspapirene var kommet inn. Den nye betongparken ble ferdigstilt ca 1/12-2021 rett før det første snøfallet. Den offisielle åpningen skjer i 2022 hvor nærmiljøanlegget rundt også er ventet ferdigstilt. Prosjektet er budsjettert med 3 mill i inntekt fra spillemidler som ikke er avklart, og har måtte mellomfinansieres med lån ved årsavslutningen. Foreløpig regnskap viser som følger.

Prosjekt 2001 Skatepark Kjempesteinsmyra	Regnskap 2021	Årsbudsjett	Avvik
195 - Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.	5 726	0	-5 726
230 - Vedlikehold, bygg-/anleggstjenester og nybygg/nyanlegg	8 128 928	8 800 000	671 072
250 - Materialer til vedlikehold, påkostning og nybygg	19 962	0	-19 962
270 - Andre tjenester (som inngår i egenproduksjon)	191 005	0	-191 005
100-290 - Kjøp som inngår i tj.prod	8 345 621	8 800 000	454 379
429 - Merverdiavgift som gir rett til mvakompensasjon	2 084 974	2 200 000	115 026
400-490 - Overføringsutgifter	2 084 974	2 200 000	115 026
830 - Overføring fra fylkeskommuner	0	-3 000 000	-3 000 000
800-895 - Overføringsinntekter	0	-3 000 000	-3 000 000
SUM TOTAL	10 430 594	8 000 000	-2 430 594

- Prosjekt 2054 "Fase 2 Bolig Furumoveien" ble ferdigstilt i 2021 innenfor budsjett. Prosjektet har budsjettert med tilskudd på kr.500.000 fra Husbanken som ikke er mottatt ved årsslutt, og følgelig mellomfinansiert med lån ved årsslutt.
- Prosjekt 2069 "kjøp legehjemmel" er ferdigstilt ved overdragelse av fastlegelisten til privatpraktiserende lege som gikk av med pensjon ila året.
- Prosjekt 2088 "tilskudd Risør Kirke - sprinkleranlegg" er utbetalt i sin helhet til Kirkelig Fellesråd i 2021. Prosjektet håndteres i fellestrådet under ledelse av kirkevergen.

Prosjekter som har hatt oppstart og pågår

- Prosjekt 0712 "utstyr Teknisk drift" har anskaffet ny lastebil og varebil, og skjærgårdsbåten er bestilt men blir levert i 2022 etter forsinkelser i prosessen. Bevilgning blir overført ifm tertial 1/22.
- Prosjekt 1836 "VA-Fie til Krabbesund" ble bevilget ila året i egen sak til kommunestyret. Prosjektet har jobbet med oppstart i 2021 og vil komme til gjennomføring i 2022.
- Prosjekt 2004 "utvikling alderssenteret Tjenna" har vært noe forsinket, men har i 2021 kommet i gang og kostnadene påløper. Prosjektet består av rivning og bygging av nye omsorgsboliger og har en forventet kostnad på ca 77 mill. Prosjektet har gode finansieringsordninger, og det er budsjettert tilskudd fra Husbanken på 25 mill som gir prosjektet et lånefinansieringsbehov på ca 37 mill. Prosjektet er ventet ferdigstilt rundt årsskifte 2022/23.
- Prosjekt 2005 "Boliger unge funksjonshemmede i Tyriveien" har i 2021 vært gjennom forprosjekt, og gå til gjennomføring i 2022. Kostnadene i forprosjektet er blitt noe høyere enn budsjettert, men ventes inndekket av opprinnelig bevilgning som er planlagt i 2022. Prosjektet er ventet ferdigstilt ultimo 2022 med overlevering av leiligheter 1 kvartal 2023.

Prosjekter som er under utredning eller i forprosjekt

- Prosjekt 1708 Nedgravde renovasjonsløsninger er fremdeles ikke avklart, og midlene vil bli overført til 2022.
- Prosjekt 2055 "oppgradering Risør og Søndeled kirkegårder" har et budsjett på 3,75 mill, hvor det er brukt 0,8 mill til utredningsarbeidet i 2021. Bevilgningen overføres til 2022 hvor det er ventet at gjennomføringen vil ha oppstart.

Risør kommune følger vedtatt Hovedplan for vann og avløp og i 2021 var det satt av 11,7 mill til ulike prosjekter innenfor denne. I tillegg ble det overført 5,7 mill i restbevilgninger fra 2020 fra pågående prosjekter. Prosjekt 1836 VA-Fie til Krabbesund er kommet på i tillegg til pågående

prosjekter innen vann og avløp i egen sak til kommunestyret. Det er i 2021 påløpt ressurser på følgende VA-prosjekter.

Vann og avløpsprosjekt 2021	Regnskap 2021	Årsbudsjett 2021
0712 - Utstyr Teknisk drift	1 334 443,61	
1111 - Vann og avløp til Gjernes	-1 540 000,00	
1407 - Hovedplan Vann & Avløp (INV)		17 400 000,00
1738 - Vann og avløp Sandnes-Trollbergvika (HP VA)	-791 490,90	-5 100 000,00
1801 - Utbygging Rønningsåsen (INV)	396 266,16	
1836 - VA Fie/ Krabbesund	108 609,91	20 837 000,00
2015 - Sanering Konvallveien	3 867 421,79	
2039 - Bossvik VBA - oppgrdering	99 737,42	
2049 - Randvik RA - Rehabilitering VA	394 189,14	
2041 - Hestemyr trykkforsterker - overvåkning	264 089,05	
2070 - Sanering VA Urbakken	76 895,00	
2071 - Sanering VA Trekta	45 362,00	
2076 - Avløp Holmen - Flisvika	94 911,75	
	4 350 434,93	33 137 000,00

Tabellen viser at det vil bli overført ca netto 30 mill i investeringsprosjekter innenfor Vann og Avløpsområdet fra 2020 til 2021.

Investeringsbudsjettet vedtas samlet på brutto nivå, og ikke på enkeltprosjekt med enkeltfinansiering. Alle inntekter, med unntak av øremerkede tilskudd, er fri inntekter som brukes til finansiering av investeringene. Investeringsregnskapet avsluttes årlig, men er egentlig lite egnet til dette da prosjektene lever fra oppstart til avslutning. Årlig avslutning og finansiering av enkeltprosjekter fremstår derfor som misvisende og lite hensiktsmessig. Ofte kommer tilskudd og salgsinntekter i etterkant av slutføring av prosjektet, og er ikke alltid like lett å forutsi når disse kommer ifht progresjon. Kommunedirektøren følger prosjektene sammen med prosjektlederne, og ved avvik i investeringsutgiftene på enkeltprosjekter vil det informeres om løpende gjennom tertialrapporter eller i enkeltsaker.

Investeringsaktiviteten i kommunen gjenspeiles i gjeldsnivået, og med fokus på kommunens gjeld er det viktig å ha fokus på investeringsaktiviteten. Kommunedirektøren forholder seg til vedtatt handlingsregel for låneopptak til investeringer. Kommunedirektøren følger 4-årige investeringsplaner som vedtas ifm Handlingsplan og økonomiplan hvert år. Kommunedirektøren vil for fremtidige planer forsøke å flytte fokuset enda lenger fremover og forsøke å få til en 10 års plan for de mest vesentlige investeringene som kan komme fremover innen viktige kommunale tjenestebygg og anlegg.

4.10 Økonomiske måltall og balansen

Ny kommunelov som trådte i kraft 1/1-20 inneholder krav til måltall som skal vedtas av kommunestyret og være bindende for styringen ved utarbeidelse og behandling i budsjett, økonomiplan og årsregnskap.

Kommunestyret i Risør har vedtatt å viderefør de målene kommunen har brukt over flere år, og kommunedirektøren vil jobbe videre med andre måltall som kan være nyttige for en god langsiktig økonomiforvaltning.

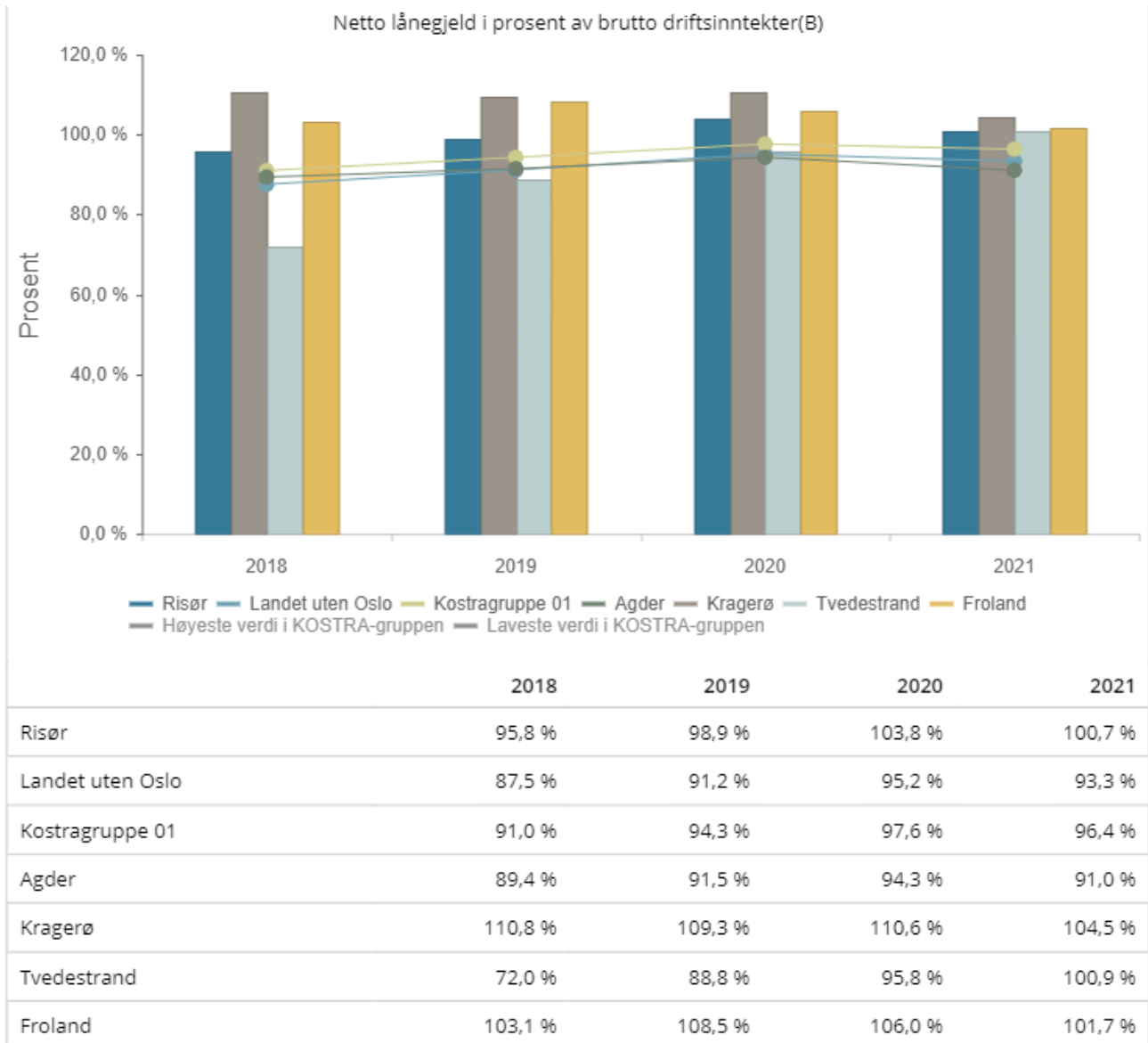
Utviklingen i de vedtatte måltallene inkludert 2021 kan vises i tabellen nedenfor.

Nøkkeltall/Indikator	Hva viser den	2017	2018	2019	2020	2021	Anbefalt nivå
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	Overskudd på løpende inntekter etter at løpende utgifter er trukket fra	0,16 %	0,24 %	-0,58 %	1,18 %	2,80 %	1,75 %
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	Kommunens gjeldsgrad ut fra netto gjeld	92,40 %	95,97 %	99,08 %	104,06 %	101,08 %	70-80%
Disp.fond i % av driftsinntektene	Hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift	9,05 %	9,07 %	9,26 %	11,00 %	12,90 %	5-10 %
Netto finansutg. i % av driftsinntekter	Andel av driftsinntektene som brukes på å betjene langsiktig gjeld	4,67 %	4,67 %	4,81 %	5,05 %	4,85 %	2-3 %
Disp.fond i % av akk.premieavvik	Hvor mye nye disposisjonsfond har vi til dekning av kommende forpliktelser	108,94 %	128,62 %	142,30 %	195,49 %	187,99 %	100 %

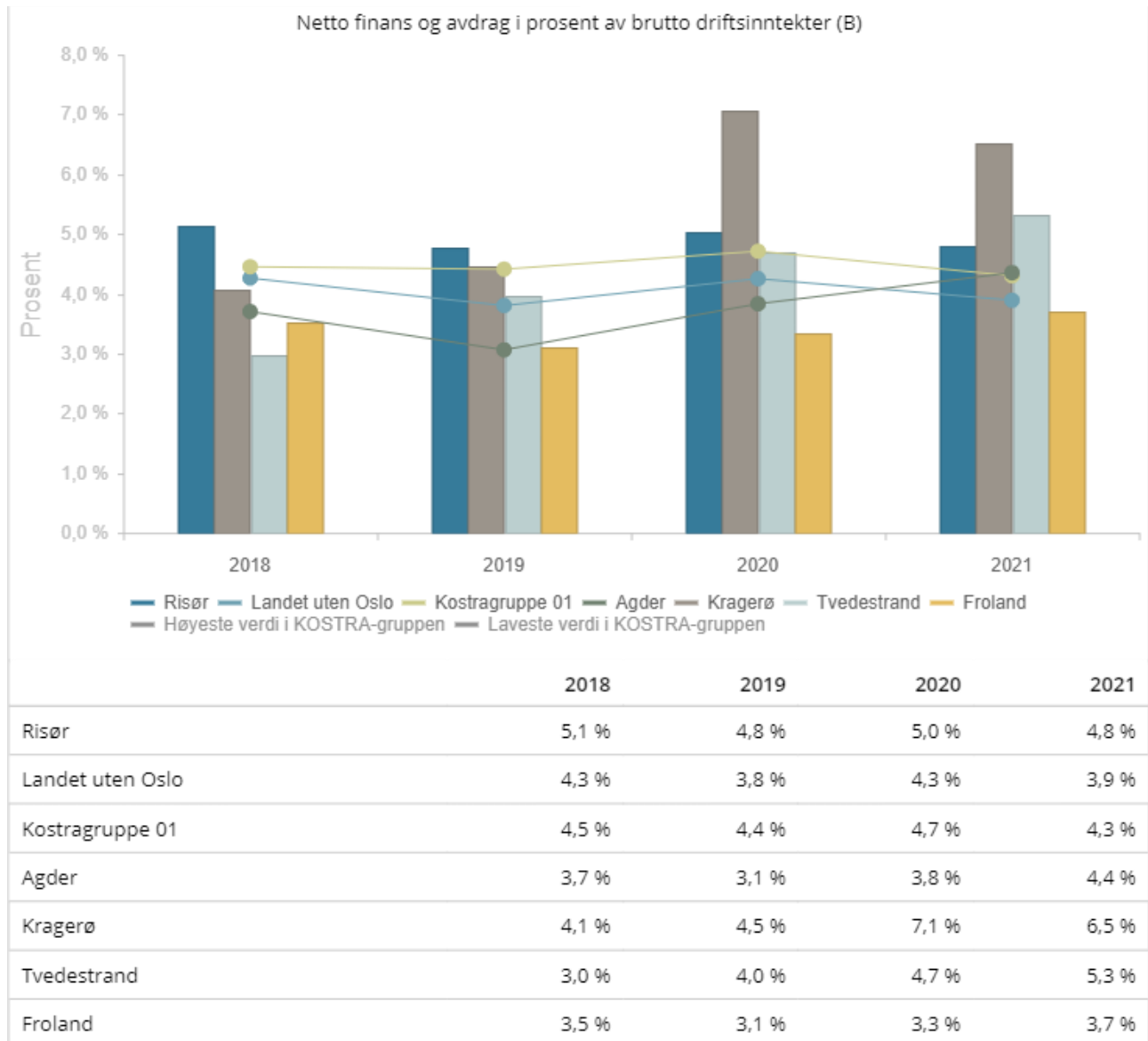
Måltallene, og utviklingen av disse over tid, viser et godt bilde av den økonomiske situasjonen for Risør kommune. Måltallene bør sees over tid, og ikke isoleres for ett enkelt år, da det fra år til år vil være elementer som kan gi store utslag på flere av indikatorene. De siste årenes situasjon med pandemi, og dennes påvirkning på internasjonal-, nasjonal-, og kommunal-økonomi, er et godt eksempel på dette da innvirkningen på inntekter og utgifter har vært vesentlige. Pandemiens ekstraordinære utslag på samlede inntekter og finanskostnadsandelen de siste årene i målingen må tas med i betraktningen ved analyse av situasjonen. For 2021 kan vi se utslaget på netto driftsresultat som ble meget bra som følge av spesielt høy skattevekst på landsbasis. Gjeldsindikatoren og finansutgifts-indikatoren viser en positiv utvikling fra 2020 som følge av at de samlede inntektene ble høye, samt uvanlig lave markedsrenter.

Det er viktig å gjøre vurderinger rundt hva som er riktig nivå for den enkelte kommune ut fra helhetsbildet i økonomien. En kommune kan ha en sunn og god økonomi med et netto driftsresultat som er lavere enn anbefalingen på 1,75% om kommunen har solide buffere i disposisjonsfond, eller lav gjeldsbelastning. Risør kommune har ved utgangen av året et disposisjonsfond på ca 86,1 mill tilsvarende 12,9% av driftsinntektene, og full dekning for akkumulert premieavvik, og har dermed en solid buffer til å klare perioder med utfordringer uten at det vil påvirke kommunens innbyggere og tjenestebrukere vesentlig.

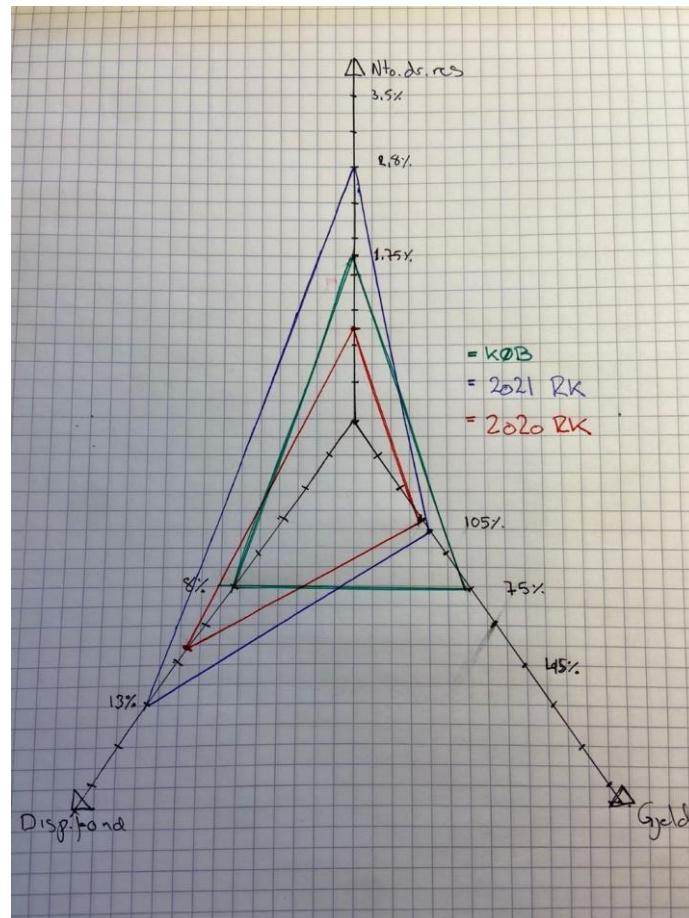
Gjeldsindikatoren og tilhørende finansutgift er måltallene som bør ha størst fokus i Risør kommune. Netto lånegjeld passerte 100% av inntektene i 2020 og ligger derfor godt over anbefalt nivå på 70-80%. Sammenligning med resten av landet og Kostragruppen viser at det ikke er mange som klarer å holde et såpass lavt nivå. Gjennomsnittet for landet utenom Oslo ligger på 93,3%, mens Kostragruppe 01 ligger på 96,4%. Tallgrunnet sier heller ikke noe om hvordan egen kommune ligger i investeringsforløpet ifht andre kommuner, mht utvikling innen spesielt oppvekst (skoler), helsesektoren (sykehjem), og infrastruktur (vei, vann og avløp).

Netto finansutgifter måles mot driftsinntektene og er selvfølgelig mest påvirket av gjeldsnivået og hvordan låneporteføljen er forvaltet, men også ifht kommunens likviditet og utbytteinntekter. Når utbytteinntektene reduseres vil netto finansutgift øke. I Risør er utbytteinntektene nesten halvert fra 2020, men netto finansutgift er omtrent uendret pga de lave renteutgiftene. Indikatoren for Risør reduseres litt fra 2020, men da i hovedsak som følge av at inntektene er økt, ikke fordi netto finans er redusert. Indikator kan sammenlignes som nedenfor.

Ser man nøkkeltallene i lys av modellen om Kommunal Økonomisk Bærekraft (KØB) så har alle indikatorene en korrekt utvikling sammenlignet med 2020, men vi må fremdeles jobbe med gjeldsnivået som gjør "krakken ustabil".

Likviditeten i Risør kommuner er god, og gjennomføring av likviditetsanalyser viser at kommunen ligger godt over anbefalte nivåer og har gjort det over tid. Dette fremkommer også i rapporteringen knyttet til finansforvaltningen i kapittel 4,11.

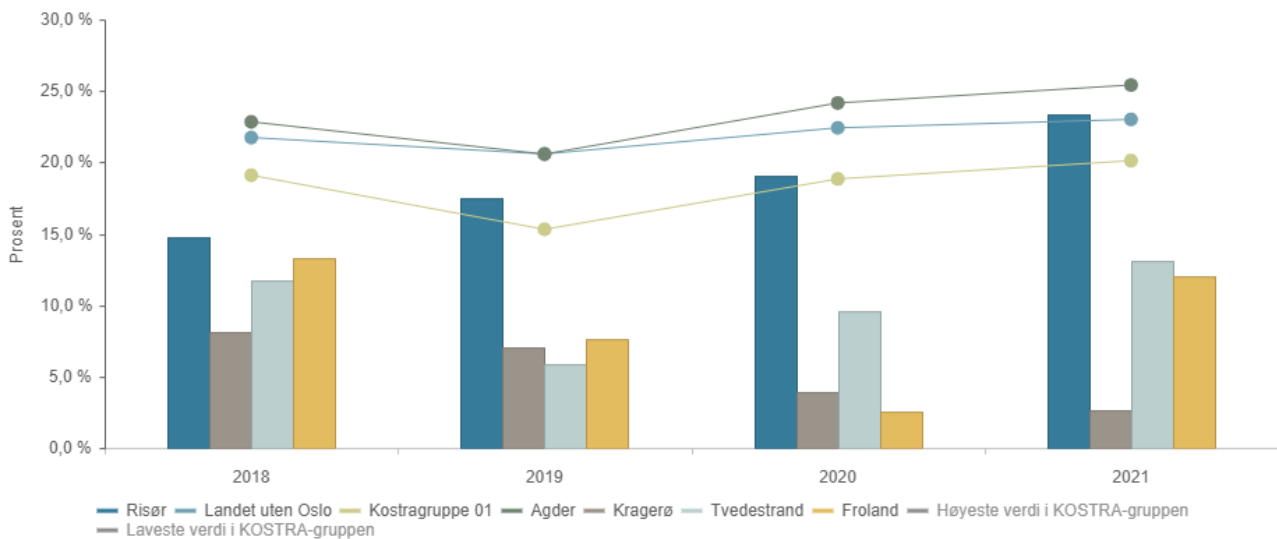
Likviditetsgrader	2021	2020	2019	2018	2017
2. (Krav > 1) ACID TEST	3,75	3,14	3,47	2,79	2,67
3 (krav > 0,3) KONTANTGRAD	2,39	2,00	1,91	1,22	1,16

Arbeidskapitalen viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og dermed kommunens betalingsevne til å dekke kortsiktige forpliktelser. Kommunens arbeidskapital er styrket med ca 43,65 mill gjennom 2021.

	Omløpsmidler	Kortsiktig gjeld	Arbeidskapital
Inngående balanse 1/1	222 358 482	-64 128 626	158 229 856
Utgående balanse 31/12	275 196 769	-73 316 577	201 880 192
Endring i arbeidskapital	52 838 287	-9 187 951	43 650 336
Endring i regnskapsprinsipp			0
Endring i arbeidskapital			43 650 336

Arbeidskapitalen inneholder også kommunens akkumulerte premieavvik som bør trekkes ut av arbeidskapitalen, kan også vises i prosent av inntekter som nedenfor.

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (B)

	2018	2019	2020	2021
Risør	14,8 %	17,5 %	19,1 %	23,4 %
Landet uten Oslo	21,7 %	20,6 %	22,4 %	23,0 %
Kostragruppe 01	19,1 %	15,3 %	18,8 %	20,1 %
Agder	22,8 %	20,6 %	24,2 %	25,4 %
Kragerø	8,1 %	7,0 %	4,0 %	2,6 %
Tvedestrand	11,8 %	5,9 %	9,6 %	13,1 %
Froland	13,3 %	7,7 %	2,5 %	12,0 %

Vi kan også korrigere kommunens likviditet for midler som allerede har en "øremerking" gjennom bundne fond eller låneopptak som nedenfor.

	IB 01/01	UB 31/12	Endring
Kontantbeholdning	147 784 094	175 028 185	27 244 091
Ubrukte lånemidler	27 691 122	45 877 821	18 186 699
Bundne Fond	34 351 611	40 263 826	5 912 215
Sum	62 042 733	86 141 647	24 098 914
Kontantbeholdning som ikke er knyttet til ubrukte lånemidler eller bundne fond	85 741 361	88 886 538	3 145 177

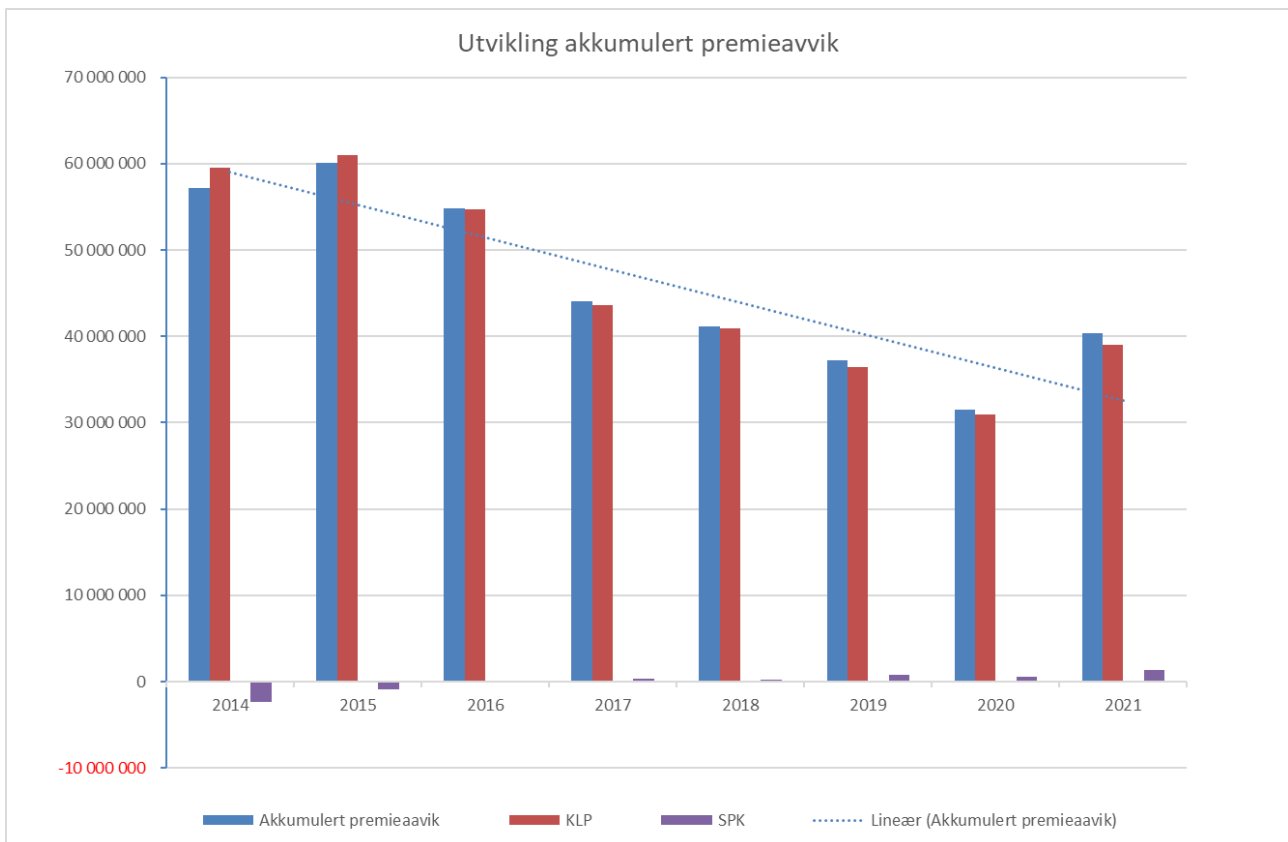
Tabellen viser at den "frie likviditeten" er økt med ca 3,1 mill gjennom året, etter korrigerings for ubrukte lånemidler og midler som står på bundne drift og investeringsfond til særskilte formål.

Disposisjonsfondet har de siste årene hatt en positiv utvikling som følge av kommunestyrets fokus på "skjerming" av sparepengene. Fondet vokser gjennom 2021 med ca 15,6 mill etter at årets mindreforbruk også er tilført disposisjonsfondet.

Fond	IB 1/1	UB 31/12
Disposisjonsfond generelt	25 832 757	35 010 508
Disposisjonsfond arbeidsmiljøtiltak	300 000	300 000
Disposisjonsfond Folkehelse (Sh)	529 436	529 436
Disposisjonsfond Utbytte Agder Energi	3 722 187	2 958 187
Disposisjonsfond Premieavvik pensjon	31 528 167	40 344 000
Disposisjonsfond Elevkantine USK	71 189	71 189
Disposisjonsfond Vedl.hold vei vinter	1 000 000	1 000 000
Disposisjonsfond Svømmehall	3 000 000	3 000 000
Disposisjonsfond Korona	1 505 980	500 326
Disfond Fiberutbygging og E-18 kryss	3 000 000	2 400 000
Sum	70 489 716	86 113 646

Fondet består nå i realiteten av 45,8 mill i "frie fondsmidler" når vi korrigerer for premieavviksfondet på 40,3 mill. Det er bufferen kommunen har til å håndtere uforutsette endringer i rammebetingelsene uten at tjenestetilbudet og kvaliteten på dette vil forringes vesentlig på kort sikt.

Premieavviksfondet andel av disposisjonsfondet styres av det akkumulerte premieavviket som ligger som en økonomisk forpliktelse for kommunen. Kommunedirektøren har siden 2014 jobbet aktivt med å redusere forpliktelsen, og i perioden 2015 til 2020 ble forpliktelsen halvert. Med et premieavvik på 19,7 som følge vesentlig høyere reguleringspremie enn signalisert, har forpliktelsen økt igjen i 2021 med netto ca 9,7 mill. Utviklingen kan vises som nedenfor, samlet og fordelt på pensjonsselskap.

Kommunens balanse viser utviklingen i eiendeler, gjeld og egenkapital gjennom 2021.

Balanseregnskap	31/12 2020	31/12 2021	Endring
Kasse og bank	147 784 094,47	175 028 185,13	27 244 091
Kortsiktige fordringer	38 516 825,33	54 360 806,37	15 843 981
Premieavvik pensjoner	36 057 562,64	45 807 777,24	9 750 215
Sum Omløpsmidler	222 358 482,44	275 196 768,74	52 838 286
Pensjonsmidler	846 946 293,00	825 195 645,00	-21 750 648
Aksjer og andeler	61 407 798,00	60 909 539,00	-498 259
Utlån	87 121 555,94	97 434 899,67	10 313 344
Utstyr, maskiner og transportmidler	19 805 525,00	22 046 550,00	2 241 025
Faste eiendommer og anlegg	856 465 325,58	890 057 708,09	33 592 383
Sum anleggsmidler	1 871 746 497,52	1 895 644 341,76	23 897 844
Sum Eiendeler	2 094 104 979,96	2 170 841 110,50	76 736 131
Kortsiktig gjeld	-64 128 626,41	-73 316 576,72	-9 187 950
Pensjonforpliktelser	-849 538 871,00	-822 508 189,00	27 030 682
Sertifikatlån	-179 169 314,00	-175 703 978,00	3 465 336
Andre lån	-602 688 342,00	-642 570 945,00	-39 882 603
Sum Langsiktig gjeld	-1 631 396 527,00	-1 640 783 112,00	-9 386 585
Bundne driftsfond	-20 284 893,88	-23 368 501,98	-3 083 608
Ubundne Investeringsfond	-22 658 789,75	-26 586 280,75	-3 927 491
Bundne Investeringsfond	-14 066 717,03	-16 895 324,36	-2 828 607
Disposisjonsfond	-70 489 715,78	-86 113 646,39	-15 623 931
Endringer i regnskapsprinsipper	-4 167 307,09	-4 167 307,09	0
Kapitalkonto	-266 912 403,13	-299 610 361,32	-32 697 958
Sum egenkapital	-398 579 826,66	-456 741 421,89	-58 161 595
Sum Gjeld og egenkapital	-2 094 104 980,07	-2 170 841 110,61	-76 736 131
Ubrukte lånemidler	27 691 121,91	45 877 820,86	18 186 699
Memoriakonti	-27 691 121,80	-45 877 820,75	-18 186 699

Måltallene for kommunen og balansen viser at kommunen har en sunn økonomi og positiv utvikling, men kommunedirektøren fastholder samtidig viktigheten av sterkt fokus på investeringsaktiviteten med tilhørende gjeldsutvikling i årene fremover for å opprettholde positiv utvikling fremover.

4.11 Finansforvaltning

Kommunedirektøren forvalter kommunens likviditet og gjeldsportefølje ihht vedtatt finansreglement. Finansreglementet skal hindre kommunene i å ta vesentlig finansiell risiko slik at betalingsevne og økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Kommunedirektøren rapporterer til Kommunestyret gjennom tertialrapportene og årsberetningen, og ved eventuelle avvik skal kommunedirektøren iverksette nødvendige tiltak for å lukke disse.

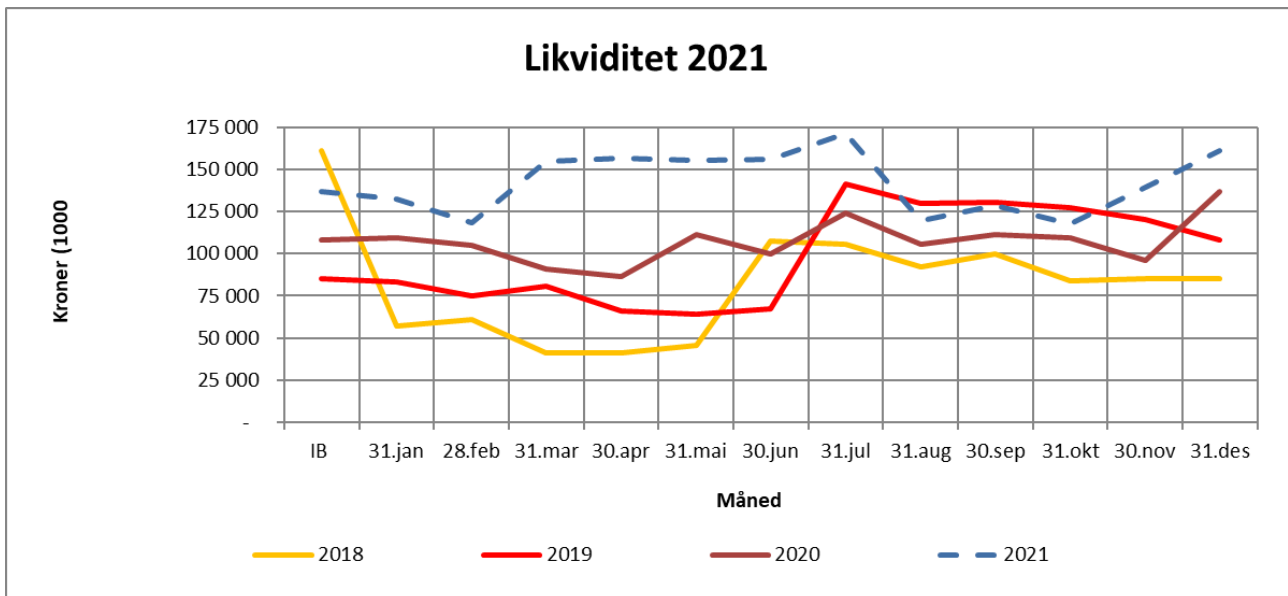
Kommunedirektøren jobber med revidering av kommunens økonomireglement, hvor finansreglementet vil inngå som en del av dette. Arbeidet er ventet ferdig ila 1 halvår 2022.

Kommunedirektøren har en forsiktig strategi i sin forvaltning og har ikke hatt noen avvik fra finansreglementet i 2021.

4.11.1 Likviditet

Kommunedirektøren har fokus på likviditetssituasjonen gjennom året, og har over mange år jobbet målrettet for å sikre en god likviditet.

Som grafen nedenfor viser har likviditeten gjennom 2021 vært stabilt meget god (blå stiplet linje). Stabiliteten sikres gjennom samsvar mellom løpende inntekter og utgifter, og god oppfølging av kommunens fordringer. Kommunedirektøren styrer låneopptaket til vedtatte investeringer ut fra investeringstakten, og i 2021 ble låneopptaket gjennomført ultimo desember. Andelen ubrukte lånemidler som ligger i likviditeten ved årsslutt øker med 18,2 mill og utgjør ca 45,8 mill.

Kommunedirektøren bruker av premiefondet i KLP til delbetaling av pensjonspremien gjennom året. Det er brukt ca 14,8 mill av fondet i 2021. Dette har en positiv innvirkning på likviditeten når fondet brukes til å dekke deler av pensjonspremien over tid. Kommunen har en likviditetsreserve i KLP på ca 40 mill ved utgangen av 2021 som kan kun brukes til å betale pensjonspremie.

Risør kommunen har i 2021 hatt hovedbankavtalen ute på anbud, og Sparebanken Sør vant denne konkurransen igjen for 3+1 år. Kommunen har majoriteten av innskuddene der, men har i tillegg noen konti i DnB og Nordea av praktiske årsaker. Tabellen nedenfor viser fordelingen av kommunens bankinnskudd gjennom året, samt avkastning på disse midlene.

Rapportering for likvide midler i Risør Kommune

Alle tall i hele tusen kr

	IB 1/1		Tertial 1		Tertial 2		UB 31/12	
Innskudd (1000)	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Hovedbank Spb.Sør	111 908	82 %	148 419	95 %	107 281	89,5 %	153 932	95 %
Andre banker DnB	24 542	18 %	6 637	4 %	9 931	8,3 %	5 123	3 %
Nordea	522	0 %	1 368	1 %	2 594	2,2 %	2 236	1 %
Sum	kr 136 972	100 %	kr 156 424	100 %	kr 119 806	100 %	kr 161 291	100 %
Gj.snitt likviditet ultimo periode (1000)			kr 139 693		kr 144 491		kr 142 097	
Påløpt/bokført avkastning ultimo periode			kr 113 0,08 %		kr 785 0,54 %		kr 1 282 0,90 %	
Referanseavkastning NBR 3mnd NBR 3 mnd omregnet (360/dgr)		0,50 %	0,30 %		0,42 %		0,97 %	
			0,10 %		0,28 %		0,97 %	
Bunde likvider	Finansinst.	Betingelser %	Beløp bundet tkr.	Avkastn.tkr./%				
Avtale nr.1	Spb.sør	Nibor+0,45 pkt	13 677	119	0,87 %			
Sum			13 677	119				

Tabellen viser at til tross for at markedsrentene har vært svært lave gjennom året, så har kommunen hatt en avkastning på bankinnskuddene på ca 0,9%. Referanseavkastningen, 3 måneders NIBOR ved årsslutt var på 0,97%, mens gjennomsnittlig rente gjennom året var på ca 0,5%.

Kommunen har ingen plasseringer som binder opp likviditet, utover pålagt avsatte skattetrekkmidler gjennom året eller ved årsslutt.

4.11.2 Gjeldsporteføljen

Kommunens gjeldsporteføljen forvaltes ihht vedtatt finansreglement, og det har ikke vært noen avvik fra dette i 2020.

Tabellen nedenfor viser oversikten over kommunens låneportefølje, med unntak av lån til videreformidling gjennom Startlånsordningen som holdes utenfor da disse ikke har noen resultateffekt for kommunen. Total utgjør disse videreformidlingslånene ca 121 mill ved utgangen av 2021.

Kommunen har betalt 61.000 forlite avdrag i ihht regler om minimumsavdrag. Disse er avsatt som kortsiktig gjeld ved årsslutt, og nedbetales på lånene primo 2022.

Lånegiver	Type lån	Lån IB	Tertial 1	Tertial 2	Lån 31/12	Utløpstidspkt
Nordea 1	Sertifikat	100 000	100 000	100 000	100 000	nov. 22
Nordea 2	Sertifikat	30 210	29 855	29 145	28 789	des. 22
Nordea 4	Sertifikat	48 959	48 448	47 937	46 915	sep. 21
Kommunalbanken 9	Serielån - NBR	78 974	77 830	76 684	74 395	sep. 39
Kommunalbanken 10	Serielån - Pt	126 949	125 240	123 548	120 163	feb. 38
Kommunalbanken 13	Serielån -NBR	48 750	47 666	47 124	46 583	mai. 43
Kommunalbanken 13-II	Serielån -NBR	45 233	44 741	43 758	43 267	nov. 43
Kommunalbanken 19	Serielån -NBR	59 451	58 930	58 409	57 365	jul. 49
Kommunalbanken 20	Serielån -NBR	39 470	39 470	38 812	38 154	des. 50
Kommunalbanken 21	Serielån -NBR	0	0	0	40 000	des. 51
KLP-kommunekreditt	Serielån - Pt	5 244	4 711	4 711	4 177	sep. 33
KLP-kommunekreditt	Serielån -NBR	20 625	20 417	20 209	19 792	sep. 45
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	41 640	40 854	40 854	40 069	mar. 24
KLP-kommunekreditt	Serielån - fastrente	36 825	36 579	36 333	35 843	jun. 25
Husbanken	Serielån - Pt	1 104	1 104	1 060	1 016	mai. 32
Husbanken	Serielån - fastrente	887	739	591	591	aug. 23
Husbanken	Serielån - fastrente	129	118	107	106	aug. 26
Minimumavdrag		0	0	0	61	
Sum langsiktig Gjeld		684 450	676 702	669 282	697 164	

Rentebytteavtaler	Avtalebetingelser	Avtalebeløp	Utløpstidspkt
Nordea Swap 1	Fast til flytende 1,63	87 500	Nov-22, forlenget til 2028 til 2,52%
Nordea Swap 2	Fast til flytende 1,49	29 855	Des-22
Sør 2 Swap	Fast til flytende 0,90	48 037	Sept-27
Nordea Swap 5	Fast til flytende 1,57	42 500	Mars-25
Sør 1 Swap	Fast til flytende 1,32	50 000	Mars-26
Sum rentebytteavtaler		257 892	
Vekting Flytende/fast inkl.rentebytteavtaler			
Fast	kr 334 501	47,98 %	
Flytende	kr 362 663	52,02 %	
Antall løpende enkeltlån	17 stk		
Største enkeltlån	kr 120 163	17,24 %	
Gjennomsnittrente		1,50 %	
Rentesårbarhet +1%	kr 3 627		* Dersom rente går opp 1% øker rentebelastningen årlig

Tabellen viser at kommunen har 17 enkeltlån ved utgangen av året, fordelt over 4 ulike, solide finansieringsinstitusjoner. Gjennomsnittlig rente i porteføljen ble på ca 1,5 % som er ca 0,5% lavere enn i 2020. Rentesårbarheten ved utgangen av året er på ca 3,6 mill, og viser årlig merkostnad på finanskostnadene dersom renten steg med 1%.

Kommunedirektøren har en forsiktig forvaltning av låneporteføljen som følge av det høye gjeldsnivået, sett i forhold til driftsinntekter. Ved utgangen av 2021 er ca 48% av porteføljen sikret gjennom fastrentelån eller langsiktige rentebytteavtaler. Ved utgangen av 2021 har kommunen 5 aktive rentebytteavtaler, som "byter" flytende renter mot faste renter, og dermed sikrer en forutsigbar finanskostnad. Totalt utgjør disse avtalene 257,9 mill, og har en varighet som er spredd utover de neste 7 år for å redusere risikoen.

I tillegg til den ordinære gjeldsforvaltningen, hvor kommunedirektøren tilstreber å skjerme for svingninger i finansutgiftene som følge av renteendringer i markedet, har kommunen andre "sikringsordninger" som bidrar til ytterligere sikkerhet. Alle investeringer som foretas innenfor selvkostområdene vann- og avløpsområdet (VAR) sikres gjennom en kalkulatorisk rente som kompenserer den ordinære kommunale driften, og investeringer foretatt innenfor Husbankens ordninger knyttet til kirkebygg, skoleanlegg og sykehjemsplasser som gir rentekompensasjon.

Tryggheten ved høy sikringsgrad har en "forsikringspremie" som kommer til uttrykk i perioder hvor de flytende rentene er lave. I 2021 har de flytende rentene vært meget lave ettersom styringsrenten har vært 0% gjennom 3/4-deler av året ifm koronapandemien. I september ble styringsrenten økt til

0,25%, og markedet venter flere renteøkninger fremover. Kommunedirektøren mener at kommunens sikringsgrad er fornuftig, spesielt med hensyn til gjeldsnivået som har passert 100% av driftsinntektene, og signaler om renteøkninger i årene som kommer.

5 Sektorenes årsmeldinger

Den økonomiske situasjonen for kommunen og driftssektorene er gjennomgått i kapittel 5, og kommunalsjefene vil i dette kapittelet redegjøre for driftsåret 2021 for sine respektive sektorer med fokus på måloppnåelse mot årsplan, tjenesteleveransen og kvalitet. Kapittelet erstatter dermed de tidligere årsmeldingene.

5.1 Sektor Kommunedirektør og stab

Kommunedirektør og stab omfatter kommunedirektør, politisk sekretariat, seniorrådgiver, stab økonomi (budsjett, regnskap, innfordring og lønn) og stab organisasjonsutvikling (HR, informasjonstjenesten, dokumentcenter).

I tilbakeblikket på 2021 får vi, som i 2020, først øye på Covid19- pandemien. Som de tre andre sektorene i kommunen, ble også denne sektoren sterkt preget av dette i 2021. Direkte bl.a. ved at kriseledelsen er etablert mer eller mindre sammenhengende hele året med bl.a. ukentlige møter for avklaringer og oppdateringer.

Politisk sekretariat

Politisk sekretariat består av en rådgiver. Sammen med kommunedirektøren utgjør de den samlede sekretariats-ressursen. Arbeidet i politisk sekretariat i 2021 har i vesentlig grad vært preget av Covid 19-situasjonen. Kommunedirektørens opplevelse er at vi har et sekretariat som fungerer svært bra og holder god kontroll på den administrative delen knyttet til den politiske virksomheten. Det jobbes jevnt og trutt med større og mindre forbedringsoppgaver, noen som en del av IKT-Agder samarbeidet, og noen som bare gjelder Risør kommune.

Stab økonomi

Stabil bemanning i 2021. Fortsatt mye arbeid med implementering og bruk av nytt ERP-system (økonomi, regnskap, HR og lønn).

Vi har også tatt i bruk plan- og dokumentssystem Stratsys (som bl.a. denne årsberetningen er utarbeidet i). Bruken av dette er videreutviklet i 2021, og vi ser etter hvert klare effekter av de nye systemene.

Stab økonomi er liten med tanke på oppgavene som staben har ansvar for. Dette er et område som kommunedirektøren ønsker å styrke når økonomien tillater det.

Stab organisasjonsutvikling

Staben ble i 2020 redusert med to årsverk (tiltak Balanse24). Dette var en planlagt innsparing (gevinstrealisering) knyttet til innføring av nye ikt-systemer. Nedbemanningen ble gjennomført i forbindelse med at fem personer sluttet i sine stillinger og disse ble erstattet av tre (organisasjonssjef, fagleder for dokumentcenter og rådgiver politisk sekretariat). Erfaringen er så langt at vi trenger styrking av HR-funksjonen, og vi ansatte i 2021 en ny HR-rådgiver.

Fagleder for dokumentcenter sa opp sin stilling i 2021. Det er konstituert fagleder i stillingen i påvente av ansettelse av ny fagleder.

Også stab organisasjonsutvikling har hatt stort fokus på implementering og utrulling av nye systemer, herunder ERP, sak og arkiv, nye hjemmesider, system for samhandling (Teams) etc.

5.2 Sektor Samfunnsutvikling

Ved inngangen til 2021, og i sektorens årsplan, vektlegges presset på den kommunale økonomien som en utfordring for året. Enhetene innen samfunnssektoren gikk inn i 2021 med et mål om å

jobbe smart og smidig og være tydelige i prioriteringer av arbeidsoppgaver. Sektoren hadde et generelt innsparingskrav på kr. 750.000 ved inngangen til året, i tillegg til at flere enheter hadde fått årsverk redusert ved naturlig avgang, gjennom 2020. I årsplanen for 2021 innledet vi med følgende:

"Innen samfunnsområdet skal vi først og fremst drifte våre tjenester på en god måte, samtidig skal vi evne å ha blikket rettet mot utvikling, innovasjon og fornying med hensyn til gjøre Risør til et sted hvor mennesker har lyst til å bo, jobbe og besøke. For å klare dette med færre folk på jobb, må vi rigge en løsningsorientert og endringsvillig organisasjon. Å være løsningsorientert er en av fire hovedpunkter i Risør kommunes verdidokument og noe vi må strekke oss etter i møte med kollegaer, våre innbyggere, medlemmer av velforeninger, næringsaktører, enkeltpersoner og våre politikere. Å være løsningsorientert betyr ikke at vi kan eller skal si ja til alle henvendelser, det betyr at vi skal søke etter gode løsninger, i samarbeid med enkeltaktører og ulike grupperinger."

Samfunnssektoren består av svært ulike fagområder. Tjenestene som utøves i de ulike enhetene påvirker i stor grad også tjenesteleveransen i de to andre hovedsektorene, barnehage / skole og helse / omsorg. Særlig gjelder dette innen byggforvaltning, veier, vann- og avløp, renhold, brøyting og alle former for planarbeid.

I tillegg til sektorens kontinuerlige driftsoppgaver, har kommunens mange utviklingsprosjekter og kommunens planarbeid vært sentralt i 2021. For å møte arbeidsoppgavene og forventningene som ligger til sektoren, med stadig færre ressurser, har det vært fokus på å tenke nytt i nyansettelser og innrette de stillingene vi har til å møte fremtidens behov. Et eksempel er endringen vi gjorde med næringsssjefsstillingen, hvor det ble bestemt av noen av de tradisjonelle næringsoppgavene, som introduksjonsveiledning av nystarte bedrifter og bedrifter som ønsker å iverksette utviklingsprosjekter blir kanalisert til Pågang Næringshage, mens næringsssjefen også får fagansvaret for kommunens bærekraftsarbeid. Som en følge av dette ble tittelen endret til Fagleder for bærekraft og næringsutvikling

Gjennom året har vi hatt fokus på å jobbe tverrfaglig for å finne de beste og mest smidige løsningene på ulike problemstillinger. Vi har også jobbet mye tverrfaglig på tvers av sektorene, ved at flere medarbeidere fra samfunnsområdet har vært svært sentrale i viktige utviklingsprosjekter fra de andre sektorene. Spesielt gjelder dette byggeprosjekter som vi leder; bygging av ny korttidsavdeling ved Frydenborgsenteret, planlegging og oppstart av Tjennasenteret, forberedelse av det privat/offentlige prosjektet i Tyriveien, samt bygging av Risør Skatepark for å nevne noen.

Svømmehall

Når det gjelder arbeidet med svømmehall, så ble prosjektplanen for dette arbeidet vedtatt i september og forstudiet ble da iverksatt. På grunn av en stram økonomi ble HP/ØP fremmet uten investeringsmidler til svømmehall, men i og med at tiltaket ble løftet inn igjen fra politisk hold, så har forstudiet fortsatt og det ble avholdt et møte med interessentene av svømmehall i november.

Mange utbyggingsprosjekter

2021 har vært et år med stor pågang fra investorer som ønsker å utvikle prosjekter i Risør. Det er boligprosjekter, hytteprosjekter, steds- og byutviklingsprosjekter. Dette gjelder prosjekter i hele kommunen, fra Apalvika på Søndeled til Lørdagsheia på Hope / Sandnes. Det er med andre ord mange som tenker det er verdt å investere i Risør nå.

Både ferdigstillelse av sentrumsplanen, med mulighetsstudie rundt Tollboden og salg av Tollboden har medført mye fokus knyttet til sentrumsutvikling her.

Næringstomter

Etter ferdigstillelse av Nye Hestemyr og det politiske vedtaket om å senke prisene på næringsarealer der, ble det stor aktivitet knyttet til salg av næringstomter og tomtene ble solgt ut svært raskt. Til tross for usikkerheten knyttet til ny trase for E18 har det også gjennom 2021 vært stor interesse for å kjøpe tomter på Moland.

Frivillighet

Frivillighetsstrategi for Risør kommune 2022-2030 ble vedtatt politisk i 2021.

Ressursgruppen for frivillighet jobbet godt med denne, og midt i året ble kommunen oppmerksom på at også Agder Fylkeskommune var i gang med å utarbeide en overordnet strategi for frivillighet. Det ble naturlig å samkjøre disse to prosessene og i tråd med eget vedtak knyttet til strategien, ble det bestemt å ansette en frivilligkoordinator i 100 % stilling. Tanken med denne satsingen er at frivilligkoordinator skal bidra til økt bevissthet og økt oppmerksomhet rundt samarbeidet mellom frivilligheten og det offentlige - på de fleste kommunale tjenesteområder. Skal kommunene i fremtiden klare på løse sine oppgaver på en, for befolkningen, tilfredsstillende måte, er samarbeidet med frivilligheten en avgjørende innsatsfaktor.

Miljøplan

Planprogrammet for Miljøplanen ble vedtatt i september og arbeidet er nå i gang. Det samme gjelder arbeidet med trafikksikkerhetsplanen, som ble startet opp høsten 2021. Planprogrammet til ny kulturplan er vedtatt, men arbeidet her startes først opp høsten 2022. I tillegg har Plan- og byggesak jobbet videre med sentrumsplanen gjennom hele året, og vi fremmer den til sluttbehandling våren 2022.

E-18 og Fv 416

Planarbeidet knyttet til E18 og Fv 416 krevde også store administrative ressurser gjennom 2021. Reguleringsplanen for utbedret/ny fylkesvei 416 fra Øylandsdal til Auslandsveien/Dørsdal ble vedtatt i 2021. Dette var et viktig steg i arbeidet med ny vei fra Vinterkjær til Lindstøl. Reguleringsplanen for ny E-18 fra Tvedestrand til Bamble ble lagt ut på høring i 2021. Etter høringsinnspillene høsten 2021, vedtok det interkommunale planstyret, etter initiativ fra Nye Veier, å utrede et nytt alternativ med større fokus på klima og miljøhensyn, bla. ved mer omfattende gjenbruk av eksisterende vei.

Byjubileum 2023

Det er ansatt ny kultursjef i Risør kommune, og hun hadde sine første arbeidsdager i juli 2021. Som kultursjef fikk hun prosjektlederansvaret for planlegging og gjennomføring av kommunes Byjubileum 2023, og gjennom høsten begynte dette arbeidet å ta form, og det første byjubileumsverkstedet ble avholdt i november. Det ble nedsatt en intern arbeidsgruppe, supplert med gode samarbeidspartnere fra Risør By, Risør videregående skole og Kulturskolen.

Parkering

det gjelder drift, har vi hatt utfordringer knyttet til god parkeringsavvikling i 2021 og når det skulle ansettes en ny person knyttet til park og grøntområder ble det bestemt å søke etter en som også var innstilt på å ta parkeringsoppgaver. Arbeidet med å følge opp konklusjonene fra Ad hoc- utvalget for parkeringsanlegg, ble startet, men ettersom et privat initiativ kom på banen, ble det både politisk og administrativ vilje til å støtte dette initiativet med planene i Livbeltefabrikken.

Renseanlegg på Randvik

Grunnet en rutinesvikt våren 2021 ble det pumpet for mye slam til sivbedet fra Randvik renseanlegg. Dette førte til anaerobe forhold og dermed luktproblemer fra to kammer som ble tømt i 2020.

Da rutinesvikten ble oppdaget stanset all pumping av slam til sivbedet, og slam ble kjørt til RTA. I kamrene som ikke var tømt i 2020 var det fin vekst av sivplanter sommeren og høsten 2021, og disse ble derfor forsiktig belastet fra tidlig i september. Gjennom høsten og vinteren har de blitt belastet som normalt og det har ikke vært meldinger om lukt.

Perioden med pause i belastning av sivbedet, samt tiltakene som er gjennomført for å få sivbedet tilbake til normal drift, har kostet ca. 420.000,-.

Branntilsyn

På grunn av et økt fokus på arbeid med lukking av brannavvik, er det nå en god oversikt over hvilke avvik som fremdeles ikke er lukket, og i budsjettet for 2022 fikk vi bevilget en engangssum på kr. 2,4 mill øremerket dette arbeidet.

Hvordan har koronapandemien preget samfunnssektoren i 2021?

Både kultur- og næringsområdet har vært preget av koronapandemien i 2021 og for begge områder har det vært nasjonale støtteordninger for å møte utfordringene med et nedstengt samfunn. Innen kommunens næringsarbeid har det ført til langt flere næringsstilskudd enn normalt.

Når det gjelder kulturenheten så har også 2021 vært preget av lite forutsigbarhet, og igjen valgte vi å avlyste vårens vakreste eventyr, Kulturnatt, i 2021. Risørs tre store festivaler klarte å tilpasse seg smitterestriksjoner og avholdt sine arrangementer.

Krav og anbefalinger om hjemmekontor har muligens fått størst konsekvenser for samfunnssektoren, som i hovedsak utgjør de som har mulighet til å jobbe hjemmefra. Det er imponerende hvordan medarbeidere har tilpasset seg denne virkeligheten, og erfaringen har bidratt til å løfte sektoren opp flere nivå i forhold til bruk av digitale hjelpemidler. Erfaringene vi har med oss fra 2021 skal vi utnytte til å bygge en stadig mer solid og smidig organisasjon.

Året som gikk og årene som kommer vil kreve at vi er fleksible og tør å gjøre ting på nye måter. Det å endre måten vi arbeider på og hvem vi samarbeider med, kan være krevende, spesielt fordi vi kan risikere at vi ikke nødvendigvis lykkes. Det må vi skape høyde for, både administrativt og politisk.

5.3 Sektor Helse og omsorg

2021 har på samme måte som 2020 vært krevende for helse og omsorgssektoren. Pandemien har satt organisasjonen på prøver den ikke har vært utsatt for tidligere og slik kommunalsjefen vurderer det har vi så langt taklet det på en tilfredsstillende måte.

Saksbehandlingstid, rapporteringer, medarbeidersamtaler, personalsamlinger, kompetanseutvikling m.m. har nok til en viss grad blitt skadelidende. Samtidig har vi fått ny kunnskap og gjort oss nye erfaringer som vi som organisasjon vil dra veksler på. Pandemien har dradd ut i tid og det har vært krevende for de ansatte som har gjort en formidabel jobb.

En plan for "Leve hele livet reformen" ble vedtatt i oktober. Intensjonen med reformen er et aldersvennlig samfunn og at innbyggerne skal være en ressurs i eget liv og for andre. To sentrale og store tiltak nevnes spesielt i denne sammenheng; utvidelse av Frydenborgsenteret og tilrettelegging for nye omsorgsboliger på Tjenna.

Utvidelsen av Frydenborgsenteret med 12 nye korttidsplasser, hjelpemiddellager og parkeringsanlegg stod ferdig høsten 2021. Basert på omfattende analyser tyder alt på at dette er en fornuftig investering for kommunen. Gitt den befolkningsutviklingen vi ser komme. Kommunen skal være god på avlastning, korttidsopphold og hjelpemidler.

Tjennasenteret tok noe lenger tid å planlegge, men startet opp i høst og forventes ferdig rundt nyttår. Kafeen på Tjennasenteret er midlertidig stengt i påvente av ombyggingen og målsettingen er gjenåpning med frivillige/andre som drivere og initiativtagere av kafeen. Kanskje kan det gamle sykehuset bli kommunens kraftsenter for frivillighet generelt i kommunen og spesielt rettet mot eldreomsorgen..

Forprosjektet "Boliger unge funksjonshemmede" er vedtatt og har gitt oss læring som vil vise seg positivt for videre utvikling av tjenestene.

Kommunepsykolog kom på plass i 2020 har også i 2021 vist seg å være en særdeles god investering med viktige bidrag inn i så vel individuelle som kollektive utfordringer og områder.

Digitalisering og ny teknologi preger tjenestene i større grad og er et viktig bidrag både for kvalitet og rasjonalitet. Her nevnes velferdsteknologi, digitalisering av arbeidsprosesser og ny og bedre innbyggerdialog.

Pandemien har tvunget fram digitale løsninger for logistikk og innbyggerdialog som vi ikke hadde klart oss foruten og som vil spille en avgjørende rolle fremover.

Helselederforum Østre Agder skal fremme samhandling, utviklingsarbeid og kompetansesamarbeid innenfor fagfeltet helse, omsorg og levekår mellom kommunene i Østre Agder og sykehuset. Hovedmålet er et sammenhengende tjenestetilbud som kjennetegnes av høy kvalitet, pasientsikkerhet, nærhet til pasienten, kompetente medarbeidere og effektivitet.

Gjennom dette samarbeidet er Østre Agder i gang med å etablere en regional «helhetlig innsatstrapp» der trinnene indikerer inngripen i folks liv, - jo høyere opp i trappa, jo større kommunal inngripen. Målet er å styre aktivitet og omfordele økonomi fra de høyeste trinnene i trappa til mer egenmestring og forebyggende tiltak på de nedre trinnene.

Helse- og omsorg spesielt og kommunen generelt må jobbe annerledes og smartere for å møte en økende andel eldre innbyggere. Politikerne er blitt presentert modellen og kommunalsjefens inntrykk er at den ble møtt med stor interesse og forståelse.

"Nytt blikk på Agder" har vært en regional satsning hvor vi har tatt med vårt lokale arbeid videre i en erfaringsutveksling og prosessorientert satsning på heltid sammen med en rekke andre kommuner på Agder og KS. Fremover blir dette arbeidet videreført i egen kommune.

Saksbehandlingen har tidligere foregått ute i den enkelte enhet. Fra 2021 er saksbehandlerne samlet i et saksbehandlerteam for å profesjonisere og kvalitetssikre denne tjenesten.

Legesituasjonen har vært forholdsvis stabil i 2021. Kontoret på Sønedeled har hatt tre leger innom med den siste som fast nå. Kontoret er fortsatt sårbart med hensyn til bemanning, sykdom, ferie, IKT-løsninger m.m. Ferieavviklingen blir mer utfordrende for hvert år så vi må tenke alternativt framover. Kommunestyrets vedtak om organisering av fastlegene ligger fast og det kommer en sak til politisk behandling i løpet av våren 2022.

Eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne har månedlige møter og samarbeidet og engasjementet oppleves som konstruktivt og godt. Frydenborgsenteret har fått sin brukerrepresentant fra eldrerådet.

2021 var som nevnt innledningsvis krevende, også økonomisk. Hovedårsaken er tapte inntekter på ressurskrevende brukere. Dette er en trend som har vart noen år. Se for øvrig økonomisjefens vurderinger.

Verdidokumentet ligger i bunn for mye av sektorens virksomhet. Det være seg i ansettelsesprosesser, den utfordrende samtalen, hvordan vi fremstår som ansatte i Risør kommune og overfor samarbeidspartnere. Dokumentet er sentralt i samlinger med alle ansatte.

Det gjennomføres medarbeiderundersøkelser med gjennomgående bra svar. Dette følges opp i den enkelte enhet, men pandemien har gjort dette krevende og vil tas opp igjen så fort det lar seg gjøre.

Helse og omsorg har inne syv lærlinger til enhver tid. Dette virker å være et riktig nivå. Ulike praksisordninger/språkpraksis bl.a. i samarbeid med videregående skole er også et ansvar sektoren tar, men som kan være krevende å følge opp på en tilfredsstillende måte.

Samarbeidsprosjekt med VIRK for kvalifisering til helsefag har pr. d.d. inne seks personer. "Menn i helse" er et samarbeid med NAV og har vært svært positivt for de det gjelder og for sektoren generelt. Tre personer er inne i lærlingløpet fra Menn i helse-programmet.

I tillegg har sektoren inne vernepleier- og sykepleierstudenter etter avtaler med universitet og høyskole. Dette er et svært sentralt område å prioritere for kommunen i årene framover da behovet

for høyere kompetanse øker med bakgrunn bl.a. i samhandlingsreformen og oppgaveforskyvninger mellom sykehus og kommune.

5.4 Sektor Oppvekst

Barnehage

Barnehagelivet har i stor grad vært preget av covid - 19, men Risørbarnehagene har etterstrebet en så normal rytme som mulig og leken skal ha fokus på tross av pandemier.

Barnehagene i Risør er sitt ansvar bevisst i å inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Risørbarnehagen gjør sitt ytterste for bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. Det gjør de fordi de har en genuin tro på at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.

De fleste barnehager har også prioritert en stund på dagen hvor de samler alle i gruppen for bl.a. å bidra til å utvikle gruppefølelsen. Barn og voksne holder på med noe sammen – sang, lek, høre en fortelling, lese høyt eller samtale om selve livet i gruppen. Aktivitetene i Risørbarnehagen og personalets arbeidsmåter skal ivareta barns behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barngruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert.

- Antall barn og årsverk i barnehager i Risør kommune pr 15.12.21:
 - 219 barn i barnehage
 - 61,3 årsverk i barnehage

Skole

Risør kommune har ikke gjort endringer rundt skolestrukturen i 2021. Året 2021 har vært preget av pandemi med omorganiseringer i takt med ulike valører fra trafikklysmodellen. Dette har satt sitt preg på hverdagen vår også i skolen. Koronaperioden har gitt skolene liten tid til annet en ordinær drift hvor det har vært liten tid til å planlegge forbedringer. I lys av alle utfordringen håper jeg det kan komme noe godt ut av dette og vi står sterkere sammen. At disse erfaringene blir omdannet til kunnskap.

Grunnskole går med et merforbruk i 2021 i rundt 5 mill. Merforbruket skyldes det store avviket mellom prognose og faktisk resultat i lønnskostnader. Andelen med spesialundervisning har økt utover i grunnskolen og dette er en kostbar undervisning som tilbys innen sterkt skiftende organisatoriske rammer. Det er kvaliteten på den ordinære opplæringen som bestemmer behovet for spesialundervisning.

Samlet sett hadde grunnskole med seg i 2021 et effektiviseringskrav (2,4 mill kr). Resultatet viser dermed at flere virksomheter ikke har innfridd dette kravet/utfordring.

Risør voksenopplæring har fortsatt en utfordring med at elever som gir store tilskudd dvs 1. og 2. år er redusert betraktelig, mens veldig mange elever fremdeles har rettigheter i forhold til de timene de har krav på. Nedgangen i inntekter har også ført til at det ikke er tilstrekkelig ramme til å dekke grunnskole for voksne. Fallet i elevtall og aktivitet gjør at skolen pr i dag sitter med for store lokaler, med en husleie som det ikke er tilstrekkelig med inntekter til å dekke. Denne husleien blir redusert i 2022.

Elevtallet er synkende, en liten årsklasse på ca 100 går ut av 10. trinn våren 2022 og et årskull på rundt 30 kommer inn i 1. trinn i kommunal skole. Det gir en reduksjon på 15 elever. Elevtallet for skoleåret 2021/22 er på 725 elever.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

I Risør, Tvedestrand, Vegårdshei og Gjerstad er PP-tjenesten organisert som en interkommunal tjeneste, med Risør som vertskommune. Tjenesten har sin base på kommunehuset i Risør og har likt ansvar i alle samarbeids kommunene.

Antall saker fra januar til desember 2021 mottok PP-tjenesten 121 nye personhenvisninger i tillegg til systemhenvisninger fra de 4 samarbeidskommunene. Av disse er 88 fortsatt aktive hos PPT, mens 33 ble avsluttet og anbefalt tilpasset opplæring. Til sammenligning så mottok vi i 2020 - 101 personhenvisninger, i 2019 - 106, i 2018 - 91 og i 2017 - 73.

I tillegg til disse ny-henviste sakene, så følger PPT opp barn og elever over tid. Vi har ca 400 aktive saker hos oss til enhver tid. Det er alltid etter samtykke fra foresatte at vi mottar personhenvisninger.

PPT har pr. 31.12.21 - 9 ansatte, til sammen 8,6 årsverk.

BTI

De senere års satsing på BTI-modellen (Bedre Tverrfaglig Innsats) har hatt som hensikt å styrke tjenestenes evne til å fange opp og følge opp utsatte barn og unge. Underveisundersøkelsen gjennomført i januar 2021 viser ulik grad av implementering i enhetene. I 2021 har det vært jobbet mye med å ta i bruk digital stafettlogg. DIPS Samspill Stafettlogg er under utvikling, og det har dessverre vært lavere utviklingshastighet av viktig funksjonalitet enn forespeilet, noe som skaper merarbeid og frustrasjon blant brukerne.

Det viktigste formålet med løsningen er imidlertid oppnådd, å kunne kommunisere sikkert på tvers av tjenesteområdene og med foresatte, og dokumentere mål og tiltak fortløpende.

Samarbeidet med øvrige kommuner Østre Agder om Kompetanseløftet for spesialpedagogikk under ledelse av sekretariatet i Østre Agder, kom så smått i gang i 2021, men arbeidet vil fortsette i 2022, med å tydeliggjøre kompetansebehov og lage kompetansehevingsplan. I Risør ble det jobbet videre med PPTs systemrettede arbeid i barnehagen i 2021.

5.5 Klima og miljøarbeid i den kommunale organisasjonen

I 2021 fikk Risør satt et klart fokus på klima og miljøarbeidet. Arbeidet med klima, miljø og bærekraft har blitt en stadig viktigere del av Risør kommunes utviklingsarbeid. Et viktig mål i gjeldende kommuneplan er å legge til rette for bærekraftig verdiskaping, grønne forretningsideer og sterke miljøprofiler i næringslivet. Det er et sterkt engasjement for klima og miljø blant politisk ledelse, i befolkningen og i næringslivet.

Risør fikk i 2021 vedtatt et planprogram for ny miljøplan hvor det ble satt tøffe mål for arbeidet med klima og miljø, og behovet for både innsats og kompetanseheving ble løftet opp og frem.

Alle kommuner må jobbe med klima, miljø og bærekraft, og de kommunene som er tidlig ute med å omstille seg, vil klare seg best i konkurransen om vekst og utvikling de kommende tiår. Skal Risør bli blant disse, må vi prioritere å jobbe med dette. Dette innebærer å frigjøre kapasitet, og prioritere de administrative ressursene noe annerledes enn i dag. Konkret endret kommunedirektøren stillingen som «nærings sjef» til «fagleder bærekraft og næring».

Risør kommune skal jobbe systemisk og langsiktig for å sikre Risørsamfunnet en utvikling som passer inn i det grønne skifte. Dette vil være en sektorovergripende satsing internt i kommunen, og eksternt vil det gjelde for alle næringer. Arbeidet vil prege hvordan vi jobber med samarbeidspartnere, og hvordan vi jobber med kulturtilbud, frivillighet, byutvikling, arealplanlegging, transport, etc. Klimavennlige løsninger frontes og fremheves som et gode på sikt for kommune, sivilsamfunn og næringsliv. Gjennom planlegging, dialog og samspill skal bærekraft bli et førende mål for Risør kommune.

I desember vedtok Risør kommune som første kommune i landet med under 10 000 innbyggere et eget klimabudsjett. Dette viser at vi har en lang vei å gå for å nå målene, men det gir oss et viktig

styringsdokument for det videre arbeidet.

6 Oppfølging politiske vedtak

Oversikt over oppfølging av politiske vedtak legges ut på kommunens hjemmeside slik at dette er tilgjengelig til enhver tid. Oversikten oppdateres månedlig (de månedene det gjennomføres politiske møter).

Oversikten finnes på kommunens hjemmeside under "Politikk" - "For politikere".

Høy kontrast

Aktuelt og nyheter

Søk

English

Ledige stillinger

Kart

[Hjem](#) > [Politikk](#) > [For politikere](#)

For politikere

Reglementer og retningslinjer

Lokale forskrifter

Brukerveiledninger

Kommunedirektørens
oppfølging av bystyrets vedtak
2020 (pdf, 2 mb)

Oppfølging av politiske vedtak
2021 (pdf, 858 kb)

Oppfølging av politiske vedtak
2022 (pdf, 580 kb)

Oversikten for [2021](#) viser politiske vedtak som er avsluttet og lukket, mens vedtak som fremdeles er under arbeid er overført til oversikten for [2022](#).